

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

80. OBLETNICA SMRTI KREKA

ŠENTJANŽ - Krajevna skupnost Šentjanž vabi v nedeljo, 12. oktobra, na praznovanje praznika KS, ki ga praznujejo v spomin na junaški boj in smrt Milana Majcna in Jančija Mevžlja proti nemškemu okupatorju v Murnicah. Ob 15. uri bo v župnijski cerkvi daroval mašo škof msgr. Alojz Uran, ob 16.15 pa bo na športnem igrišču OŠ Milana Majcna v Šentjanžu svečana akademija ob 80. obletnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka. Slavnostni govornik bo dr. Janez Juhant s Teološke fakultete v Ljubljani, v kulturnem delu programa pa bodo nastopili mladi iz Šentjanža in učenci tukajšnje osnovne šole. V avli osnovne šole bo v dneh praznovanja krajevnega praznika odprta priložnostna razstava dokumentov o Krekovem življenju in delu.

SEVNICA NI DRUGI

KRANJ - V petek, 3. oktobra, je bilo v Kranju v okviru sejma Zaščita 97 državno preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, ki so se ga udeležile najboljše ekipe iz 13 slovenskih regij. Posavsko regijo je zastopala ekipa občine Sevnica, ki je tudi v Kranju presenetila, saj je s svojo dobro usposobljenostjo zasedla odlično 2. mesto. Dolenjsko je zastopala ekipa iz Trebnjega, ki je zasedla 5. mesto. Zmagala je ekipa ljubljanske regije iz Kamnika. Tekmovalci so morali pokazati, kako se znajti v nesreči, pri kateri je uhajal strupen plin, in v nesreči z izlitjem nevarne snovi zaradi eksplozije v objektu.

Zbirajo podpise za zaščito žrtve posilstva

Vseslovenska akcija?

NOVO MESTO - Posilstvo deklice, ki se je zgodilo konec februarja letos na osnovnih šoli Šmihel in ki ga je osumljen še ne 14-letni deček, še ni zaključeno. Prav nasprotno. Ker se zadeva zaradi tega, ker je domnevni storilec otrok in je bil zoper njega ustavljen kazenski postopek, še ni rešila, tako da žrtev kot osumljenec (krivda mu prav zaradi starosti sploh ne more biti dokazana) še vedno hodita v isto šolo, dobiva ta primer še širše razsežnosti.

Tako so starši osnovne šole Šmihel Novo mesto obvestili ministrstvo za šolstvo in šport, državno sekretarko Teo Valenčič in širšo javnost, da so ustanovili iniciativni odbor glede posilstva na šoli, v petičiji, ki jo je podpisalo že okoli 600 ljudi, predvsem staršev, pa zahtevajo, naj se žrtev posilstva, deklica, takrat stara 11 let, obvaruje pred strahom in stresom, ki ga doživlja vsak dan ob srečanju s povzročiteljem njene travme. Zahtevajo tudi, da se strokovna skupina v Ljubljani, ki rešuje ta primer, sestavljajo pa jo predstavniki ministrstev za notranje zadeve ter šolstva in šport in drugih za to pristojnih institucij, pred dokončnim sklepom, ki naj bi bil podan v petek, 9. oktobra, sestane z iniciativnim odborom staršev šmihelske šole in pri oblikovanju svoje odločitve upošteva tudi njihova mnenja.

Hkrati obveščajo javnost, da v primeru, če njihove zahteve ne bodo upoštewane, ne bodo odnehali.

So Slovenci v Revozu še ljudje?

Sindikata za ustanovitev sveta delavcev, vodstvo tovarne pa skuša to preprečiti - Zaposleni zahtevajo svoj delež v firmi - Trdno in neomajno sindikalno vodstvo bo vztrajalo

NOVO MESTO - Od 2.550 zaposlenih v novomeškem Revozu je 1.330 članov sindikata SKEI. Število članov tega sindikata - okoli 100 revozovcev je včlanjenih v Neodvisni sindikat - se je po majski stavki povečalo za tretjino. "Glavna dejavnost našega sindikata v zadnjem času je usmerjena v ustanovitev sveta delavcev," pravi Janez Jakša, predsednik sindikata SKEI v Revozu.

Za ustanovitev sveta delavcev se mora izreči najmanj polovica zaposlenih in prav te dni v Revozu potekajo prvi zbori delavcev po obratih in direkcijah. "Seveda vodstvo tovarne v Novem mestu ni navdušeno nad tem, da bi ustanovili svet delavcev, še več, močno se trudi, da bi to preprečilo, tudi z razširjanjem raznih dezinformacij in celo laži, kakršna je ta, da naši zakoni tega sploh ne dovoljujejo in da bo delovanje

sveta delavcev slabo za delavce. Seveda, do sedaj je vodstvo delalo, kar je hotelo, delavcem so krtili celo osnovne človeške pravice, nalagajo jim vedno več dela, povečujejo število izdelanih avtomobilov na dan, zmanjšujejo število zaposlenih, delavci pa so brez vseh pravic, obravnavajo jih kot robote. Želje in ukaze vodstva in sploh vse umazane posle poslušno izvršujejo domači janičarji, delavci pa jemljejo pomiri-

Janez Jakša, predsednik sindikata SKEI v Revozu

la, da lahko prenesejo suženjsko delo!" Zgodi se, da komu tudi to ne pomaga, da se mu, kot se reče, zmeša, pa tudi nekaj samomorov delavcev povezujejo s to priganjaško raboto, ki jo znajo začiniti še s prav nič prikritimi grožnjami o odpustitvi in celo zaprtjem tovarne.

Svet delavcev je organ, s katerim mora vodstvo po zakonu sodelovati, ga obveščati o vseh pomembnejših odločitvah, kar za sindikat ne velja. "Sindikata je tako v zamudi, odziva se lahko le na izvršena dejstva in vse, kar mi

(Nadaljevanje na 2. strani)

RAZSTAVA EUGENA KOKOTA

NOVO MESTO - V sredo, 15. oktobra, bodo v mali dvorani Dolenjskega muzeja odprli razstavo del akademskega slikarja Eugena Kokota, profesorja na zagrebški Akademiji likovnih umetnosti.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * Upravljamo s finančnim premoženjem
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 068/342-410

MILOŠ KOVAČIČ ČASTNI ŠENTJERNEJSKI OBČAN - 30. septembra so na slavnostni seji sveta občine Šentjernej Miloša Kovačiča, generalnega direktorja Krke, proglasili za prvega častnega občana občine Šentjernej, in to prav na dan, ko se je pred 63. leti rodil v tem kraju. Šentjernejci so se tako svojemu rojaku in prijatelju zahvalili za vse, kar je storil za kraj, na katerega je močno navezan, prav tako na tamkajšnje ljudi. Krka pod Kovačičevim vodstvom pozorno prisluhne željam in potrebam ljudi iz šentjernejske občine, gotovo največja stvar pa je odločitev za gradnjo sodobne tovarne antibiotikov v Šentjerneju, v kateri bo proizvodnja stekla v začetku leta 1999. Na fotografiji: šentjernejski župan Franc Hudoklin v prisotnosti predsednika občinskega sveta Alojza Simončiča izročila Milošu Kovačiču plaketo častnega občana. (Foto: A. B.)

Opozicija zahteva odstop Pavlina

Vladajoča koalicija (SKD, SLS) v trebanjskem občinskem svetu na izredni nočni seji sama sprejela volilna pravila za državni svet - Opozicija zahteva odstop dr. Marjana P. Pavlina

TREBNJE - 10 svetnikov opozicijskih strank (LDS, ZLSD, DeSUS in SDS) trebanjskega občinskega sveta je vložilo Službi za zakonodajo pri republiški vladi in Ministrstvu za lokalno samoupravo pritožbo na sklic izredne seje trebanjskega občinskega sveta 1. oktobra.

Svetniki so prepričani, da so bile kršene njihove pravice, ker o

sklicu niso bili pravočasno obveščeni in jim je bilo tako onemogočeno, da bi seji prisostvovali. Svetniki opozicijskih strank prosijo oba naslova za takojšen odgovor, ali lahko predsednik sveta sklicuje izredne seje v tako kratkem roku ter na različne načine

obvešča svetnike opozicijskih in opozicijskih strank, kajti vabila so bila zataknjena celo za kljuko!

Predsednik občinskega sveta dr. med. Marjan Peter Pavlin je sklical izredno sejo ob 21.30, brez predhodnega obvestila na redni

* Svetniki opozicijskih strank Igor Teršar, dr. Franc Žnidaršič, Ivan Vovk, Zvonka Falkner, Franc Jevnikar, Jože Vencelj, Janez A. Kovačič, Toni Kotar, Janez Slak in Rafko Krevs zahtevajo sklic izredne seje v roku 7 dni, odstop predsednika občinskega sveta dr. Marjana Petra Pavlina in ugotovitev, da je bila 2. izredna seja občinskega sveta nepravilno sklicana.

27. seji, ki je bila tega dne končana ob 19.50. Pozicijski stranki (SKD in SLS) sta se očitno odločili za izredno sejo, ker na redni popoldanski seji nista uspeli s predlogom koalicijskega župana Alojzija Metelka in občinske statutarne komisije, pridobiti dvotretjinske večine za sprejem pravil, po (Nadaljevanje na 2. strani)

JOŽE ZUPAN MED DESETERICO NAGRAJENCEV

LJUBLJANA - V ponedeljek sta na prireditvi v Narodni galeriji v Ljubljani ob svetovnem dnevu učiteljev minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber in predsednica odbora za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva prof. dr. Cveta Razdevšek-Pučko podelila 10 nagrad najzaslužnejšim učiteljem. To državno nagrado je za posebej uspešno delo v osnovnem šolstvu prejel tudi profesor slavištike in ravnatelj na osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu Jože Zupan. Slavnostni govornik je bil predsednik države Milan Kučan, zapel pa je komorni zbor Avz.

PRIREDITVE OB TEDNU OTROKA - Ob tednu otroka, ki se je začel 6. in bo potekal do 12. oktobra, je Zveza prijateljev mladine Mojca iz Novega mesta pripravila več prireditev. V ponedeljek popoldan je bila na Novem trgu osrednja prireditve s številnimi nastopajočimi in otroško modno revijo (na sliki). V torek je predstavniške učence vse osnovnih šol iz novomeške občine sprejel župan Franci Koncilija. V četrtek, 9. oktobra, ob 16.30 bo v Domu kulture lutkovna predstava Svetlane Makarovič Pekarna miš maš lutkovnega gledališča iz Maribora. V petek od 17. do 18. ure bo pravljичno popoldne v knjižnici Mirana Jarca na oddelku za mladino. V soboto, 11. oktobra, pa bo tradicionalni izlet s Tilio po Sloveniji, ki se ga bodo udeležili predstavniki vseh šol novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Pokrovitelja prireditev sta Mestna občina Novo mesto in zavarovalnica Tilia. (Foto: A. B.)

Berite danes

stran 3:

• Škocjanski Romi v Narodnem domu?

stran 4:

• Sporno hišo kupili Malinčani?

stran 5:

• "Črna" deponija bo bližje legalni

stran 6:

• Še vedno vroča zgodba o "Čebelici"

stran 7:

• Pripomb gluhih nekateri ne slišijo

stran 10:

• Razpoke v umetnostnem biseru

stran 18:

• Spomini Podgoričanov na Podgoričana

• Lipov list za kmetijo

ALI VESTE, DA POMIVALNI STROJ

- vam prihrani do 2 uri dela na dan
- služi za odlaganje umazane posode
- CANDY najceneje kupite v TIKI v Trebnjem, tel. 068/44-940

Paič

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123
Fiesta že od 16.990 DEM

Predvolilni Dolenjski list

V nedeljo, 23. novembra, bomo državljani Slovenije volili, kot je znano, predsednika republike; volitve v državni svet, ki se bodo nekoliko razlikovale od tistih pred petimi leti, pa so razpisane za 26. in 27. november. Po zakonu mora tudi Dolenjski list vnaprej razglasiti, kakšnih načel se bo držal v predvolilni kampanji, zato jih znova ponavljamo.

Dolenjski list je nestranski politično-informativni tednik, ki si prizadeva celovito in objektivno novinarsko spremljati vse javno življenje na Dolenjskem in širše vključno z razvejenim pluralnim političnim dogajanjem. Pri poročanju o delovanju in stališčih političnih strank uredništvo vodijo poklicna načela resnicoljubnega, svobodnega in avtonomnega novinarstva. Predvolilna kampanja je le del političnega življenja, resda najintenzivnejši, zato si bo Dolenjski list tudi v njem prizadeval ravnati tako, le da še bolj dosledno, politično pretanjeno in uravnoteženo. Predvolilna poročila in druge novinarske prispevke bomo pisali izključno novinarji sami, po svoji profesionalni presoji in upoštevanje interese bralcev, po enakih načelih pa bo uredništvo odmerjalo tudi dolžino predvolilnih besedil, velikost naslovov, grafične poudarke idr. Seveda si uredništvo ne bo pustilo vzeti pravice do komentiranja posameznih dogodkov ali pojavov, skrbelo pa bo tudi, da ne bo prišlo do zlorab v pismih bralcev. Agitacijska pisma sporočila in stališča, ki jih bodo posamezne stranke želele objaviti v predvolilnem času, bo Dolenjski list zaračunal kot plačane oglase po ceniku DL.

MARJAN LEGAN
odgovorni urednik
Dolenjskega lista

Jutri bo še večinoma sončno, v soboto oblačno, v nedeljo pa deževno vreme.

Legalizirati mamila?

Na slovenskem trgu je možno dobiti vse ilegalne droge. Največ je seveda marihuane, sledijo pa heroin, kokain, ecstasy... In čeprav policija drogo vztrajno preganja, je to dovolj. In vedno je bo. Kdor bo do nje hotel priti, tudi če bo to otrok, bo prišel brez večjih težav, zato ni tako pomembno vprašanje, kako mamila izrinuti iz države, pač pa to, kako otroka, mladostnika ali odraslo osebo prepričati, da bo mamilo znal reči ne. Nekateri vidijo možnost za to v legalizaciji, predvsem marihuane. Prepričani so namreč, da bi bila tako za mladostnike v času uporništvu manj zanimiva, ker ne bi bila prepovedana. Legalizacija bi znižala ceno mamila na trgu in s tem zmanjšala kriminal, zmanjšali bi se astronomski zaslužki prekupčevalcev. Znižala bi nevarnost okužbe z virusom HIV in s hepatitisom, lažje bi nadzirali število odvisnikov in še kaj, medtem ko so tisti, ki zavračajo legalizacijo, prepričani, da s tem ne bi onesposobili mafjskih in kriminalnih organizacij, da legalizacija ne bi preprečila naraščanja drugih vrst kriminala, saj je ta v večji meri povezan s prepredajo trdih drog, ter da je reševanje odvisnosti od drog zelo težko rešljiv problem, ki zahteva ustrezne strategije zlasti na preventivnem področju. In kaj o legalizaciji marihuane menijo naši bralci?

TOM GOMIZELJ, študent, tajnik DZMP Krško: "Ta bi imela pozitivne in negativne učinke, vsekakor pa so določene prednosti. Vse pogostejše se zgodi, da dilerji, ki sprva prodajajo le travo, začnejo svojim odjemalcem vsiljevati še drugo drogo. Precej mladih kadi travo, zato bodo lahko ti kmalu pred odločitvijo za trdo drogo, z legalizacijo pa bi ločili ponudbo mehke in trde droge."

CVETKA KLOBUČAR, vzgojiteljica iz Velikega Nerajca: "Menim, da bi bil večji nadzor nad uporabo marihuane, če bi bila legalizirana. Morda tudi ne bi bila tako 'sladka', če ne bi bila prepovedana, kajti prepovedan sad je najslabši. Res pa, da mladi ne bi toliko posegali po mamilih, pa naj bodo legalna ali nelegalna, če bi bili pravilno zaposleni v različnih dejavnostih."

DARINKA PAVLIHA, upokojenka iz Kloštra v metliški občini: "Kdor spoštuje sebe, ima veliko voljo do življenja in dovolj dela, lahko vzdrži brez mamila. Naša družba naj da ljudem delo in priložnost za ustvarjalnost. Če bodo imeli službo, dom, bodo imeli tudi dovolj skrbi in jim ne bodo prišla na misel mamila. Saj imamo že dovolj legaliziranih drog: kavo, alkohol, cigarete."

ASIMA TABAKOVIČ, šivilja iz Sevnice: "Mamila so se že tako preveč razpasla, zato sem odločno proti temu, da bi uzakonili in dovolili gojitev indijske konoplje in uživanja in preprodavanje marihuane. Žal so spet najbolj ogroženi z mamili mladi in lahko le srčno upam, da ne bo prizadet tudi moj otrok, ko odraste. Država bi morala kvečjemu ostreje preganjati uživanje vseh mamil."

KATJA CUGELJ, pripravnica na trebanjski občini: "Če bi legalizirali marihuano, kot razmišljajo celo nekateri naši občaniki, se ne bi prav nič izboljšalo, ampak bi bile razmere kvečjemu še slabše. Droge so pri nas že tako razširjene, da se bojimo, da nas bo Evropa kmalu bolj poznala po tem kot po dobrih športnikih, kulturnikih in podjetnikih."

DARJA KOS, ekonomsko-komercialni tehnik iz Brežic: "Droge naj bodo prepovedane. To naj velja za vse vrste drog, ker če poskušaš travo, boš šel tudi naprej na močnejše. Greš v družbo in ta te prisili v to. Zato bi bilo dobro imeti čimveč opozoril o škodljivosti drog in organizirati pogovore s tistimi, ki jemljejo. Pri drogah je vsekakor kriv tisti, ki jih prodaja."

VIDA HLEBEC, pomočnica ravnateljica na novomeški srednji kmetijski šoli Grm: "Po eni strani razumem tiste, ki so za legalizacijo marihuane, saj bi s tem trg teh drog lažje nadzorovali, po drugi strani pa menim, da bi prej kot to morali kaj več narediti na področju preventive. Kot družba se namreč še vedno tolažimo, da pri nas ta problem še ni tako hud."

SLAVKO HORVAT, varilec iz Kočevja: "Sem proti legalizaciji marihuane. Ne velja namreč, da je prepovedano mladim še bolj privlačno. Alkohol ni prepovedan, pa ga vseeno uživajo! V šolah imajo že sedaj probleme zaradi alkohola in drog, potem pa bi bilo še huje. Ker mnogi, tudi starši, mislijo, da ni slabo, kar je dovoljeno, bi po drogah posegli tudi tisti, ki do sedaj niso."

MILKA LOVŠIN, vzgojiteljica iz Ribnice: "Legalizacija marihuane bi pomenila zavajanje mladih. Varljivo je namreč misliti, da boš lahko užival samo mehke droge in da ne boš nikoli potreboval več. Z mehkimi se začne, nadaljuje pa s trdimi! Poiskati in odpraviti bi bilo potrebno vzroke za to, da mladi posegajo po mamilih, ne pa da se jim mamila celo še približa."

Ministrstvu so pomembni le normativi

Ob tednu otroka primer iz novomeške šole

Deklaracijo o otrokovih pravicah, ki izhaja iz človekovih pravic, je podpisala že večina držav sveta. Zanimivo je, da so med tistimi redkimi, ki je še niso podpisale, tudi ZDA, ki se imajo miho rečeno za najbolj demokratično družbo na svetu. Za pomoč otrokom je bil leta 1946 ustanovljen tudi Unicef, sklad Združenih narodov, ki se bori za boljši položaj otrok po vsem svetu. Predvsem v nerazvitih državah še vedno umre veliko dojenčkov, s pomočjo Unicefa se je njihova umrljivost od leta 1946 za pol zmanjšala.

Slovenija je glede varstva otrokovih pravic dosegla visoko raven. Naši otroci naj ne bi bili ne lačni ne žejni, še vedno pa se tudi njim godijo krivice. Predvsem so njihove pravice kraten v ločitvenih in kazenskih postopkih. Nezaščiteni so predvsem, ko se znajdejo kot žrtve, zaradi počasnega ukrepanja in večkratnega neprijetnega zasliševanja. Naša kultura namreč otroka podcenjuje v primerjavi z odraslimi in tudi otrokove pravice uresničuje preko "tistega, ki ve" in ne iz otroka samega.

Dogajajo pa se tudi druge krivice. Otroci, katerih starši so zaposleni, naj bi imeli vsaj v nižjih razredih pravico do podaljšane bivanja, dogaja pa se - tako kot letos na novomeški osnovni šoli Center - da ministrstvo za šolstvo kljub večjim potrebam ne dovoli še enega dodatnega oddelka. Že sedaj so imeli na šoli podaljšano bivanje le za prve tri razrede. Po novem le še za prva dva. Kam naj gredo otroci in komu naj bodo prepuščeni do prihoda staršev, jih ne zanima, pomembni so le normativi. Žal se tudi v tem zrcali odnos družbe do otrok.

J. DORNIŽ

NASTOP ADORAMUSA V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Danes, 6. oktobra, bo v frančiškanski cerkvi ob 20. uri nastopil novomeški oktet Adoramusa na samostojnem koncertu, s katerim bodo obeležili teden gibanja za življenje.

V LJUBLJANI SODOBNA ELEKTRONIKA

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču so v ponedeljek odprli 44. mednarodno razstavo poklicne elektronike, telekomunikacij, RTV difuzije in opreme, vse pod skupnim imenom Sodobna elektronika. Svoje izdelke razstavlja 325 domačih in tujih podjetij, prireditev pa spremlja več strokovnih srečanj. Sejem bo odprt še do sobote, vstopnice stanejo 750 tolarjev za odrasle in 500 tolarjev za dijake, študente in upokojene. Železnica ponuja izdaten popust.

Kaj bo s šentjernejskima KS?

Svetniki so za pomoč pri odločitvi povabili strokovnjaka Gregorja Viranta - Brez konkretnih rešitev

ŠENTJERNEJ - V šentjernejski občini imajo še vedno dve krajevni skupnosti, čeprav so se o njihovem obstoju, potem ko so postali občina, že nekajkrat pogovarjali tudi na občinskem svetu. Krajevni skupnosti imata tudi še vedno stari vodstvi, ki jim teče že šestletni mandat. Na grožnjo Orehovčanov pred dopusti letos poleti, ki hočejo svojo krajevno skupnost obdržati, so svetniki predlagali, da pred odločitvijo, kaj bo s krajevnima skupnostima Šentjernej in Orehovca v bodoče, povabijo strokovnjaka s tega področja, ki jim bo pomagal pri odločitvi. Na 28. seji občinskega sveta konec septembra jim je vprašanje glede krajevnih skupnosti razjasnjeval Gregor Virant.

Občina Šentjernej je že na začetku poravnala osem milijonov dolg krajevne skupnosti Šentjernej, in čeprav bi mnogi krajevni skupnosti najraje razpustili, Orehovčani, ki so pred nastankom šentjernejske občine prav tako računali na samostojno občino, želijo še naprej imati svojo krajevno skupnost. Tudi strokovnjak s tega področja Gregor Virant jim

So Slovenci v Revozu še ljudje?

(Nadaljevanje s 1. strani)

dosežemo, lahko le s silo, z grožnjami, s stavko. Mi smo za dogovarjanje, a vodstvo tovarne v Novem mestu, zlasti direktor J. M. Calloud, to ignorira. Sicer pa so nam tudi naši sindikalni kolegi v francoskem Renaultu jasno povedali, da bomo lahko kaj dosegli le s stavko in naj se ne zanašamo na pogovore," pravi Jakša, ki je tudi član evropskega sindikalnega komiteja grupe Renault. Zato po "majskih dogodkih" tudi niso razpustili stavkovnega odbora, sicer pa vodstvo tako in tako ni izpolnilo vseh stavkovnih zahtev.

Revozov sindikat očita tudi slovenski strani, ki je še vedno 46-odstotni lastnik Revoza, da premalo skrbi za slovenske interese, sploh nič pa za interese in pravice delavcev. V 6-članskem nadzornem svetu Revoza so 4 Francozi in 2 Slovence, eden je predstavnik države, drugi predstavnik banke. "Gospoda Kramerja, predstavnika države, smo v imenu sindikata zaprosili, naj bi v nadzornem svetu zastopal tudi interese zaposlenih. Obljubil je, da da nas bo informiral o dejavnosti nadzornega sveta, da se bo sindikat lahko prejel in pravilneje odločal, a od tega ni bilo nič," je povedal Jakša. Revozovi delavci še vedno (zaman) zahtevajo svoj delež pri

lastništvu firme. Revozovci namreč niso mogli certifikata vložiti v svojo firmo. Siti so tudi obljub in izgovorov ministra Ropa. Člani izvršnega sindikalnega odbora opozarjajo, da bodo, če te stvari ne bo v kratkem uredili, organizirali demonstracije pred vladno palačo in francoskim veleposlaništvom.

Če se bodo Revozovi delavci odločili za ustanovitev sveta delavcev, bodo volitve v ta pomembni delavski organ konec novembra. "Svet delavcev je v naši tovarni še kako potreben," pravi Jakša. "Pripravljajo se velike spremembe, z novim letom naj bi se Revoz razdelil na dva dela: na industrijskega v Novem mestu in komercialnega v Ljubljani. Ob tem naj bi v Novem mestu nekaj sto delavcev izgubilo delo. Če bo do takrat že ustanovljen svet delavcev, to pač ne bo tako lahko."

Kako si Francozi zamišljajo rešitev takega "problema", pove tudi odgovor šefa kontrole Haimza na vprašanje, kaj bo z delavci, ko bodo ukinili to službo. "Če nimate kam z njimi, jih zmečite v Krko!" Gre za kakšnih 100 ljudi. Če so Slovenci za tega gospoda sploh ljudje.

Res pa je, da si po uspelem majskem štrajku Francozi in njihovi domači pomagači ne upajo

več tako odkrito in nesramno maltretirati delavcev, ki prej med delom skoraj niso smeli na stranišče, delavke, ki so imele bolniško zaradi bolnega otroka, pa so bile deležne pravih zasliševanj in "prepričevanj", naj bolnega otroka čuva sosed, stara mama ali kdo drug. Nekaj vodij delovnih enot je res klonilo in se pod pritiskom izpisalo iz sindikata, a kaj, ko se je od maja sindikatu pridružilo več kot 300 novih članov. "18 sindikalnih zaupnikov nas je v Revozu. Smo močna in čvrsta sindikalna ekipa, ki se ne damo ne ustrahovati ne omajati!" je končal Jakša.

ANDREJ BARTELO

VLOMILI V ŠOLO

DOBOVA - V noči na 29. septembra je osnovno šolo Dobova obiskal neznanec. V prostore je prišel skozi okno, odnesel pa je osebni računalnik znamke Hewlett packard pentium, serijska številka 2388/96, tiskalnik in tipkovnico. Neznanec je tiskalnik skrnil na njivi, kjer so ga našli, šola pa je oškodovana za 150 tisočakov.

Opozicija zahteva odstop Pavlina

(Nadaljevanje s 1. strani)

katerih bo občinski svet volil volilce - elektorje, ki naj bi družno z novomeškimi, šentjernejskimi in škocjanskimi izvolili državnega svetnika iz Dolenjske.

Opozicijski trebanjski svetniki so ocenili, da jim na redni seji ponujen predlog, po katerem bi kandidate za 4 elektorje in enega za člana državnega sveta predlagala posamezna svetniška skupina v občinskem svetu, ne ponuja niti najmanjših možnosti, ker ima koalicijski v 25-članskem občinskem svetu 15 glasov. "Že velikokrat smo se že lahko prepričali, kako potem ni več demokratičnosti, ampak dogovorna politika med dvema strankama," je protestiral svetnik Jože Vencelj (SDS), ko so ga nekateri opozicijski kolegi "tolažili", da bo glasovanje tajno. Predsednik sveta dr. Pavlin je odrezavo dodal: "Ja, demokracija je - preglasovanje!" Župan Alojzij Metelko je nemočno komentiral, da bodo svetnika tako in tako izvolili Novomeščani, ki imajo 11 elektorjev. Svetnik Igor Teršar je poudaril, da so nekatere občine na podoben način uredile to zadevo, kot predlagajo v amandmaju, ki ga je v imenu opozicije predstavil Ivan Vovk (ZLSD). Po tem naj bi vladajoči stranki SKD in SLS imeli po enega elektorja, v opozicijske stranke v svetu pa dva. Glasovali pa naj bi za celotno listo in ne za posameznega kandidata. Predsednik Pavlin je

dejal, da amandma omejuje voljo svetnikov, če je zaprta lista pa ne moreš dati 4 glasov. Tudi tajnica občine Mojca Pekolj je menila, da se s celotno listo ne da glasovati.

Od 20 na 27. seji prisotnih svetnikov je bilo za amandmaja 7 opozicijskih svetnikov, 13 koalicijskih pa proti, za ponujena pravila pa je bil rezultat ravno obraten, in pravila so "padla", ker je vladajoči koaliciji umanjkal en glas. Tega so si, če bi se na izredni seji vendarle pojavil še kakšen izmed treh odsotnih svetnikov opozicije (dva službeno v tujini, eden v bolniški), zagotovili s prihodom bolehnega Vinka Tomažina (SLS). Bojazen, da bi jim opozicija spet zagodla, je bila

odveč. Nikogar izmed svetnikov opozicije, ki so jih kurirji z vabilu za izredno sejo strašili v poznih urah, da so se njihovi otroci spraševali, ali so Židi, ni bilo blizu. V sejni sobi so "vladajoči" svetniki sami v nekaj minutah "požegnali" pravila, kakršna so si zamislili v občini bližnji gostilni, kjer jih je sekretar sveta Pavle Rot zlahka formalno obvestil. Pri opoziciji domnevajo, da ima SKD ambicije, da bi predsednik sveta dr. Pavlin (SKD), Dolenjecem bolj znan kot šef novomeške porodnišnice, postal državni svetnik, saj naj bi lahko računal vsaj na glasove novomeških krščanskodemokratskih svetnikov oz. elektorjev.

PAVEL PERC

Ljubljansko pismo

Na cesti je največ štiridesetletnikov

Kaj prinaša novi zakon

LJUBLJANA - Med brezposelnimi v Sloveniji je že več kot 41 odstotkov starih nad štirideset let, ki težko najdejo novo delo, zlasti tisti z nižjo izobrazbo. Še teže je tistim, ki izgubijo zaposlitev le nekaj let pred upokojitvijo in se znajdejo v registru brezposelnih z malo upanja, da bodo sploh še kdaj delali v redni službi. Edina izbira zanje je torej: čimprej v pokoj. Ali lahko gredo?

Po sedanjem zakonu pridobi pravico do starostne pokojnine moški pri 58 letih za polno delovno dobo 40 let in ženska pri 53 letih za 35 let delovne dobe. Če ima delovne dobe nad dvajset let, je zahtevana starost za upokojitev moškega 63 in ženske 58 let. Če pa ima bodoči upokojenec le 15 let zavarovalne dobe, je zahtevana starost za moške 65, za ženske pa 60 let.

Sedanji sistem varovanja pravic brezposelnih je za tiste iskalce, ki jim do upokojitve manjka manj kot pet let, še kar ugoden. Če je brezposelni prijavljen na zavodu in že dve leti dobiva denarno nadomestilo, do upokojitve pa mu manjkajo še tri leta, se mu lahko za ta čas prejemanje denarnega nadomestila podaljša. Lahko pa mu zavod za zaposlovanje sofinancira dokup manjkajočih let, če izpolnjuje pogoje za starostno pokojnino. Zavod za zaposlovanje ter zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) imata že utečene po-

stopke za tovrstno sodelovanje.

Za skrajšanje čakanja na upokojitev so še druge možnosti. Če delavec postane tehnološki presežek oziroma izgubi službo zaradi stečaja, mu lahko njegovo podjetje pod določenimi pogoji (dokupi do pet let manjkajoče zavarovalne dobe oziroma mu omogoči predčasno upokojitev iz drugih razlogov. Do pet let zavarovalne dobe lahko dokupi tudi zavarovanec, ki si je pridobil pravico do starostne pokojnine ali jo že uživa, nima pa polne pokojninske dobe in si z dokupom zviša osnovo za pokojnino.

Starejši zavarovanci, ki jim do upokojitve manjka le nekaj let, ali mladi, ki si želijo popraviti osnovo za plačo, lahko od leta 1992 kupijo študijska leta in čas služenja vojaškega roka. Kdor je končal višjo šolo, lahko kupi dve leti in pol, za visokošolski študij pa pet let oziroma šest za medicinsko in veterinarsko fakulteto. En mesec dokupljene dobe stane 19.895,43 tolarja, dokup enega leta pa 238.745,16 tolarja.

Tudi z novim zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti se za starejše iskalce ne bo kaj dosti spremenilo, zlasti ne za tiste, ki že uživajo pravice po veljavni zakonodaji. Tistim, ki jim do upokojitve manjka manj kot pet let, bo zavod plačeval prispevke kot doslej. Sicer pa bodo po novem zakonu brezposelni nad 50 let prejeli denarno nadomestilo 18 mesecev, starejši od 55 let pa 24 mesecev. Če jim bodo po izteku pravice do nadomestila še vedno manjkala tri leta do upokojitve, jim bo zavod za zaposlovanje plačeval prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prav tako pa jim bodo do upokojitve podaljšali čas prejemanja denarne pomoči.

VINKO BLATNIK

Škocjanski Romi v Narodnem domu?

Zapletov v zvezi z delitvijo premoženja nekdanje novomeške občine noče biti konec - Šentjernejci in Škocjanci hočejo denar, Novomeščani ga nočejo dati - Nova komisija

NOVO MESTO - Delitev premoženja nekdanje novomeške občine med tri nove, mestno občino Novo mesto, Šentjernej in Škocjan, se vleče kot zgodba o jari kači in steklem polžu. Vsekakor to premoženje delijo že dve leti in pol. Na zadnji seji novomeškega občinskega sveta je razprava na to temo trajala skoraj dve uri in "manjša" župana, se pravi škocjanski in šentjernejski, nista skoparila z očitki na račun "večjega", novomeškega, slednji pa se je umikal v zamero in vzvišenost. Da ne bi mogli reči, da so se dogovorili le to, da se niso nič dogovorili, je novomeški del nekako s stisnjenimi zobmi le pristal na novo komisijo, ki bo vso stvar ponovno pregledala, predebatirala, ocenila in presodila.

Vsekakor imajo zaradi takega stanja, se pravi zaradi nerazdeljenega premoženja, škodo in težave vse tri občine. Ko hoče ena kaj narediti na zemljišču ali ga prodati, potrebuje soglasje ostalih dveh, in če že ni, bo pa prej ko slej tu prišlo do oviranja, pa čeprav samo iz golega nagajanja. Takih banalnosti, ki se lahko hitro spreveržijo v hude težave, je v zvezi z delitvijo še cel kup. Pa ne samo pred delitvijo, ampak imajo pripravljene že tudi za čas po njej, če se na primer ne bo steklo po željah enih, drugih ali tretjih. Tako je na primer škocjanski Povšič dejal, da namesto svojega deleža v denarju vzamejo tudi propadajoči novomeški Narodni dom, a bodo vanj naselili škocjanske Rome. Oba, škocjanski in šentjernejski, pa sta se pritoževala, da v Novem mestu glede delitve in vprašanj v zvezi s tem nimata sogovornika, češ da se z novomeškim ne da nič trezno dogovoriti. "Najprej naredite red v svoji hiši!" je Povšič pozval novomeške svetnike.

Skratka, ko škocjanski svet ni sprejel predlagane delitve, je vsa stvar padla v vodo in potem so se prebudili tudi v Šentjerneju, kjer so sprva pristali na prvotno predlagano delitev. Tako so Škocjanci izražali, da jim glede na število prebivalcev v nekdanji skupni občini pripada poleg nepremičnin v njihovi sedanji občini še 230 milijonov tolarjev, ki jim naj bi jih izplača novomeška občina; so pa pripravljene vzeti "samo" 150 mili-

jonov, in še to jim naj bi Novomeščani začeli izplačevati šele po preteku treh let. Šentjernejci pa bi se zadovoljili s 180 milijoni, prav tako po treh letih. Do teh vsot so prišli na podlagi knjižnih vrednosti skupnega premoženja. "Te knjižne vrednosti pa niso realne!" trdijo v Novem mestu. Pa tudi če bi bile, nadaljujejo, zaradi več razlogov ni sprejemljivo, da bi za premoženje v naravi plačali z de-

narjem, med drugim tudi zato, ker bo sedanja razdelitev premoženja model za bodoče nove občine, ki bodo nastale na območju sedanje mestne.

Kakorkoli že, Novomeščani bi šentjernejski občini poleg tistega, kar naj bi ji šlo v naravi, odrinili še 44 milijonov tolarjev, škocjanski pa 21 milijonov, kar bi jima izplačali v prihodnjem letu. Novomeški župan pa naj bi menda škocjanskemu ponudil celo 80 milijonov tolarjev. Pa tudi to je komaj dobra polovica škocjanskih 150 milijonov, kar naj bi bilo njihovo "pogajalsko izhodišče".

Skratka - dva bregova, med katerima teče motna in zmedena reka nerazumevanja in nezaupanja.

A. BARTELJ

Lepši časi za propadajoči dom

Novomeški Narodni dom občinska last, Cestno podjetje bo zanj dobilo dve parceli v Bršljinu

NOVO MESTO - Po zadnji seji novomeškega občinskega sveta prejšnji četrtek se Narodnemu domu, kulturnemu spomeniku sredi mesta, ki je bil zadnja leta prava kulturna sramota mesta, obetajo boljši časi. To točko so na pobudo Društva Novo mesto dodatno sprejeli na dnevni red seje, bolje rečeno na nočni red, saj so jo obravnavali kot zadnjo ob pol desetih zvečer.

Svetniki so soglasno sprejeli predlagane sklepe, med njimi je seveda najpomembnejši tisti, ki govori, da bo novomeško Cestno podjetje, dosedanj lastnik Narodnega doma, prenesel lastništvo na novomeško občino, za to pa mu bo občina dala dve parceli na Livadi v Bršljinu. Cestno podjetje je v tem primeru pokazalo dovolj razumevanja za rešitev tega perečega problema, kajti parceli, ki ju je dobilo v zameno za Narodni dom, sta vredni 14 do 15 milijonov tolarjev, se pravi veliko manj, kot je realna cena velike stavbe sredi mesta.

Res pa je tudi, da je ta Narodni dom potreben temeljite obnove, v prvi vrsti pa je treba sanirati ostreže, dimnike in tisti del fasade, s katere odpada omet. To bo občina kot novi lastnik postorila še pred zimo, dela pa bodo veljala okoli 1,4 milijona tolarjev. V

naslednjih letih bo občina zagotovila denar za obnovo stavbe, pri tem pa seveda lahko računa na soudeležbo države, saj je novomeški Narodni dom kulturni spomenik, za obnovo le-teh pa država prispeva polovico potrebne denarja. Seveda bo obnovljenemu Narodnemu domu treba dati tudi primerno vsebino, ta projekt naj bi pripravila Društvo Novo mesto in Zavod za varstvo naravnih in kulturne dediščine. Vsekakor mora prvi narodni dom na Slovenskem tudi obnovljen služiti namenom, za katere so ga v letih 1873 do 1885 zgradili, to pa so predvsem javni, društveni in splošnokulturni.

A. B.

NOVINARIJI V ŽUPANOVI ZIDANICI - Sredi prejšnjega tedna so se v zidanici škocjanskega župana Janeza Povšiča na Vinjem Vrhu zbrali na že tradicionalnem srečanju novinarji, ki pišejo tudi o dogajanjih v škocjanski občini. Župan je ob tej priliki hudomušno navrgel, da raje za novinarje žrtvuje en dan, potem pa ima potem pred njimi celo leto mir. Ne bo mu uspelo! (Foto: J. Dornič)

JABOLČNE JEDI - Novomeška srednja šola za gostinstvo in turizem pripravi vsako leto srečanje organizatorjev praktičnega usposabljanja za njihove učence. Na letošnje srečanje se je odzvalo 12 večjih gostinskih podjetij in zasebnikov. Najprej so analizirali praktično usposabljanje v preteklem letu in sprejeli program za letošnje. Ob tej priložnosti so učenci pod vodstvom mentorjev pripravili razstavo jabolk in pestro izbiro jabolčnih jedi in pijač, ki so jih gostje tudi poskusili. (Foto: J. D.)

POHABLJENA DREVESA - V zadnjih letih se je pri urejanju Novega mesta uveljavil nenačuden, čuden in povsem samosvoji način obrezovanja mestnih dreves, ki pa je bolj podoben pohabljanju kot razumnemu obrezovanju. Po zgledu s Kristanove in Nad mlini so prejšnji teden do strcljev oklestili tudi drevesa na Glavnem trgu. (Foto: A. B.)

Ena gospa je rekla, da bi za lepšo podobo mesta morali oklestiti bolne ambicije nesposobnih občinarjev ne pa nič kriva drevesa.

Suhokranjski drobiž

ČESTITKA ZA ROJSTNI DAN - Gostja pesniškega večera v Žužemberku Mila Kacič je bila po končanem programu še posebej počaščena. Na pobudo Janeza za Glihe so rogisti LD Plešivca, ki so pravi ambasadorji turizma v Suhi krajini, zaigrali v poznih večernih urah nekaj skladb, ki bodo gostjo spominjale na njen rojstni dan in nastop v gradu.

KAJ S SPOMENIKOM? - Spomenik padlim borcem v NOB sredi trga, v katerem je tudi kostnica, moti nekatere, ker že ogroža varnost mimoidočih. Počasi se namreč nagiba, zato bo potreben temeljit poseg. S tem vprašanjem se je srečala tudi mešana komisija, ki se je sestala prejšnji teden.

ODLIČNA ZOBOZDRAVNIČA - Dr. Erika Vidregar je ena redkih dvorjank s tem akademskim naslovom. Štiri leta je hodila v osnovno šolo na Dvoru, njena družina pa je stanovala v prejšnjem stoletju daleč naokoli znani furmanski gostilni, ki se je imenovala Pri Škrabcu. Pečaverjeva družina - njen oče je bil tudi župan, vodil pa je tudi gostilno - se je v šestdesetih letih preselila v Ljubljano. Tam je dr. Erika tudi doštudirala in si ustvarila družino. Na Dvor jo vežejo lepi spomini pa tudi prijateljice, katere večkrat obišče (na sliki).

NOVA TELEFONIJA V BRUSNICAH

BRUSNICE - V Brusnicah so pred kratkim dobili sodobno telefonsko centralo z zmogljivostjo 600 priključkov. Do sredine oktobra bodo omrežje tudi širili od Gabrja do Brusnic in do Sel pri Gumberku, poleg tega se bo v vseh naseljih naročniško omrežje povečalo za okrog 130 novih telefonskih naročnikov. V Brusnicah je bila prva avtomatska telefonska centrala postavljena leta 1979, in sicer za 40 priključkov. Leta 1983 so jo povečali za 100 priključkov, leta 1991 pa je bila zamenjana z nekoliko sodobnejšo polelektronsko centralo za 384 priključkov, ki je imela kar dve tretjini, oz. 256, priključkov dvojčkov. S posodobitvijo se bo povečala tudi gostota telefonov, in sicer na 23,5 telefona na 100 prebivalcev. Novomeška poslovna enota Telekom Slovenije bo za to prispevala 52 milijonov tolarjev.

PEVCI V KAMENCAH

DOLENJE KAMENCE - Moški pevski zbor Ljubljana - Barje bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 10. uri nastopal v cerkvi sv. Janeza v Dolenjih Kamencah, ob 15.30 pa v Henčkovem domu na Dobravi. Vstopnine ni.

NARODNI DOM - S tem ko je Narodni dom postal občinska last, bo ustavljeno njegovo propadanje. (Foto: A. B.)

Naša najuspešnejša kmetijska šola

Na srednji kmetijski šoli Grm letos vpisanih 467 dijakov - Pred osmimi leti le 135 - Vedno novi programi, prilagojeni novim zahtevam - Ena redkih šol s posestjo

SEVNO POD TRŠKO GORO - Srednja kmetijska šola Grm je lani praznovala 110-letnico, pred 111-imi leti so jo na Dolenjsko preselili s Slapa pri Vipavi s pohištvom, učitelji in ravnateljem vred, to pa je bila tudi prva slovenska kmetijska šola pri nas. V Sevno pod Trško goro se je ta šola preselila pred 14-imi leti. Danes je polno zasedena, najrazličnejše programe obiskuje 467 dijakov, še pred osmimi leti pa jih je bilo le 135.

"V preteklih letih kmetijski poklic ni bil zanimiv, zato je bilo tudi dijakov manj, zadnje čase pa se odnos do kmetijstva spreminja in to se kaže tudi v večjemu številu vpisanih učencev," je povedal ravnatelj srednje kmetijske šole Grm Tone Hrovat. Že nekaj časa v kmetijstvu ni več glavna le pridelava hrane, ampak postaja vse pomembnejša tudi predelava, trženje, kmečki turizem in rekreacija. Tem spremembam se prilagaja tudi kmetijska šola z vedno novimi izobraževalnimi programi. Letos poteka tudi šolanje za kmetijskega in vrtnarskega tehnika, že nekaj časa izobražujejo za kmetijsko-gospodarskega tehnika, triletni program za kmetovalca, za vrtnarja - cvetličarja in dveletni program za kmetijskega delavca. Vsega skupaj imajo 21 oddelkov, samo prvih letnikov pa je 8 oddelkov.

Grmska šola je ena od devetih kmetijskih šol v Sloveniji, po pro-

gramih pa ena najbogatejših in prav po novomeški kmetijski šoli se zgledujejo mnoge druge šole po Sloveniji. "Na naši šoli razmišljamo o programih, ki bi mlade izobrazili tudi za rekreativno ponudbo na kmetijah, zlasti na manjših," je povedal Hrovat. Že sedaj pa ima šola programe za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. "Na šoli bi radi imeli tudi biotehniško gimnazijo, za katero

Tone Hrovat

smo se že prijavi, nosilni maturretetni predmet bi bil biotehnologija."

S povečevanjem števila vpisanih dijakov so morali zaposliti tudi več delavcev, trenutno kolektiv šteje 74 zaposlenih, od tega je 45 pedagoških delavcev. Njihovi učenci so uspešni ne le v šoli, ampak tudi pri praktičnem delu na šolskem posestvu. Grmska kmetijska šola je namreč ena redkih kmetijskih šol, ki je obdržala po-

sest, kjer se njihovi dijaki tudi na praktičnih primerih učijo umnega kmetovanja. Šola ima 170 ha zemlje, od tega je 70 ha njiv, na katerih pridelujejo vse, od pšenice in koruze do zelenjave. Imajo sadovnjak, čebelnjak pa tudi okrog 50 krav, 120 glav mlade živine in 25 konj. "Največji dobiček od tega pa je pridobivanje znanja mladih ljudi, ki ga potem prenesejo na kmetiji ali kam drugam," poudari Hrovat. Zanimivo je, da je med dijaki skoraj polovica mestnih otrok, ki nimajo kmetije, vendar

• Pri dvehletnih in triletnih programih učijo dijake tudi pletarstva in pokrivanja strehe s skopjo. S tem poskrbijo tudi za ohranjanje tradicije in izginjajočih starih kmečkih opravil.

so prav tako prizadevni in uspešni kot kmečki. Iz štiri letnih programov skoraj dve tretjini dijakov nadaljuje študij na višjih ali visokih šolah, predvsem na agronomiji, veterini in gozdarstvu.

J. DORNİČ

LIČKANJE V KOČEVSKIH POLJANAH

KOČEVSKA POLJANA - Turistično društvo Dolenjske Toplice in krajani Kočevskih Poljan priredi v soboto, 11. oktobra, ob sedmih zvečer tradicionalno ličkanje na domačiji Urbančič v tej vasi. Gre za oživljanje ljudskega običaja, ki ni zgolj delo in opravilo, ampak tudi družabno opravilo, h kateremu sodi tudi pokašanje mladega vina in še marsikaj drugega iz zakladnice ljudskega veselja.

NOVE KOLEKCIJE sezona jesen/zima 97/98

MURA DESIGN
LE ONA
J. G. CARNIOLUS

pestra in najugodnejša ponudba v

Modni hiši JULIJA

Glavni trg 5, Novo mesto

TRGOVINA NOVOTEKS, d.o.o., NOVO MESTO

SUŠILNICA KORUZE

ŠENTJERNEJ - V Draškovicu je zrasla lepa sodobna sušilnica koruze, ki je za tamkajšnje prebivalce velika pridobitev. Koruzo pripelješ z njive, jo daš v sušilnico in v nekaj urah je posušena. Kaj vse človek naredi, da si olajša delo! Kdor se za tak postopek sušenja odloči enkrat, ga zagotovo še ponovi. Edino čemu ob hladnih zimskih večerih ni dolgčas brez ruženja koruze.

E. L.

V treh mesecih bencinski servis

V Metliki položili temeljni kamen za Petrolov bencinski servis, ki pomeni hkrati tudi začetek gradnje nove obrtno-podjetniške cone - Posebna pozornost namenjena ekologiji

METLIKA - Zadnji septembrski dan sta predsednik uprave Slovenske nafne družbe Petrol Franc Premk in župan občine Metlika Branko Matkovič ob metliški Cesti 15. brigade slavnostno položila temeljni kamen za bencinski servis, ki naj bi ga odprli v slabih treh mesecih, torej še pred novim letom.

Novi metliški bencinski servis, ki bo stal nasproti sedanjega, je že 277. Petrolov servis in zadnji, ki ga nameravajo postaviti v letošnjem letu. Metlika nujno potrebuje takšen servis, saj sedanji, ki je bil odprt pred štirinajstimi leti, že nekaj časa ne zadovoljuje več potreb kupcev. Metliški mednarodni mejni prehod vsak dan prečka več kot 3.000 vozil!

Kot zatrjujejo v Petrolu, bo novi bencinski servis z desetimi iztakalnimi mesti, s trgovino in

avtopralnico najsodobnejši v Beli krajini. Veljal bo 2,5 do 3 milijone DEM, od tega bodo za gradbena dela odšteli 150 milijonov tolarjev. V njem naj bi na leto prodali 3,5 milijona litrov bencina, seveda pa je to precej odvisno od slovenske in hrvaške cenovne politike. Na dan naj bi oprali po 32 avtomobilov, v 120 kvadratnih metrov veliki trgovini pa bo napradaj okrog 2.000 različnih izdelkov. Na voljo bo tudi gospodinjski plin in jeklenkah ter že uveljavljeni aparat za menjavo olja v okviru Petrolove ekološke točke.

Kot je ob položitvi temeljnega kamna dejal Franc Premk, v Petrolu menijo, da njihove družbe ne povezuje v metliško občino le bencinski servis, ampak se poskušajo povezati tudi z metliškim gospodarstvom. Župan Matkovič pa je pristavil, da že več kot pet let potekajo dogovori o gradnji obrtno-podjetniške cone, tokrat pa niso položili le temeljnega kamna za bencinski servis, temveč simbolično tudi za omenjeno cono, ki bo na obeh straneh metliške obvoznice. Črnomaljsko gradbeno podjetje Begrad, ki so mu zaupali gradnjo servisa, pa je tudi lastnik zemlje v tej coni in je zagotovilo, da bodo tam začeli z gradnjo prihodnje leto.

M. B.-J.

LITERARNO-GLASBENI VEČER

METLIKA - Ljudska knjižnica Metlika vabi v petek, 10. oktobra, ob 19. uri v knjižnično čitalnico na literarno-glasbeni večer. Predstavili bodo pesniški prvenec Anice Macele-Kolar "Moje pesmi in voščila".

V tretje gre rado

Bodo v metliški občini končno začeli praznovati svoj praznik?

METLIKA - Občinski odbor Zveze borcev občine Metlika je dal metliškim svetnikom pobudo, naj ponovno objavijo razpis, s pomočjo katerega bi našli datum občinskega praznika. V Zvezi borcev so prepričani, da je občinski praznik, ki ga Metličani ne praznujejo že kar nekaj let, zamrznjen in ne ukinjen, zato menijo, da bi, če ne bo drugih predlogov, znova praznovali tako kot nekdanj 26. novembra.

Problem ni v tem, kot namigujejo borci, ali bodo svetniki predlog za občinski praznik vzeli resno ali ne. Doslej sta bila namreč v metliški občini že dva resna poskusa, da bi končno dobili svoj občinski praznik. A oba sta se izjalovila, saj so bili vsi legitimni predlogi na uradnih glasovanjih - o morebitnih datumih so takrat glasovali še delegati nekdanje občinske skupščine - zavrnjeni oz. niso dobili potrebne večine glasov. Ker pa gre v tretje rado, so se svetniki odločili, da bodo znova poskusili. Morda bodo celo uspeli, saj se že sliši, naj bi tokrat izbirali med datumi, ki nimajo ideološkega predznaka, kot so ga imeli nekateri predlogi doslej. Kot vse kaže, v zadnjem času o občinskem prazniku nemreč niso razmišljali le v Zvezi borcev, temveč še kje. Če se bodo Metličani odločili še v tretje, bi bilo gotovo najbolj prav, da bi izbrali datum, ki bi ga sprejelo kar največ občanov. Morda bi bil kar prvi 18. september, ko je bila leta 1869 v Metliki ustanovljena prva požarna bramba na Slovenskem? Ali pa morda 29. april, ko je leta 1365 goriško-tirolski grof Albert potrdil Metliki mestne pravice. Upajmo, da se ne bo zgodilo tako kot v prvih dveh primerih, ko nobeden od številnih predlogov za občinski praznik ni mogel zbrati zadostne večine.

M. BEZEK-JAKŠE

TEMELJSNI KAMEN - Predsednik uprave slovenske nafne družbe Petrol, Franc Premk, in župan metliške občine Branko Matkovič sta pretekli teden slavnostno položila temeljni kamen za nov bencinski servis v Metliki. Končan naj bi bil konec tega leta, z njegovo otvoritvijo pa bo Petrol v Metliki zaposlil še tri nove delavce. (Foto: M. B.-J.)

S peticijo nad prometni nered

Na osnovni šoli Mirana Jarca je moč do 14. oktobra podpisati peticijo, v kateri so štiri zahteve za ureditev prometnega režima v Župančičevi ulici - Že dve prometni nesreči

ČRNOMELJ - Iz črnomaljske osnovne šole Mirana Jarca so že velikokrat prišle pobude, prošnje, pozivi, naj končno uredijo prometni režim v ulici, kjer se vsak dan v dopoldanski in popoldanski izmeni zvrsti nekaj sto učencev, poleg tega pa je ob ulici še internat, knjižnica, delavnice pod posebnimi pogoji in nedaleč stran še šola s prilagojenim programom.

Dvakrat je prišlo celo že do prometne nesreče. Res, da je ulica pred časom postala enosmerna in da je dovoljeno parkiranje le ob levem robu v smeri vožnje (čeprav mnogi tega ne upoštevajo), toda vse to ni dovolj za popolno varnost. Kljub vsem opozorilom tistih, ki neurejene prometne razmere v tej ulici dobro poznajo, se ni nič spremenilo. Medtem ko so pri osnovni šoli Loka in pri glas-

beni šoli pred začetkom novega šolskega leta položili vsaj ležeče policaje, se je za učence v Župan-

Boris Cimerman

• Peticijo je moč podpisati do 14. oktobra vsak delovni dan med 6. in 14. uro v tajništvu šole ter med 14. in 16. uro v šolski knjižnici. K podpisu pa niso vabljeni le starši učencev, ampak tudi tisti občani, ki trenutno nimajo svojih otrok na osnovni šoli Mirana Jarca. Šola bo potem peticijo predala ustreznim organom na črnomaljski občini v pričakovanju, da bodo zahteve čimprej uresničene.

KONCERT OB DNEVU ŠOLE - Mladi črnomaljski glasbeniki so ob otvoritvi prostorov Glasbene šole pripravili koncert, na katerem so pokazali, kaj znajo. In zares so imeli kaj pokazati! Poleg številnih solistov se je predstavil tudi tamburaški orkester Glasbene šole Črnomelj, ki ga vodi Silvester Mihelčič najmlajši (na fotografiji), ki je s svojimi nastopi že navdušil po mnogih krajih v domovini in tujini. (Foto: M. B.-J.)

Namesto traku muziciranje

33. rojstni dan črnomaljske Glasbene šole proslavili z otvoritvijo prenovljenih prostorov

ČRNOMELJ - 1. oktobra pred 33 leti je bila v Črnomlju ustanovljena Glasbena šola, njen ravnatelj pa je postal Silvester Mihelčič srednji, ki šolo vodi še danes. Čeprav obletnica šole letos ni okrogla, pa so jo mladi glasbeniki kljub temu praznovali skupaj s starši in učitelji. Imeli so namreč velik razlog za praznovanje.

Prav za 33. rojstni dan se jim je uresničila dolgoletna velika želja: enonadstropna hiša v starem črnomaljskem mestnem jedru, sicer rojstna hiša pesnika Mirana Jarca, je namreč postala povsem namenjena glasbenemu šolstvu. Tako ima sedaj šola na voljo v treh etažah 500 kv. metrov prostora. Potem ko se je pred približno dvajsetimi leti iz nekdanje gimnazije preselila v Jarčevo hišo, se je glasbena šola dolgo stiskala le v pritličju, pozneje pa se je razširila še v I. nadstropje.

Januarja letos so pričeli z obnovo stavbe. S pomočjo staršev učencev, ki obiskujejo matično šolo, ter črnomaljske občine so stavbo najprej rešili vlage, obnovili fasado, posodobili elektriko, centralno ogrevanje, prepletkali učilnice ter, kar je najpomembnejše, prenovili podstrešje. S tem so pridobili dvorano za orkestrsko dejavnost in komorne koncerte, učilnico za kitaro in godala ter arhivsko sobo. Prav ob rojstnem dnevu šole so odprli prenovljeno podstrešje, vendar delovno in brez prerezanega traku. Pač pa so učenci pripravili koncert. V glasbeni šoli je letos vpisanih 274 učencev, ki se učijo muzicirati na klavir, harmoniko, pihala, trobila, godala in tamburice. V metliški podružnici je 60, v semiški pa 39 učencev.

B. M.-J.

PESTRO OB TEDNU OTROKA

METLIKA - V okviru tedna otroka, ki pa bo v metliški občini trajal kar ves oktober, je Zveza prijateljev mladine pripravila vrsto prireditev. Tako bo danes, 9. oktobra, ob 13. uri v Ljudski knjižnici knjižna uganaka za predšolske otroke in šolarje do 4. razreda. V petek, 10. oktobra, bo ob 8.30 v otroškem vrtcu lutkovna igrica "Tobjia" za otroke, ki obiskujejo vrtec, ob 15.30 pa za tiste, ki ga ne obiskujejo. Ob 13. uri bo v Ljudski knjižnici knjižna uganaka in zrebanje za učence od 5. do 8. razreda, v Semiču pa bo ta dan ekstpore mladih likovnikov iz vse Bele krajine. V nedeljo, 12. oktobra, bo kostonjev družinski piknik z zborom ob 15. uri na parkirišču na Pungartu. V sredo, 15. oktobra, pa bo ob 18. uri v Ljudski knjižnici Pravljična o malem "a" in podelitev priznanj "Knjižgobubam". Prav te dni poteka tudi teden prometne varnosti, medtem ko od 6. do 11. oktobra trgovine Mercator, Krokarc, Partner, Konfekcija Vesna, Pisanka in Shop nudijo za otroške igrače in oblačila z 10- do 30-odstotnim popustom.

• Le mati ve, kaj pomeni ljubiti in biti srečen. (Chamisso)

Sporno hišo kupili Malinčani?

Na seji semiškega občinskega sveta zopet o preselitvi Romov v Miklavčičevo hišo v Malinah, krajevem redarju, podeljevanju priznanj ter vlogah in pritožbah

SEMIČ - Tukajšnji občinski svet se je minuli četrtek sestal na eni najkrajših sej doslej. Najdlje so se svetniki zamudili pri zapisniku izredne seje sveta, ki je bila sredi septembra in na kateri so obravnavali namero občine Grosuplje, da v Maline preseli Rome.

Svetniki so v glavnem ponovili svoje mnenje o sporni preselitvi Romov in že na izredni seji ter znova poudarili, da ne dovolijo preselitve Romov v Maline. Novo je bilo morda le to, da je predsednik sveta Anton Malenšek povedal, da so bivši lastniki sporne Miklavčičeve hiše pripravljene razdreti kupoprodajno pogodbo, vaščani pa hišo odkupiti.

Na seji je bilo slišati tudi predlog, da bi zaposlili nekoga, ki bi nadziral izvajanje odlokov, torej nekakšnega krajevnega redarja ali

Komisija za vloge in pritožbe občanov, ki je obravnavala dve zadevi, pa je svetnikom poročala, da so njeni člani menili, da ne morejo vplivati na pritožbe oz. o njih odločati, ker gre v glavnem za pristojnosti določenih ustanov. Svetniki pa so se strinjali, da se vloge za oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča rešujejo po odloku. Kar pa zadeva pritožbo zaradi izgube službe pomočnice vzgojiteljice v otroškem vrtcu Semič, so bili mnenja, da formalnopravno ni bilo nič narobe, slišati pa je bilo tudi mnenje, da takšne zadeve niso predmet razprav občinskega sveta.

M. BEZEK-JAKŠE

PREHRANA V VELIKEM NERAJCU

V Velikem Nerajcu je zadnji dve leti pod mentorstvom Ksenije Khalil deloval študijski krožek, ki je proučeval prehrano v vasi. Članice krožka Marica Kambič, Marica Lasič, Kristina Metez, Katica in Ivanka Štajdohar in Vera Vardjan so zbirale in zapisovale podatke o prehrani nekdanj in danes, o običajih, kulturi prehranjevanja. Vse to bo skupaj z recepti prihodnje leto izšlo v posebni publikaciji, ki bo v pomoč pri ponudbi jedi in pijač turistom, ki vedno pogosteje zahajajo v Veliki Nerajec in bližnji krajinski park Lahinja. Pretekli teden je bila tri dni predstavitev dela

krožka in jedi, ki so jih obiskovalci seveda lahko tudi poskusili. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

METLIŠKEGA BIZNISARJA JULIJUSA BRINCA, ki je pred časom drvel s svojim mercedesom okoli 230 kilometrov na uro, je te dni zasenčil someščan s še odličnejšim dosežkom te vrste. Po vožnji s traktorjem je v policijsko "frulico" napihal blizu pet promilov, kar bi marsikoga že spravilo v grob. Matjaž Rus, ki razlaga naokoli, kako mu je v dolino ušel avto, ker je pozabil zategniti ročno zavoro, je v primerjavi z gornjima primeroma neomembe vreden primer.

PO PRAZNOVANJU OBLETNICE MATURE se M. B. razburja: "Ne boste verjeli, toda sošolec Tine me ni spoznal. Ne bi se čudila, če v šoli ne bi sedela v isti klopi in če ne bi bila skoraj sosedo." "Najbrž si bila že v srednji šoli prava lepota, da mu nisi zapela za oko," jo postavi na trdna tla mož Janko.

METLIŠKI ŽUPAN BRANKO MATKOVIČ se je v trgovati tako naprezal, da sta njegova žena Vida in sekretarka območne organizacije Rdečega križa Metlika, ki sta tudi obirali grozdje istočasno v njegovem vinogradu, ležali zaradi trdega dela domala nepokretni dva dneva in dve noči. Župan pa je odšel takoj po trgovati na rekreativni trening.

Črnomaljski drobir

BORISI - V črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca imajo pravi "petumvirat" Borisov. Tako je ime ravnatelju Mužarju, Borisa sta predsednik sveta staršev Cimerman in predsednik sveta šole Staršinič. Prav tako je ime Boris predsedniku gradbenega odbora za gradnjo nove telovadnice Fabjanu in arhitektu, ki je narisal načrte za telovadnico Lorkoviču. Kako zaradi enakih imen držijo skupaj, najbolje presodijo sami, res pa je, da imajo poleg povezave z osnovno šolo Mirana Jarca skupnega še nekaj: god.

RIBICA - Mentorica krožka, ki je proučeval prehrano v Velikem Nerajcu, Ksenija Khalil si je ob otvoritvi razstave jedil v nerajškem informacijskem centru zaželela, da bi v izviru Krnica, kamor so še do leta 1980 vaščani hodili po vodo, v kanglico zajela ribico, ki bi ji, ko bi jo izpustila, izpolnila tri želje. Ena izmed njih bi bila, da bi čim prej izšla knjižnica o prehrani v Velikem Nerajcu. Eden od kavalirjev na razstavi ji je zaželel, da bi čim prej ujela ribico, iz neuradnih virov pa smo zvedeli, da Ksenija po trgovinah že povprašuje po primerni kanglici.

IZOBRAŽEVANJE - Metličan Janez Vrančičar-Luigi, humorist in eden od številnih slušateljev različnih oblik izobraževanja na črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik), je strokovno ugotovil, da so zaposlene ženske na tem zavodu (ki jim glede šarmantnosti zares ne gre prav nič očitati), v mladostniških letih gotovo hotele postati filmske zvezde. Pubertetniške želje se jim niso uresničile, zato pa posledice njihovega sanjarjenja še sedaj čutijo slušatelji izobraževanja na Ziku: predavanja imajo namreč kar v kino dvorani.

Semiške tropine

ODLOK - Na seji semiškega občinskega sveta se je pred časom pojavil odlok o razglasitvi reke Krupe za naravno znamenitost. V njem v 5. členu med drugim piše: "Občina Semič in občina Metlika sprejmeta razvojne usmeritve s Programom varstva in razvoja naravnega spomenika iz 17. člena tega odloka." Stvar ne bi bila prav nič nenavadna, nekoliko nerodno pa postane, ko bralec ugotovi, da ima odlok le 16 členov.

SVETNIK - Čeprav ima pri volitvah svetnika v državni svet semiška občina le enega elektorja (metliška občina dva in črnomaljska tri), so Semičani prišli do zanimivega recepta. Ugotovili so, da bo za Metličane najmanjši greh, če volijo semiškega kandidata, za Črnomaljske, ki kljub trem elektorjem sami ne morejo izvoliti svojega svetnika, pa bi bilo tudi najbolje, če bi volili Semičana. Ne nazadnje je bila sedanja semiška občina nekdanj pod črnomaljsko vladavino. Po tej logiki imajo Semičani še največ možnosti, da postane njihov kandidat član državnega sveta.

Za lekarno odprti še obe možnosti

O bodočem statusu kočevske lekarne se bodo dokončno odločili po informativnem razpisu za koncesionarja - Zavrnili Koširjev amandma in razglasili 42 naravnih rezervatov

KOČEVJE - Na prvi podopustniški seji kočevskega občinskega sveta prejšnji torko so svetniki med pomembnejšimi zadevami sprejeli odloka o opravljanju lekarniške dejavnosti in o razglasitvi nekaterih gozdov na Kočevskem za naravne rezervate in gozdove s posebnim namenom. Obe točki sta bili deležni burne razprave.

Čeprav sta kar dva odbora po predhodni obravnavi amandmaja k predlogu odloka o opravljanju lekarniške dejavnosti, ki jih je predlagal župan Janko Veber, občinskemu svetu predlagala, da predlog umakne iz postopka ter da svetniki na seji sprejmejo

odločitev, ali se javnemu zavodu Lekarna Kočevje podeli koncesija ali pa ostane njeno poslovanje nespremenjeno, svetniki ob obravnavi dnevnega reda tega niso storili. Odlok, ki glede bodočega statusa lekarne še vedno pušča odprti obe možnosti - ohranitev

javnega zavoda ali njegovo ukinitve in podelitev koncesije - so zato obravnavali in ga po daljši razpravi skupaj z amandmaji tudi sprejeli. Čeprav ne prinaša dokončne odločitve, pa ima občina sedaj možnost, da razpiše informativni javni razpis za koncesionarja, na podlagi katerega se bodo lahko dokončno odločili.

Povsem drugače kot z županovimi amandmaji pa je bilo z amandmajem predsednika občinskega sveta Alojza Koširja k odloku o razglasitvi gozdov za naravne rezervate in gozdove s posebnim namenom. Svetniki so njegov amandma, ki je zmanjševal površino za razglasitev predlaganih gozdov, zavrnili. Po obrazložitvi gozdarjev, da že sedaj za razglasitev rezervatov predlaganih gozdov ekonomsko ne izkoriščajo, so sprejeli predloženi predlog odloka kočevske enote zavoda za gozdove Slovenije. Po njem je sedaj na Kočevskem tudi uradno zavarovanih 40 gozdov in obe grobišči, Mecesnova Gorica in pod Krenom, kar zneslo skupno 958 hektarjev gozdnih površin.

M. L.-S.

V SREDO O OKAMNELEM MOŽU

KOČEVJE - V okviru občinskega praznika bo v sredo, 15. oktobra, ob 19. uri v Knjižnici v Kočevju predstavitev knjige "Okamneli mož" avtorja Jožeta Primca, na kateri bodo sodelovali tudi predstavniki založbe Kmečki glas, ki je knjigo izdala, in urednica zbirke Glasovi dr. Marija Stanonik. Gre za knjigo, ki ne le z zgodovinskimi viri opozarja, kje na Hrvaškem žive Slovenci, za katere ne vedo ne naši zgodovinarji, ne slavisti in ne politiki.

Sodni umor poslednjega domobranca

Avtor knjige s tem naslovom je Dobrepoljec France Nučič

DOBREPOLJE - Pred kratkim je izšlo knjižno delo upokojenega sodnika Franceta Nučiča iz Vidma v Dobropolju z naslovom "Sodni umor poslednjega domobranca", ki govori o 19-letnem Alojziju Tekavcu iz Strug, obsojenem 28. maja 1948 pred novomeškim sodiščem, ki je zasedalo v Kočevju (Šeškov dom).

Alojz Tekavec je bil rojen 22. junija 1928 v vasi Rapljevo v Strugah, aprila 1944 je kot mladoleten prostovoljno stopil v domobranstvo, bil v treh borbah proti partizanom, "ko smo pobili 11 partizanov, za kolikor jaz vem, in dva ujele". Ob razpadu Nemčije je z ostalimi domobranci pobegnul na Koroško, bil vrnjen v Jugoslavijo, avgusta 1945 izpuščen, nato pa se je zaposlil v kočevskem Rudniku.

V zaključnem delu knjige, v "Pravnopolitičnem komentarju obeh sodb", avtor ugotavlja, da je bil Tekavec živčno in verjetno tudi duševno bolan. Tekavcu je bilo sojeno, ker je "pripravljal", da bodo (beli) prevzeli v Kočevju oblast aprila 1948, "ko bodo Amerikanci napadli Jugoslavijo in med drugim vrgli na Kočevje usopalni plin. Oborožena oblast bo zaspala, nakar jo bodo obtočenci (s Tekavcem so bili takrat toženi še nekateri "sodelavci") s svojo četo razorožili in se sami oborožili.

Vrhovno sodišče pritožbe ni upoštevalo, Tekavca ni pregledal psihiater, saj "je bilo slehernemu človeku jasno, da ne bo vdora sovražnih sil v državo in ne bo nobenega usopalnega plina, ki bi uspal le oblastnike, Tekavca in soobtožencev pa ne," ugotavlja avtor France Nučič... Smrtna kazen nad Tekavcem je bila izvršena 23. septembra 1948 v Ljubljani.

J. PRIMC

PRIZNANJE LAŠČANKI - Ob dnevu slovenskih združnikov je prejelo priznanje Zadrzne zveze Slovenije 22 posameznikov, med njimi Majda Novak, ki vodi hranilno-kreditno službo pri KZ Velike Lašče in to delo opravlja že 15 let.

Mirtovski šratelj:
"Bližajo se volitve. Predvolilni boj bo hud. Osilničanje, Prifarci in Predgrajci, to je prebivalci ob južni meji, kjer število prebivalstva upada in se praznijo šole, pa so že sklenili, da bodo volili tiste kandidata, ki bo poskrbel, da bo v Kolpski dolini več otrok."

France Nučič

ČAS NA STARIH RAZGLEDNICAH

KOČEVJE - Zanimivo razstavo "Razglednice kot drobna kulturna dediščina" so odprli v Pokrajinskem muzeju v Kočevju 1. oktobra, posvečena pa je praznovanju letošnjega občinskega praznika. Organizirala sta jo Pokrajinski muzej Kočevje in Sekcija zbiralcev razglednic pri Numizmatičnem društvu Slovenije. Na otvoritvi razstave je predaval predsednik Sekcije zbiralcev razglednic Zmago Tančič, ki je pokazal okoli 70 diapozitivov razglednic iz tujine in Slovenije pa tudi Kočevja in njegove okolice. Leto 1891 velja za rojstno leto slovenske razglednice, kmalu pa so tudi trije Kočevjarji začeli izdajati litografske razglednice (leta 1899) in to so bile prve take razglednice, izdane (natisnjene) na območju Slovenije. Otvoritve razstave se je udeležil tudi predsednik Društva numizmatikov Slovenije Miran Trontelj, znani vremenoslovec. Žal pa je bila udeležba na otvoritvi kaj skromna.

Pavlina Novak

Iz Struške doline spet nobene prijave

Za najlepšo domačijo

DOBREPOLJE - Drugo leto zapored poteka v občini Dobrepolje akcija "Urejena domačija", ki jo vodi turistično društvo Dobrepolje. Za letošnjo akcijo se je prijavilo 18 kmetij iz osmih vasi in lastniki 21 stanovanjskih hiš.

Komisija za ocenjevanje urejenosti, ki jo vodi Pavlina Novak, si je že ogledala vse prijavljene kmetije in domačije in jih tudi fotografirala, da jih bodo pokazali na razstavi, ki bo decembra. Takrat bo ocenjevanje tudi zaključeno, rezultati pa bodo objavljeni 20. decembra, ko bodo podeljena priznanja in nagrade.

Predsednica ocenjevalne komisije Pavlina Novak je povedala, da tudi letos odziv za to tekmovanje ni bistveno drugačen od lanskega, da iz nekaterih vasi tudi letos ni bilo prijave, še posebno pa je nerazumljivo, da ni bilo nobene prijave za tekmovanje iz vasi v Struški dolini.

J. P.

PREDSTAVITEV LJUBITELJSKIH SKUPIN - Na osrednji prireditvi ob prazniku kočevske občine so se predstavili: Moški pevski zbor Svoboda, Plesni klub Kočevje, skupina Cantate Domino, Prifarški muzikanti ter z igralškimi, glasbenimi in baletnimi točkami nekateri mladi, nadarjeni posamezniki. (Foto: M. L.-S.)

Ni vse slabo, kar je bilo

Slovesno počastili spomin na zgodovinsko zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda

KOČEVJE - V okviru celomesečnih prireditev v počastitev kočevskega občinskega praznika so v petek zvečer v Seškovem domu pripravili osrednjo prireditev, na kateri so se predstavile domače ljubiteljske skupine. Prijetno prireditev, ki jo je kazilo le dejstvo, da dvorana ni bila polna, si je ogledala tudi častna občanka Kočevja Tatjana Jakac, ki je ob tej priložnosti kočevski občini ponovno podarila nekaj Jakčevih slik.

"Praznik občine Kočevje praznujemo v spomin na zelo pomembne dogodke za suverenost Slovenije," je po pozdravu prisotnih, med katerimi sta bila poleg predstavnikov s Kočevjem pobratene občine Dolina pri Trstu in županov sosednjih občin tudi predsednik Zbora odposlancev Bogdan Osolnik in podpredsednica Zveze borcev Slovenije in delegatka na Zboru odposlancev Ela Ulrich-Atena, začel svoj govor kočevski župan Janko Veber. Poudaril je, da so na zasedanju Zbora odposlancev slovenskega naroda usklajali odloke Vrhovnega plenuma OF, med katerimi je bil tudi sklep o priključitvi Slovenskega primorja k Sloveniji, ter da je 572 neposredno izvoljenih in 78 delegiranih poslancev na zasedanju v dneh od 1. do 3. oktobra 1943 izvolilo

tudi prvi slovenski parlament.

"Med prebiranjem dokumentov iz NOB pa naletimo tudi na dokument, za katerega bi si na Kočevskem še kako želeli, da bi veljal še danes," je nadaljeval in povedal, da gre za odlok, ki ga je sprejel izvršni odbor OF o dodeljevanju in upravljanju zemlje izseljenih Kočevjarjev na osvobojenem slovenskem ozemlju. Ta v svojem drugem členu določa, da se zemlja dodeljuje Slovincem v brezplačno uporabo. "Zemljišča niso bila zaraščena, vendar pa se tedaj ni razmišljalo o namemninah," je dejal in dodal, da pa je danes tako, da morajo zakupniki kmetijskih zemljišč Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov plačevati rento za zemljišča, ki jih sami krčijo in le s težavo ohranjajo kot obdelovalne površine. Zaraščeno z gozdom je namreč na Kočevskem že preko 90-odstotna, zato pa je, kot je poudaril, še toliko bolj nerazumljiv odnos države do tega problema. Kot poslanec državnega zbora je povedal, da so, zato da bi rešili vsaj del teh težav, v proceduro državnega zbora vložili spremembo zakona, po katerem naj bi občinam vrnil vsaj stavbna zemljišča in gozdove, ki so posebnega pomena za občinske programe.

M. L.-S.

"Črna" deponija bo bližje legalni

Odlagališče Mala gora bodo sanirali - Do regijske rešitve še daleč - Renta Ribnici

RIBNICA - Kljub že nekajletni udeležbi v raznih regijskih programih za gospodarjenje z odpadki se ribniški občini še ni uspelo priključiti na že opredeljeno regijsko deponijo. Ker bo po ocenah delavcev ribniške Komune do prehoda na ustrezno regijsko rešitev minilo vsaj še pet let, so se v občini odločili, da bodo obstoječo deponijo Mala gora sanirali tako, da ji bodo podaljšali življenjsko dobo vsaj še za nekaj let.

V občini se zavedajo, da je deponija komunalnih odpadkov Mala gora postavljena na črno in na neprimernem kraju, vendar pa, kot so poudarili občinski svetniki na zadnji seji sveta, je edina, ki jo imajo in jo bodo imeli še naslednjih nekaj let. Zato so se odločili, da jo bodo sanirali in na njej izvedli potrebne investicijske posege tako, da bodo občutno zmanjšali njen negativni vpliv na okolje. To bodo dosegli že s takojšnjo sanacijo odlagališča ob hkratni uvedbi ločenega zbiranja odpadkov, še bolj pa s širšo sanacijo, ki vključuje tudi sanacijo divjih odlagališč, ki se v ribniški občini v veliki večini nahajajo nad vodozbirnimi območji.

S takojšnjo sanacijo deponije, ki jo bodo gradili v višino, bodo pridobili približno dve leti časa za pripravo nujne razširitve deponije, ki bo omogočila njeno obratovanje še za nadaljnjih 8 do 10 let oziroma do prehoda na ustrezno regijsko rešitev. Razširitev deponije, ki bo izvedena po vseh pravilih in zahtevah o tesnjenju tal, zajemanju in tretiranju odcednih voda ter odplinjavanju, bo stala oboli 50 milijonov tolarjev, stroški takojšnje sanacije de-

ponije, uvedbe prve faze ločenega zbiranja odpadkov in sanacije divjih odlagališč pa bodo, odvisno od tega, ali se bodo odločili za nakup novega ali rabljenega stroja za mletje in tlačenje, znašali približno 51,5 oz. 36,5 milijona tolarjev.

Z ločenim zbiranjem odpadkov bodo deponijo Mala gora prostor-

Ker na odlagališče Mala gora dovažajo tudi odpadke iz sosednje občine Loški Potok, so si v Ribnici enotni, da bo moral za sanacijo ribniškega centralnega odlagališča prispevati tudi Loški Potok. Samo za ribniško občino je namreč načrtovana sanacija odlagališča prevelik zalogaj. O tem se bodo zato pogovarjali v okviru delitvene bilance med občinama, vendar pa tudi ločeno od tega, saj so v Ribnici prepričani, da bi ji moral Loški Potok za uporabo njihovega odlagališča odpadkov plačevati tudi ekološko rento.

sko razbremenili za najmanj 20 odstotkov, hkrati pa bodo zmanjšali tudi reaktivnost odpadkov in s tem negativne vplive na okolje. S prvo fazo ločenega zbiranja odpadkov bodo pričeli najprej na območju od Ribnice do Dolenje

vasi, kjer bodo že prihodnje leto postavili kontejnerje za steklo in papir.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ASFALTIRANJE BO

VELIKE LAŠČE - Na razpis za asfaltiranje krajevni cest v občini se je prijavilo več ponudnikov, kot najugodnejši pa je bil izbran SCT Ljubljana. To podjetje je bilo izbrano kot najugodnejše tudi za asfaltiranje lokalne ceste Rob-Zapotok.

Iz KS Kostel

NOVI TELEFONI - Telekom Slovenije bo obnovil telefonsko napeljavno do vasi Rajšele in Vimolj in napeljal telefonske linije do vasi Podstene, Suhor, Potok, Selo, Lipovec, Jesenov Vrt in Zapuže. Z deli so že začeli. Telefonski priključek bo veljal naročnika okoli 100.000 tolarjev, možno pa ga je plačati v štirih obrokih.

ZA ČISTO PITNO VODO - Po znani odmevni aferi s pitno vodo na območju Kostela je dobilo UV sistem za čiščenje vode območje v smeri Kaptola, se pravi hribovito območje; že ta teden pa bo začel delovati tak sistem tudi za dolinsko območje.

POSEKALI IN PUSTILI - Ce starji so obsekali grmovje in goščavje ob magistralni cesti, da so izboljšali preglednost voznikom motornih vozil. Žal so obsekali grmovje in drevje pustili, kjer so ga posekali.

Še vedno vroča zgodba o "Čebelici"

Kako komentirajo kandidaturu za ravnateljico ivanškega vrtca: izvoljena Branka Kovaček, neizvoljena Marina Koščak ter predsednik Komisije Nikola Erjavec

IVANČNA GORICA - Rezultati letošnje kandidature za novo ravnateljico VVZ Vrtec Ivančna Gorica, ki je 1. septembra pričela z delom, so že nekaj časa znani, toda zadeva je še vedno vroča. Ena izmed dveh in edinih kandidatki za to delovno mesto Marina Koščak, vzgojiteljica z 20-letnimi izkušnjami iz Vira pri Stični, pravi, da pri kandidaturi ni imela enakih možnosti s takratno v.d. in kasneje izvoljeno ravnateljico ivanškega vrtca Branko Kovaček iz Ivančne Gorice. Slednja pa pravi, da nepravilnosti ni bilo, kar je kasneje potrdila tudi komisija z Ministrstva za šolstvo in šport RS.

Marina Koščak meni, da je bila kandidatura obeh enakopravno obravnavana le v vrtcu, občinska Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, ki je predlog dala v obravnavo ivanškemu občinskemu svetu, pa je njeno ime kar izpustila, čeprav ustreza vsem zahtevam kandidature. Tudi svet Zavoda kasneje seveda ni glasoval o njej. "Kot vzgojiteljica predšolskih otrok v vrtcu 'Čebelica' v Šentvidu pri Stični delam že 20 let, imam mnogo delovnih izkušenj, 14 let sem tudi vodja omenjene enote. Zdi se mi krivično in nedopustno, da so me diskvalificirali verjetno samo zato, ker sem drugih političnih misli kot sedanja občinska struktura. Ni mi razumljivo tudi,

Marina Koščak

Stoparjev haiku Japonci vse bolj cenijo

Denarna nagrada

SEVNICA - Sevnški kipar in pesnik Rudi Stopar je te dni prejel iz dežele vzhajajočega sonca nadvse prijetno sporočilo in darilo. Japonska korporacija ITEO, ki je razpisala mednarodni natečaj ustvarjalcev haiku poezije, je med okrog 600 avtorji iz številnih držav Stoparju podelila prvo nagrado v kategoriji ortodoksne haiku (5-7-5), 30.000 jenov; celo leto bodo po Japonski krožile pločevinke s čajem, vsaj za evropski okus, nič kaj prijetnega koruznega okusa (6 so jih poslali tudi Stoparju za poskusno in še dve s čajem v lističih, s certifikatom) z natisnjenimi, tudi Stoparjevimi haiku verzi, in sicer v japonščini in angleščini: "Dobrokrusna noč/šumotna pesem dežja/frfljajo večje." Doslej je enkrat prejel to japonsko prvo nagrado iz držav nekdanje skupne države le še zagrebški akademik dr. Vladimir Divide.

1. NAGRADO ZA HAIKU - Pesnik Marko Hudnik pripravlja, da bomo tudi v Sloveniji dobili haiku časopis. Stoparjevi haiku poeziji so se na stečaj odprle tudi duri v reviji KO, ki izhaja v Nagoyi. Na posnetku: Rudi Stopar z japonskimi čaji. (Foto: P. Perc)

zakaj sem v najnižjem plačilnem razredu, čeprav mi je šolski minister že davno podelil naziv svetovalec. Nova ravnateljica Branka Kovaček pa me je tudi brez kakršnihkoli pojasnil ali drugih dokazov, da svojih nalog morda ne izvajam dobro, odstavila z mesta vodje enote 'Čebelica', pravi ušla je na Vira pri Stični. To delovno mesto sedaj opravlja Urška Lavrih.

Predsednik omenjene komisije Nikola Erjavec meni, da sta bili obe kandidatki korektno in enakovredno obravnavani, razložil pa je tudi, da je komisija razpravljala o obeh. Prednost je dobila Kovačkova (glasovanje tri proti dva), ki pa na občinskem svetu, kot smo že pisali, ni dobila pozitivnega mnenja, toda za mesto ravnateljice jo je izbral svet Zavoda, imenovalo pa pristojno ministrstvo.

Nova ravnateljica ivanškega vrtca Branka Kovaček meni, da se je na oglas javila kot vsaka druga, in ne vidi, da ne bi obe kandidatki imeli enakih možnosti, "s strani občine pa sem bila verjetno bolj onemogočena kot Koščakova". Vse je bilo v skladu s pogoji razpisa in zakoni, kar je potrdila tudi komisija z ministrstva. Po besedah Kovačkove je o napredovanju delavcev oziroma v katerem plačilnem razredu so, odločala bivša ravnateljica vrtca v Grosupljem in Koščakova je v tretjem kot večina ostalih vzgojiteljic. Glede odstavitve Marine Koščak z mesta dolgoletne vodje enote "Čebelica" brez razlage pa je nova ravnateljica dejala: "Ravnateljica imenuje vodjo enote in za to ne potrebuje nobenih pojasnil. Novi

vodja je tudi v enoti v Višnji Gori in res ne vem, zakaj bi moral biti kar naprej isti."

L. MURN

KRKA DOBIVA NOV ASFALT

KRKA - Te dni v vasi Krka na novo asfaltirajo cesto. Stari asfalt je bil že močno načet, in kot je povedal predsednik KS Krka Jože Smolič, so krajanje že dlje časa želeli novo prevleko. Gradnja, ki jo izvaja Komunalna gradnja Grosuplje, financira pa Družba za državne ceste, poteka po izdelanem projektu, stala pa bo okrog 40 milijonov tolarjev. Na Krki, ki je vse bolj tudi turistično zanimiva, pa ne bo odslej bolje poskrbljeno le za voznike, pač pa tudi za pešce, saj bodo naredili tudi nove pločnike; denar zanje bo šel iz sredstev KS Krka (okrog 5,6 milijona tolarjev). Cesta bo asfaltirana ta teden, ostala občestna dela pa bodo tudi kmalu končana.

TILIA JE NAJBOLJ POMAGALA VRTCU - Ravnateljica Vzgojno-varstvenega zavoda (VVZ) Trebnje Marija Bizjak se je ob mačehovskem odnosu občine, ki ji ni odobrila letos niti tolarja od zaprosenih 20 milijonov tolarjev za bolj ali manj nujna popravila in vzdrževanje vrtca, obrnila s prošnjo za donatorstvo pretežno na trebanjska podjetja za nakup najnujnejših pripomočkov za delo z otroki s posebnimi potrebami. Teh je letos sedem. V 14 oddelkih dnevnega programa, predšolske vzgoje in v petih oddelkih skrajšane priprave na šolo skrbijo za okrog 370 otrok. V ponedeljek je vodja predstavništva zavarovalnice Tilia Franci Kržič izročil ravnateljici Bizjakovi (na posnetku) 100.000 tolarjev vreden poseben bazen. Vita center je podaril 55 žog, Trimo je kupil otroški voziček za deklico, Dolenjska banka je prispevala 20.000, Akripol 15.000 tolarjev, ribarnica Glivar ribe za 10.000 tolarjev, trgovina Tejka 10.000 tolarjev. Imena donatorjev bomo še sporočali. (Foto: P. P.)

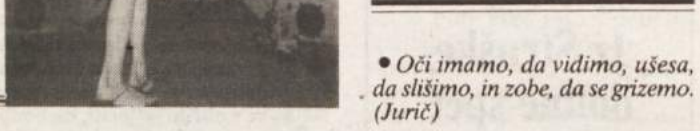
Asfalta bo več kot so načrtovali

Trebanjski svetniki imajo posluš za komunalne zagate ljudi - Na novi vodovod Zaloka že priključujejo porabnike - Do pozne jeseni še veliko asfalta na lokalnih cestah

TREBNJE - Trebanjci so v letošnjem proračunu na komunalnem področju predvideli odhodke v višini blizu 98 milijonov tolarjev. Samo za t.i. kolektivno komunalno rabo, kamor prištevajo izgradnjo mrliških vežic, hidrogeološke raziskave, analize pitne vode, javna dela ter vzdrževanje ulic, pločnikov, parkov, zelenic in ostalih skupnih javnih površin naj, bi porabili 22,5 milijona tolarjev. Za sofinanciranje mrliške vežice v Dobručju, ki služi trem krajevnim skupnostim, naj bi šlo 5 milijonov, za vežico v Velikem Gabru, kjer se je izjalovil zadnji krajevni samoprispevek, pa 3,5 milijona tolarjev. Tako so sklenili trebanjski občinski svetniki na zadnji seji.

Ravno tolikšen znesek je namenjen za izdelavo tehnične dokumentacije, hidrogeološke raziskave in analize pitne vode, 2 milijonov tolarjev pa za program javnih del. Za vzdrževanje objektov skupne rabe v letnem in zimskem času načrtujejo Trebanjci okroglih 10 milijonov tolarjev.

Izdatki za vzdrževanje objektov individualne komunalne rabe naj ne bi presežali 15 milijonov, za oskrbo naselij s pitno vodo predvideni 26,2 milijona tolarjev pa so povečali postavko za 6 milijonov in zmanjšali predvidene odhodke za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na 9,7 milijona tolarjev. Ta denar bodo razdelili za sofinanciranje čistilnih naprav v Trebnjem,

• Oči imamo, da vidimo, ušesa, da slišimo, in zobe, da se grizemo. (Jurič)

na Mirni in v Mokronogu, za pričetek del na kanalizaciji Zabrdje in za manjša vlaganja v druge vaške kanalizacije. Vodovod Zagrič v krajevni skupnosti Čatež, na meji z litijsko občino, so, kot smo poročali, že slovesno odprli, v kratkem pa naj bi se postavili kar s 15,6 km dolgim vodovodom Zaloka tudi v šentrupeški krajevni skupnosti. Občina je letos prispevala za ta vodovod 9 milijonov, za vodovod Zagrič - Zaplaz pa bo trebanjska občina prispevala 10 milijonov tolarjev. Zbiranje in odvoz kosovnih odpadkov ter izgradnja komunalne deponije je strošek v višini 17,8 milijona tolarjev.

Za ceste naj bi Trebanjci letos porabili 149 milijonov tolarjev, vodja oddelka za okolje in prostor Štefan Velečič pa meni, da za vzdrževanje 184 km lokalnih cest verjetno le ne bodo porabili predvidenih 50 milijonov, razen seveda če je ne bi zagodla zima. Za novogradnje oz. rekonstrukcije in preplastitev lokalnih cest so Trebanjci letos namenili 51,5 milijonov.

• Odbor za prostor, komunalno in prometno infrastrukturo, ki ga vodi Janez Smolič, je predlog omenjenih sprememb oz. prerazporeditev sredstev v celoti sprejel, občinski svetniki pa so celo še za 5 milijonov presežili njegov predlog zadolževanja proračuna (15 milijonov).

na, za krajevne ceste pa 31,5 milijona tolarjev.

Asfaltirali so lokalne ceste Migolica-Cirnik (1600 m), na območju Sel pri Šumberku (600 m), Čužnje vasi (1000 m) in Gaber-Bič (1600 m), kjer je šlo tudi za delno prestavitve ceste. Na krajevnih cest na območju KS Mokronog, Trebnje, Mirna, Dol. Nemška vas, Knežja vas in Sela pri Šumberku so v zadnjem času opravili za 23,2 milijona tolarjev del; v septembru in oktobru pa so že oz. še bodo asfaltirali oz. preplastili odseke lokalnih cest na območju Rdečega Kala, Hrastovce, na območju Zabukovja, pri Mirni, Račjem selu, Šentlovrencu in na meji s sevniško občino pri Malem Cirniku. Vrednost teh del znaša 22,5 milijona, vrednost s krajevnimi skupnostmi usklajenega programa asfaltiranja odsekov krajevnih cest pa okrog 29 milijonov tolarjev.

P. P.

Računajo predvsem na nežnejši spol

40 novih modelov kolekcije obutve sevnške Kopitarne pomlad-poletje 1998 - Uspešno poslovanje naj bi zaključili letos z 12,5 milijona mark celotnega prihodka

SEVNICA - Poslovni načrt najstarejšega sevnškega podjetja - Kopitarne, d.d., za leto 1997 predvideva celotni prihodek v višini 12,5 milijona mark, od tega naj bi 60 odstotkov ustvarili z izvozom. Kot pravi direktor Kopitarne Marjan Kurnik, dosežena prodaja v letošnjem tričetrletju potrjuje pravilnost načrtovanja, računajo celo, da bodo plan nekoliko presežili. To pomeni povečanje prodaje v primerjavi z lanskim letom za približno desetino.

V Kopitarni letos načrtujejo dobiček v višini okrog 150.000 mark, v obnovo in opremo pa bodo investirali približno 450.000 mark. Redno zaposlenim 250 delavcem se v Kopitarni v spomladanskih mesecih pridruži od 20 do 30 delavcev, pač glede na sezonske potrebe. Plače in regres, skladno s kolektivno pogodbo, izplačujejo redno. "Tudi ob tej priložnosti lahko pohvalim prizadevnost vseh zaposlenih v družbi. Ob sodelovanju organov delavcev, tako sveta in sindikata, najdemo skupne rešitve o še tako težkih problemih, čeprav včasih startamo iz zelo nasprotujočih si izhodišč," je poudaril direktor tudi ob tradicionalnem letnem srečanju poslovnih partnerjev v krški diskoteki Pacific. Kopitarna izvozi kar 95 odstotkov napačev in rastezačev ter nujnih pripomočkov za vzdrževanje oblike obutve, je pa še iz leta 1886, ko je nemška družina Winkle ustanovila komanditno družbo Kopitarna, edini izdelovalec kopit za obutveno industrijo v Sloveniji. Vse bolj se uveljavljajo tudi kot izdelovalci obutve za prosti čas, ortopedske, delovne in tudi modne obutve, zvečine iz naravnih materialov, z anatomsko oblikovanimi podplati, ki varujejo stopa-

la in zmanjšujejo utrujenost. Od okrog 150.000 parov obutve jih že četrtino prodajo na tujem. Pregibne cokle z blagovno znamko Clogs

• Kopitarna kot pravna oseba je letos končala proces lastninjenja. V januarju je bilo podjetje registrirano kot delniška družba, v avgustu in septembru pa sta skupščina in nadzorni svet potrdila poslovno politiko ter revidirane poslovne rezultate preteklih let. Poslovanje zadnjih štirih let je pozitivno, sicer najhujši dobiček. Zaposleni, upokojeanci in bivši zaposleni imajo v lasti 52 odstotkov delnic, preostalih 48 odstkov pa pokojninski in odškodninski sklad ter PID LB Maksima.

imajo patentirane že v več državah, med drugimi tudi v Nemčiji. P. P.

Trebanjske iveri

KONCESIJA ZOBOZDRAVNIKU - Trebanjski svetniki so podelili koncesijo za opravljanje zobozdravstvenega varstva odraslim 38-letnemu dr. Čedomirju Kuzmanoviću, ker po zagotovilu Zdravstvenega doma Trebnje to ne bo vplivala na zmanjšanje obsega mladinskega in otroškega zobozdravstva. Svetniki so menili, da gre za dobrega strokovnjaka, imeli pa so kar nekaj pomislekov. Božo Kravcar (SLS) bi podprl to koncesijo, če bi imel Kuzmanović svoj lokal in instrumente, ker pa je vzel v najem prostore v zdravstvenem domu, "ki smo ga sami gradili in opremili," se je vprašal, kje bi delal nekdo, če bi na novo prišel v Trebnje. Svetnik Jože Smolič (SLS) ni soglašal s kolegom iz DeSUS-a dr. Francem Znidaršičem, da so razmere v (zobozdravstvu normalne. Smolič je dejal, da če plačaš, si takoj na vrsti, sicer pa čakaš več mesece. Znidaršič je odvrnil, da te prakse niso nikoli dovolili. Zupan Lojze Metelko pa ni soglašal, da bi Kuzmanoviću podelili koncesijo za nedoločen čas, ampak kvečjemu za eno leto; to naj bi bilo neke vrste pripravništvo. Svetniki so podprli župana, ki ga je zmotila tudi prošilceva šibka slovenščina, saj je na vlogu za izdajo koncesije pripisal: "Vso dokumentacijo bom DOSTAVIO naknadno."

Sevnški paberki

ŽMRKANJE - Modno revijo Kopitarne v krški diskoteki Pacific je povezovala prikupno dekle. Direktor Marjan Kurnik jo je predstavil kot Teo Boškin, miss Slovenije '95, ki da je gotovo lepša kot on. V tem so gostje direktorju, ki ima pač kot moški v srednjih letih znano afiniteto do mišic, lahko le pritrdjevali. In dekle je ob tolikšni pozornosti kar žarelo, se občasno (igrano) sramežljivo skrivala pod prameni las, morda zato, da bi ji lažje spreledali spodsrljaje pri branju teksta.

DOMAČA APOTEKA - Za glavo družine Sotoškovi, dipl. inž. Franca in podjetno soprogo, magistro farmacije Bredo, ki imata ob družinski hiši Lekarno Pod sv. Rokom s kozmetičnim studiom na robu mesta, na Drožanjski cesti, je bil 19. rojstni dan hčere Nataše pomemben datum. Kajti hlerkin praznik so Sotoškovi povezali z otvoritvijo nove domače apoteke v poslovni zgradbi na križišču s Planinsko cesto in ravno hči (na posnetku) je prerezala vrvice.

“Popravimo, a ne zganjajmo kapric”

Letošnje srečanje delavcev Zavoda Republike Slovenije za šolstvo je v Krškem organizirala novomeška območna enota - Tudi mi globoko v dobi računalnika - Štirim priznanja

KRŠKO - Tu je bilo ob koncu tedna dvodnevno 12. tradicionalno srečanje delavcev Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki ga je letos organizirala Zavodova območna enota iz Novega mesta. Udeležil se ga je tudi minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber, navzoče pa je pozdravil v svojem in v imenu župana Sevnice in Brežic tudi krški župan Danilo Siter. Srečanju so prisostvovali delavci s sedeža Zavoda v Ljubljani in predstavniki vseh devetih Zavodovih območnih enot.

Jože Škufca, predstavnik območne enote Zavoda RS za šolstvo Novo mesto, je v uvodu poglobljeno, strokovno natančno, a poljudno in duhovito predstavil šolstvo in nekatere zgodovinske, zemljepisne in družbene značilnosti Posavja. Pri tem je poudaril, da je bila na tem območju doma nekaj znamenitih Slovencev, katerih delo je najtesneje povezano z današnjim slovenskim šolstvom.

Ivan Lorenčič, direktor Zavoda RS za šolstvo, je pred udeleženci razgrnil temelje Zavodovega letnega delovnega načrta.

Dr. Slavko Gaber je menil, da smo vsi skupaj sredi pričakovanja, kaj nam bo uspelo narediti s šolstvom v Sloveniji. Pri tem je dejal, da bo zadnje obdobje v šolstvu zapisan kot obdobje, v katerem se je vrnila matura. Pomembna značilnost tega časa je tudi velik razmah računalniškega opismen-

njevanja. “Ta projekt je dobro uspel. To je znanilec nove dobe; mi smo že globoko v tej dobi,” je ocenil stanje minister. Omenil je, da je šolstvo deležno 6 odstotkov družbenega bruto proizvoda, kar pa je potrebno za doseganje vsega načrtovanega v šolstvu. Del dogajanja je kurikularna prenova, s katero je potrebno preveriti, kaj se učimo in koliko smo sposobni obvladovati. Pri tem je potrebno pripraviti stvari, sprejemljive za učence, učitelje in starše in ne nazadnje za državo, kot je dejal.

“Potrebujemo strogo presojo učnih načrtov. Popravimo, kar moramo, vendar ne zganjajmo

• Na srečanju so med drugim svečano podelili Zavodova priznanja. Prejeli so jih Zmaga Viktorija Glogovec, višja svetovalka za predšolsko vzgojo iz Ljubljane, Vinko Udir, samostojni svetovalc za fiziko iz Ljubljane, Anton Skok, višji svetovalc za domsko vzgojo iz Ljubljane, in Angelca Čander, strokovna sodelavka iz Maribora.

kapric, tako da bo sistem lahko normalno deloval,” je priporočil dr. Gaber.

M. LUZAR

SREČANJE DELAVCEV ZAVODA RS ZA ŠOLSTVO - Srečanje so začeli v Kulturnem domu Krško, od koder je tudi posnetek. (Foto: M. Luzar)

PETROLOVE PEVKE V VITEŠKI DVORANI

BREŽICE - V soboto, 4. oktobra, zvečer je v Viteški dvorani Posavskega muzeja gostoval ženski pevski zbor Petrol iz Ljubljane, ki je odpel izbor umetnih in ljudskih pesmi.

Pripomb gluhih nekateri ne slišijo

Društvo gluhih in naglušnih Posavja s sedežem v Krškem v pričakovanju novega sistema delitve loterijskega denarja - Prireditve za 35-letnico delovanja

KRŠKO - Društvo gluhih in naglušnih Posavja s sedežem v Krškem je z vrsto dejavnosti že do zdaj pomagalo ublažiti marsikatero težavo, s katero se srečujejo v vsakdanjem življenju ljudje z okvarjenim sluhom. Z denarjem, ki mu ga vendarla uspe zbrati, si je vsako leto zagotovilo obstoj. V prihodnje bo, kot kaže, denarja še manj kot doslej.

Vlasta Moškon, v društvu zaposlena kot sekretarka, posebej vestno spremlja dogajanje v zvezi z denarjem Loterije Slovenije. “Na vidiku so spremembe sistema delitve denarja loterije. Ustanavlja se fundacija in bojim se, da bodo društva, kot je naše, dobila manj denarja, kot so ga iz tega naslova prejemale doslej. Kako močno bo to vplivalo na našo dejavnost, ne vemo,” pravi Moškonova.

Mogoče pa bi bil poseben sklad pametna rešitev, s katero bi naposled zagotovili društvu stalen prostor. Gluhi in naglušni se bodo v Krškem lahko sicer še nekaj časa dobivali na Cesti 4. julija 66. Tu ima društvo pisarno, potem ko so ga na dovolj nenavaden način prisilili oditi iz prejšnjih prostorov. Moškonova pravi, da ima društvo v predalu rešitev prostorskega problema ter zagotovilo slovenske Zveze gluhih in vseh treh posavskih občin, da poznajo omejeni prostorski problem. Kljub

Denar vseh treh posavskih občin naj bi bil sicer tisti, ki bi pomagal društvu ne samo pri ureditvi bodočih, težko pričakovanih prostorov, ampak tudi drugače. “Precej smo odvisni od denarja vseh treh občin. Tem predložimo vsako leto delovni in finančni načrt. One dajo manj, kot mi načrtujemo, vendar nekako gre. Ker ni vsega zelenega denarja, je dobro, da so nekateri pripravlje-

Vlasta Moškon

DVOSMERNNA ENOSMERNOST

BREŽICE - Brežiški svetniki so v letu po ponovnem odprtju starega mostu čez Savo in Krko prelili mnogo žolča ob dokazovanju, da bi čez ta mestni okras lahko promet potekal v obeh smereh. Škoda, da dela te energije ne usmerijo še v ureditve prometa po nekaterih mestnih ulicah, kjer prometne označbe proti dvosmernosti sicer nimajo nič, v praksi pa je čisto drugače. Ozkost človeškega uma je namreč sprojektirala tako ozke prometnice, da je po njih sedaj zaradi parkiranih vozil mogoče le še enosmerni promet. Zavest meščanov pač še ni takšna, da bi svoje jeklene lepote puščali denimo na sejnišču in se potem peš napotili proti domu. Pa tudi preneumno bi se jim zdela.

• Kot pravi sekretarka Moškonova, se je pri organiziranju omenjenih prireditve pokazalo, da je še veliko ljudi, ki čutijo z gluhimi. “Mnogi slišiči so namreč pomagali brezplačno, in če ne bi bilo vseh teh, bi bila prireditve manj prisrčna. Tako niso šteli ur dela za nas tisti iz kolesarskega društva Savaprojekt Krško in člani kulturnega društva Svoboda Senovo. Brez slednjih gluhi najbrž ne bi nikoli plesali v folklori,” hvaležno ugotavlja sekretarka Društva gluhih in naglušnih Posavja.

temu je še vse glede novih, lastnih prostorov društva zavito v meglo. Nekateri, ki imajo moč in denar, kakor da si zatiskajo ušesa, drugače bi slišali, da imajo svoje prostore mnoga slovenska društva gluhih in naglušnih, in to v krajih z manj denarja, kot ga obračajo krška in sosednji občini.

ni delati zastoj. Naštete težave so temna plat celotne zadeve. K sreči obstajajo pri vsem tudi svetle strani in ena teh je bila nedavna krška prireditve ob mednarodnem dnevu gluhih in 35-letnici delovanja Društva gluhih in naglušnih Posavja,” pravi kljub mnogim neznanam optimistka Vlasta Moškon.

Z omenjeno prireditvijo, ki je privabila v Krško 600 do 700 gluhih in naglušnih iz Slovenije, so povezali vrsto kulturnih in športnih dogodkov, v katerih se je prepletala ustvarjalnost gluhih in slišičih. Po besedah Moškonove je bilo eno temeljnih sporočil celotne prireditve sodelovanje in medsebojna strpnost ljudi, ki slišijo, in gluhih. L. M.

Kaj je skupnega vsemu Posavju?

Časopis Naš glas kot povezovalni dejavnik območja ob Spodnji Savi - “Posavci brez moči za skupni napredek” - I. Kastelic: “Mogoče bi bilo treba kaj celo vsiliti.”

BREŽICE - Časopisa Naš glas ni več. Koliko denarja bi bilo potrebno, da bi Naš glas obstal. Nekateri ga zelo pogrešajo kot sredstvo obveščanja v Posavju. V tem smislu je pred časom na seji brežiškega občinskega sveta razpravljala svetnik Tone Zorko, s čimer se je hote ali nehoti dotaknil obveščanja in ob tem delovanja Posavja kot skupnega gospodarskega, kulturnega in še kakšnega prostora.

Ivan Kastelic, nekdanji urednik časopisa, ki je zdaj zaposlen v Posavskem muzeju v Brežicah kot muzejski pedagog, je eden od tistih, ki so prepričani, da je Naš glas pomenil povezovalni dejavnik, ki bi lahko občutno pomagal k oblikovanju za zdaj neobstoječe regije Posavje. Kastelic ob omejenem svetniškem vprašanju misli, da bi bilo veliko ceneje, ko bi časopisu omogočili pred meseci neprekinjeno izhajanje, kot če bi ga zdaj skušali znova postaviti na noge. “Povedali smo, kaj je potrebno storiti, da bi Naš glas lahko obstal. Posavske občine so se stvari lotile narobe in niso zmogle pomembne skupne zadeve, skupnega posavskega časopisa.”

Ker Posavje ni moglo v omejenem primeru najti skupnega jezika, se Kastelic pridružuje tistim, ki težko verjamejo, da bo svet ob spodnji Savi dovolj enoten

Z MINISTROM O NOVIH OBČINAH

SENOVO - V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19.30 bo v Domu 14. divizije na Senovem pogovor o oblikovanju novih občin in regij v Sloveniji. Sodeloval bo minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer, ki ga je povabila krška podružnica Slovenske ljudske stranke. Organizatorji namenjajo pogovor ne le članom stranke, pač pa tudi županu, predstavnikom krajevnih skupnosti in drugim.

ŽUPAN IN IZGNANSTVO

BREŽICE - Kaj si, župan, naredil kot poslanec, da bi izgnanci hitreje prišli do svoje odškodnine? V tem smislu je svetnik Jernej Zorko vprašal v imenu številnih izgnancev iz krajevne skupnosti Cerklje ob Krki brežiškega župana Jožeta Avšiča. Zakonodaja o izgnancih prepočasni postaja iz papirnatih besed živa praksa, zato je potrebno zadeve pospešiti, je menil svetnik.

Avšiča bodo domačini očitno izgnali iz občine ali ob naslednjih volitvah iz državnega zbora, če kot župan-poslanec ne bo pospešil celotne zadeve. Dejstvo pri vsem tem pa je, da Avšič sam ali ob podpori kolegov ne bo mogel narediti za izgnance skoraj ničesar ali ničesar. Kajti če bi imel to moč, potem bi zlahka izpodrinil predsednika vlade, ta pa ima v rokah usodo izgnancev.

OKTOBRSKKE NAGRADE IN PRIZNANJA

BREŽICE - Brežiški občinski svet je potrdil predlog nagrad in priznanj, ki jih bodo podelili ob letošnjem brežiškem občinskem prazniku. Izidor Slatner, direktor uprave Pohošča Brežice, Miro Pinterič, direktor podjetja Šešir Škofja Loka, in Ivan Leskovec, dolgoletni funkcionar v Gasilski zvezi Brežice, KS Jesenice na Dolenjskem in organi brežiške občine bodo prejeli oktobrsko nagrado Občine Brežice za leto 1997. Priznanje občine Brežice za leto 1997 bodo podelili Koncertni organizaciji ARS Ramovš Ljubljana in Festivalu Brežice, Turističnemu društvu Bizeljsko in mešanemu pevskemu zboru Viva Brežice.

Prireditve ob občinskem prazniku

Brežiški oktober

BREŽICE - V sklopu prireditve ob brežiškem občinskem prazniku bo ZKO Brežice v soboto ob 18. uri v Kmečkem turizmu Hervol v Bukošku pripravila izbirno tekmovalstvo za 3. državno prvenstvo citrarjev. V četrtek, 16. t. m., ob 17. uri bo občina Brežice v Posavskem muzeju Brežice organizirala predstavitev diplomskih nalog studentov arhitekture, 19. oktobra ob 14. uri bo na Prilipah v organizaciji brežiškega AMD državno prvenstvo v motokrasu, 21. t. m. ob 14. uri bodo Terme Čatež odprle obnovljene prostore Poslovnega centra in Centra za zdravje in lepoto, namenu pa bodo predali tudi pločnik Terme Čatež-Čatež ob Savi. Istega dne ob 19. uri bo Karate klub Brežice v brežiškem prosvetnem domu proslavil 20-letnico delovanja, 22. oktobra ob 10. uri bo v Termah Čatež v Klubu Termopolis gostinsko turistični zbor.

Dan pozneje ob 13. uri bo Brebus Brežice na Cesti prvih borcev odprl poslovne prostore, ob 15. uri bo odprl poslovne prostore v Lamutovi 16 v Brežicah Foto Rožman Brežice. Ob 16. uri tega dne bodo prišli na svoj račun šahisti, saj bo Šahovski klub Brežice v restavraciji brežiške Blagovnice pripravil hitropotezni turnir. 24. oktobra bodo štirje dogodki, in sicer: ob 10. uri otvoritev novih prostorov OŠ Cerklje ob Krki; ob 16. uri v organizaciji AK Fit Brežice tek Brežiški oktober na mestnem stadionu; ob 17. uri v Prosvetnem domu Brežice svečana seja ob 20-letnici organiziranega delovanja obrtnikov brežiške občine in ob 19. uri v zadržnem domu na Bizeljskem 1. srečanje ljudskih pevcev in godcev ter folklornih skupin občine Brežice, ki ga organizira ZKO Brežice.

25. oktobra ob 9. uri bodo iz Pišec odšli na 21. pohod Po poteh brežiške čete, ki ga soorganizirajo Zveza borcev in udeležencev NOB, Planinsko društvo in Športna zveza Brežice, ob 15. uri pa bo na Veliki Dolini otvoritev prizidka in telovadnice tamkajšnje osnovne šole. Društvo upokojencev Brežice bo 26. oktobra ob 10. uri v Prosvetnem domu Brežice obeležilo 50-letnico delovanja. 27. t. m. ob 9. uri bo Ribiška družina Brežice na Krki pri Borštu pripravila ribiško tekmovalstvo za prehodni pokal Brežic, 27. oktobra ob 17. uri bo v viteški dvorani Posavskega muzeja svečana seja občinskega sveta Brežice. Za 29. oktobra ob 10. uri Turistično društvo Brežice sklicuje v Posavskem muzeju Brežice posvet predstavnikov turističnih društev slovenskih mest.

Od začetka oktobra do danes se je v Brežicah v okviru praznovanja že zvrstilo nekaj prireditve.

Tako je Posavje ostalo brez tradicionalnih centrov moči, novih pa (zaenkrat) ni, da bi potegnili vso stvar naprej. “Morda bi bilo treba včasih kaj celo vsiliti in s tem preprečiti nenehno rivalstvo in

• Ali so na okoliščine, ki so pred meseci zapečatile usodo Našega glasa s sedežem v Krškem, pomembno vplivale politične igrice, zlasti nenehna trenja med LDS IN SKD? Ne glede na to, ali so take igrice pokopale časopis, delujejo pri oblikovanju še omejenega nastajajoče regije Posavje. Napovedani ponedeljkovi obisk ministra za lokalno samoupravo v Posavju, natančneje na Senovem, ne gre šteti za politično preigravanje. Vsekakor pa bo pomagal tudi k spoznanju, da imajo pobude za enotno regijo Posavje različne (politične) predznake.

branje pod mizo, ampak za to je potrebno imeti dejansko moč, ker prepričevanje očitno ne pomaga,” meni Kastelic.

M. LUZAR

Novo v Brežicah

KLANJE ZA KLAVNICO - Medtem ko kostanjeviško klavnicco dan za dnem oblegajo cigani, se za brežiško dajejo civili. Ta je bila najprej Agrariina, po stečaju tega cveta brežiškega gospodarstva pa jo je po hudem boju v upravljanje dobila Kmečka zadruga, ki se je pretekli teden po porazu v novi bitki morala umakniti. Zmagal je stečajni upravitelj, ki je klavnicco vrnil rajnki Agrarii. Pa ne za dolgo. Vojna sreča je namreč opoteča, zato je še isti dan nad utrjenim klavniškim poslopjem vihrala Vinova zastava. Ker pa zmaga v bitki še ne pomeni dobljene vojne in ker pri Vinu ne želijo imeti krvavih rok, so prizorišče večdesetletnega klanja raje prepustili (beri: prodali) zasebniku. Na pomolu je torej (začasno) premirje.

OBlast PA LE MIŽI - V tej rubriki smo že pred dvema mesecema v sliki in besedi predstavili zmešnjavo, ki vlada na začetku Levstikove ulice. To je tam, kjer se spogledujejo Nika, Moda in Pošta. Kljub temu da je omenjena ulica po sklepu Občinskega sveta postala znova odprta za ves promet v obeh smereh, nekateri ne morejo iz stare kože in tam še naprej puščajo svoje krasotice kar sredi ceste. Očitno takšno početje ne moti ne mestnih ne državnih oblasti. Kako bi si sicer razlagali obnašanje mladega policista, ki se je pred dnevi usidral na pločniku pred Niko in mirno gledal, kako si je lastnik belega clia upal v roke vzeti pravico in zaprl vhod v Levstikovo. Še plačilnega listka mu ni zataknil za brisalec, kot se to dela v pravnih državah.

V času od 18. septembra do 3. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Vesna Rihter iz Krškega - Katarino, Andrejka Jazbec iz Narpelja - Adriano, Ismeta Kostevc iz Bizeljskega - Davida, Damjana Kranjc iz Boštjana - Katjo, Tatjana Deržič iz Rigonc - Kristijana, Ljudmila Jazbec-Bogovič s Polja - Jureta, Irena Žibert s Senovega - Katarino, Helena Hostar iz Krškega - Patricijo, Martina Jamnik z Libne - deklico, Jožica Volovec iz Gaberja - Nastjo, Majda Zafran s Senovega - Ziga, Mojca Jeršič iz Sentlenarja - Mateja, Olga Jež iz Breganice - Dominika, Vladka Molan iz Silovca - Katarino, Martina Kostanjšek iz Brezine - Lucijo, Ružica Prah iz Brežic - Marka, Damjana Božič iz Leskovca pri Krškem - Davida, Irena Reberšak iz Curnovca - Janjo in Martina Kostevc z Malega Kamna - Andraža.

Čestitamo!

Nemci bi vlagali v krško podjetje

Če kmalu ne bodo rešena lastninska vprašanja podjetja IGM Sava, ki je delno v lasti Slovenske razvojne družbe, bo avstrijsko podjetje raje vlagalo na Madžarskem

VELIKA VAS PRI KRŠKEM - Podjetje Marbeton, d.o.o., katerega lastnik je nemško podjetje Marbeton GmbH, je bilo ustanovljeno pred dobrima dvema letoma, s proizvodnjo pa je začelo pred letom dni. V sodelovanju s kooperacijskim partnerjem IGM Savo za elektrodistribucijske namene proizvajajo armiranobetonske hišice, v katere vgrajujejo električno opremo avstrijskega kupca z Dunaja. Tako kompletirane postaje izvažajo v Avstrijo oziroma na Madžarsko.

Posel je očitno dobro stekel, čeprav ima tuji lastnik slabe izkušnje s poskusi, da bi proizvode plasiral na slovenskem trgu, pri Dar-

Miha Kežman

su so na primer naleteli na neložne izgovore, zakaj niso bili izbrani njihovi cenejši in kakovostni sanitarni objekti, oviro pa predstavlja tudi nerešeno lastništvo kooperanta IGM Sava iz Velike vasi.

Kot pravi direktorica Marbetona, d.o.o., iz Velike vasi pri Leskovcu, Metka Arih, poskuša njihovo podjetje že več kot dve leti postati večinski lastnik IGM Sava, kar jim še ni uspelo, saj imajo občutek, da Slovenska razvojna družba, ki je 40-odstotni lastnik, skuša to ovirati, čeprav je pod vprašajem sto delovnih mest. Takšna sumničenja je Jasna Kalšek, finančna svetovalka in vodja tega projekta pri Slovenski razvojni družbi, zanikala. "Razpis je bil objavljen že dvakrat in verjetno

• Da Marbeton iz Velike vasi ima perspektivo, kažejo tudi podatki, da so avgusta s kupcem Sagschack z Dunaja podpisali pogodbo za prihodnje leto v višini 1,5 milijona nemških mark, v ponedeljek pa so podpisali 2,5 milijona mark vreden posel z madžarskim podjetjem J. M. za 20 sanitarnih objektov, ki jih bodo izdelali v slabem letu. Prav sedež v Sloveniji omogoča širjenje poslov tudi na tla bivše Jugoslavije, z zastavljenim programom - načrtujejo tudi reciklažo asfalta in gradnjo cest, pa bi lahko letno ustvarili 12 milijonov mark prometa.

bomo šli v kratkem v ponovni razpis, saj se zavedamo, da podjetje IGM Sava potrebuje investicije."

Po besedah direktorja podjetja IGM Sava Mihe Kežmana je interes za prevzem tudi iz njihove strani, saj je nemško podjetje tudi pripravljeno vlagati v razvoj: v dveh letih naj bi v IGM Savo, ki je delno že v lasti delavcev, investirali 3 milijone mark. Sicer pa v podjetju IGM Sava sedaj približno četrtno fizične in finančne realizacije ustvarijo za Marbeton, čeprav na tem programu dela le 8 od 100 zaposlenih. Sicer pa Marbeton GmbH iz Nemčije ponovno čaka na odločitev Slovenske razvojne družbe, vendar v primeru, da vprašanje lastništva ne bo

Metka Arih

rešeno, lahko postanejo problem proizvodne kapacitete, po besedah **Arnulfa Paula**, vodje prodaje v nemškem Marbetonu, pa so njihovi cilji jasni: "Radi bi se razširili, a dolgo ne bomo čakali na odločitev sklada, ker trg ne čaka na nas. Če Slovenija ne potrebuje investicij, jih bodo na Madžarskem radi sprejeli." Sicer pa tako negativnega odnosa države niso doživeli še nikjer, čeprav njihovo podjetje vlaga na primer tudi na Češkem in v Rusiji.

T. GAZVODA

Mediji zbudili borzni trg

Močan vpliv odstopa direktorja Leka in predsednika Mercatorja ter objave izidov poslovanja Krke in Petrola

V preteklem tednu so mediji posredovali informacije, ki so znatno vplivale na dogajanja na borzi. Nenaden odstop direktorja Leka iz osebnih razlogov, ponovna zamenjava predsednika uprave Mercatorja, objava rezultatov Krke in Petrola z najavo dnevnega reda skupščin, ki bosta v novembru.

Navedene informacije so povzročile pri trgovanju z delnicami Petrola in Krke rahlo rast. Tako so bili pri Petrolu zabeleženi najvišji tečaji nekaj nad 23.000 tolarjev, medtem ko ste za delnico Krke lahko iztržili tudi že 24.700 tolarjev. Večja nihanja sta zabeležili delnici Mercatorja in Leka. Bolj deljena mnenja zasledimo pri investitorjih Mercatorja, saj so jih nekateri pripravljene prodati že pri tečaju 5.300, drugi pa so pripravljene zanj odšteti tudi preko 5.500 tolarjev. To pa so znatno nižji tečaji, kot so bili v preteklem tednu. Prav tako se dnevno trguje tudi po več z 1.000 tolarjev različnih cenah z delnicami Leka, vendar se je nazadnje tečaj ustalil na 34.000 tolarjev, kar pomeni dvakratno knjigovodsko vrednost delnice.

Bančne delnice dosegajo še vedno relativno nizke nivoje, gle-

de na najvišje dosežene tečaje ter njihovo knjigovodsko vrednost. Z delnicami SKB se je trgovalo po okoli 2.500 tolarjev za delnico, z Dolenjsko banko po 15.000 tolarjev za redne delnice in 14.000 tolarjev za prednostne delnice, medtem, ko delnice Probanke še vedno beležijo tečaj nad 20.000 tolarjev.

Na višjih nivojih se je trgovalo tudi z delnicami Term Čatež, in sicer nad 13.000 tolarjev, ter Radenske nad 1.750 tolarjev. Obe družbi sta namreč v prvem polletju presegle načrtovane poslovne rezultate, njihova cena pa je trenutno za cca 50% nižja od knjigovodske.

Izplačilo dividend delničarjem Petrola in Krke, ki naj bi bilo ob koncu leta, je tudi vzpodbuda za investitorje.

Za udeležence našega borznega trga je značilno, da se ne odločajo za nakup delnic, ko cene padajo, temveč se pogosteje odločajo v času rasti tečajev. Takrat namreč računajo na nadaljnjo rast.

LJUDMILA BAJEC, dipl. oec.
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/371-82-21, 371-82-28,
fax: 068/323-552

PRIJAVITE NEPRAVILNOSTI!

LJUBLJANA - Julija je slovenska vlada sprejela program odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno. Pristojne državne institucije so odkrile že vrsto nepravilnosti, komisija pa je v teh treh mesecih prejela številne pisne in telefonske prijave. Večina je anonimna, klice pa preverijo ustrezne inšpekcijske službe. Anonimni telefon za prijave zaposlovanja in dela na črno je še vedno odprt: 061 310 266.

• Srednja pot je najbolj varna. (Ovid)

• Prijatelj je tako rekoč drugi jaz. (Cicero)

Ob senčilih še PVC okna

Družinska firma Medle iz Novega mesta začela proizvodnjo PVC oken - Naložba 400.000 mark

NOVO MESTO - Točno leto dni po začetku proizvodnje aluminijastih rolet, polnjenih z izolacijo, ki so v Evropi najbolj iskano senčilo, je novomeška družinska firma Medle v istih prostorih na Cikavi začela proizvodnjo PVC oken. Gre za najsodobnejšo proizvodnjo oken iz plastičnih mas, profile za izdelavo in sestavo za to proizvodnjo dobivajo od enega najbolj znanih proizvajalcev na svetu, nemške firme VEKA.

"S to firmo smo podpisali pogodbo za dobavo teh profilov do leta 2.000, leto in pol pa jih bodo v Sloveniji dobavljali izključno nam," je povedal Lojze Medle. Gre za program, ki dopolnjuje njihov glavni program, to je proizvodnja, prodaja in montaža senčil vseh vrst. Medletovi namreč pazorno spremljajo in sledijo svetovnim trendom na tem področju in v svetu se večji proizvajalci senčil odločajo tudi za proizvodnjo oken.

Medletovi bodo letos s senčili ustvarili za okoli 3 milijone nemških mark prometa. Poleg Slovenije je njihovo veliko tržišče še sosednja Hrvaška, kjer so, mimogrede povedano, z njihovimi senčili opremljene rezidence hrvaškega predsednika Tudmana in domovi njegove družine, posredno izvažajo v Avstrijo, Rusijo in v druge države.

Naložba v proizvodnjo PVC oken je veljala okoli 400.000 mark. "V Sloveniji je že okoli 25 proizvajalcev PVC oken, vendar so samo tri proizvodnje tako sodobne in avtomatizirane, kot je naša," se pohvali Medle. Doslej je bilo v Medletovi firmi zaposlenih

32 ljudi, za proizvodnjo oken so na novo zaposlili še štiri, spomladi, ko naj bi proizvodnja z začetkom gradbene sezone tudi polno stekla, pa bodo, pravijo, gotovo zaposlili še več novih delavcev. S tem res ne bodo imeli težav, saj so sedaj na razpis dobili več kot 70 prošenj.

"V eni izmeni bo 5 delavcev lahko naredilo 50 do 60 oken," pravi Medle. "Izdelujemo okna vseh oblik, po meri in željah kupcev, okna standardnih dimenzij pa bodo tudi na zalogi," obljublja. Kot prednost teh oken navajajo visoko kakovost, dolgo življenjsko dobo, enostavno vzdrževanje brez barvanja. "Taka okna so primerna tako za nove gradnje kot za zamenjavo v starejši hišah in stanovanjih, njihova cena pa je skoraj enaka kot cena lesenih, garancija je 8 let, kupec pa lahko izbira kar med 24 barvnimi odtenki."

A. B.

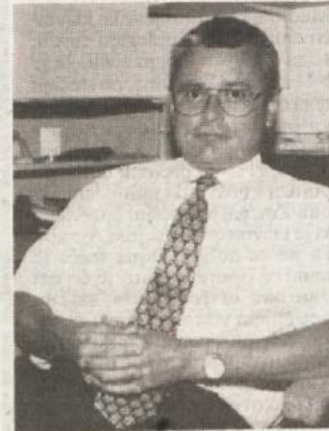
Lojze Medle

POBUDA RIBNIŠKEGA ŽUPANA

RIBNICA - Na nič kaj rožnato stanje v ribniških podjetjih že dalj časa opozarja ribniški župan Jože Tanko. Na "pogorišču" Rika, ki je v zlatih časih zaposloval več kot 1.500 delavcev, so sicer zrasla manjša podjetja, a je število delavcev v njih zdaleč

premajhno, da bi lahko znižali veliko brezposelnost v občini. V Inlesu se, kljub mnenju vodstva, da ni vse tako črno, kot se govori, razmere ne izboljšujejo. V nekaterih enotah (oknarni) delavci niso dobili še avgustovskih plač, tudi zaradi tega so nekateri minulo soboto ostali doma, čeprav bi morali delati. V drugih podjetjih in

obratih delajo veliko, a se ob koncu meseca sramujejo svojih plač, ki so ponižujoče nizke. Kdo jih izkorišča, se sprašujejo. Davek pobira tudi (pre)draga država, za katero župan Tanko meni, da bi jim morala bolj prisluhniti in nuditi še kaj več. Zato bo dal pobudo za razglasitev občine kot gospodarsko ogroženo območje.

Čedomir Jakovljevič

kot 300 posameznikov in 400 uporabnikov, ki so povezani v mreže v posameznih podjetjih.

Po besedah direktorja Infotehne Čedomirja Jakovljeviča so se v tem novomeškem podjetju odločili za podpis pogodbe s Telekomom, ker slednji ogromno investira v internet. Z internetskimi storitvami do sedaj Infotehna ni imela dobička, pri 700 uporabnikih pa že pokriva tekoče stroške. Število uporabnikov interneta zelo hitro raste in Čedomir Jakovljevič meni, da se vanj plača vlagati, saj bo sčasoma računalnik, priključen na internet, nepogrešljiv na vsaki delovni mizi.

I. VIDMAR

Telekom podpisal tudi z Infotehno

Za omrežno skupino 068 je Telekom Slovenije podpisal pogodbo za internetske storitve z novomeškim podjetjem Infotehna - S 700 uporabniki pokrivajo le tekoče stroške

Pred kratkim je Telekom Slovenije podpisal pogodbo s podjetji, ki v posameznih omrežnih skupinah oziroma na posameznih območjih skrbijo za računalniške komunikacije, pri čemer gre predvsem za povezovanje z omrežjem internet. Na območju Dolenjske je Telekom podpisal pogodbo z novomeškim podjetjem Infotehna.

Infotehna je eno izmed sedmih podjetij, s katerimi je Telekom konec septembra podpisal pogodbo o sodelovanju. Telekom je že maja podpisal pogodbo s podjetjem NIL, s katero sta združila slovenski internetski omrežji SiOL in SInet, s čimer je SiOL postalo eno najbolj propustnih omrežij pri nas z veliko hitrostjo dostopa.

Infotehna in še šest slovenskih podjetij, ki so podpisala omenjeno pogodbo, so s tem postala pooblaščen ponudniki tehnične podpore in rešitev, ki temeljijo na

internetskih storitvah omrežja SiOL. Nekdanji uporabniki SIneta, slovenske veje evropskega združenja EUnet, med katerimi je bila tudi Infotehna, bodo ohranili vse prednosti, ki so jih imeli doslej, saj je SiOL kot tretjo podatkovno pot v svet izbral EUnet.

Infotehna sicer posluje že deveto leto, slabi dve leti pa se ukvarja tudi z Internetom. Njena osnovna usmeritev je razvijanje, postavitve in vključevanje sodobnih informacijskih sistemov v večjih organizacijah. Odkar se Infotehna ukvarja z internetom, se je preko nje v mrežo vseh mrež povežalo več

MERKUR

5.999,61 SIT
GRELNİK CLIMA 05

OLJNI RADIATOR EWT 21.990 SIT
OLJNI RADIATOR EWT 17.999 SIT
KONVEKCIJSKI GRELNİK EWT CLIMA 207 10.999 SIT
KOPALNIŠKI GRELEC EWT CLIMA 181 15.999 SIT
KONVEKCIJSKI GRELNİK EWT CLIMA 208 12.999 SIT

NOVOTEHNA NOVO MESTO • TREBNJE • KRŠKO • KOSTANJEVICA • GRADAC

super cena

44.998,80 SIT
ZA GOTOVINO SAMO
43.199 SIT

BTV VOJAGER 51 ELEKTRONIKA
EKAN 51 cm, TELETEKST, STEREO

NOVOTEHNA

3.499 SIT
SUŠILEC ZA LAŠE EKT 5.028

KAD ZA MASAŽO NOG WIGO 4.760 9.999 SIT
EL. APARAT ZA STRIŽENJE WIGO HC 04 8.999 SIT

4 do 8 odstotkov popusta
na Merkurjevo kartico zaupanja!

Svetnike skrbi za podtalnico

Svetniki so se, ko so izvedeli za načrtovano prašičerejo na Lokvah, ustrašili za podtalnico - V presoji vplivov na okolje zapisano, da je lokacija primerna za rejo

LOKVE PRI ČRNOMLJU - Na seji črnomljskega občinskega sveta je eden od svetnikov postavil vprašanje glede hlevov črnomljske kmetijske zadruge na Lokvah pri Črnomlju, v katerih naj bi najemnik kmalu začel rediti prašiče. V hlevih je bila nekdanja goveja živina, zato jih namerava najemnik Jože Stariha predelati. Iz svetniških vrst je bilo slišati bojazen, da bo prašičereja vplivala na podtalnico.

Upravna enota Črnomelj je investitorja Stariha napotila, da pridobi presojo vplivov na okolje, ki je potrebna za vsak poseg, tudi za razširitev ali rekonstrukcijo, zlasti pa če gre, kot v omenjenem primeru, za rejo več kot 450 pitancev. Stariha namerava namreč v hlevih, v katerih bo preuredil le bokse, pitati v enem turnusu do tisoč prašičev, na leto pa bi imel

ka prihajalo, in sicer predvsem zaradi prahu in izpušnih plinov ob preureditvi hleva in transportih ter ob razprševanju gnojek po njivah. Zaradi preureditve in transporta po mnenju zavoda niso

potrebni dodatni ukrepi, večji problem pa bo smrad gnojek. Vendar ni veljavnih predpisov, ampak obstajajo le smernice za oddaljenost industrijskih objektov od stanovanjskih naselij. Po predlogu nove slovenske uredbe naj bi bila za tisoč prašičev pitancev ta razdalja vsaj 250 metrov. Na zavodu ocenjujejo, da je lokacija za svinske hleve primerna, če bo investitor spoštoval uredbo.

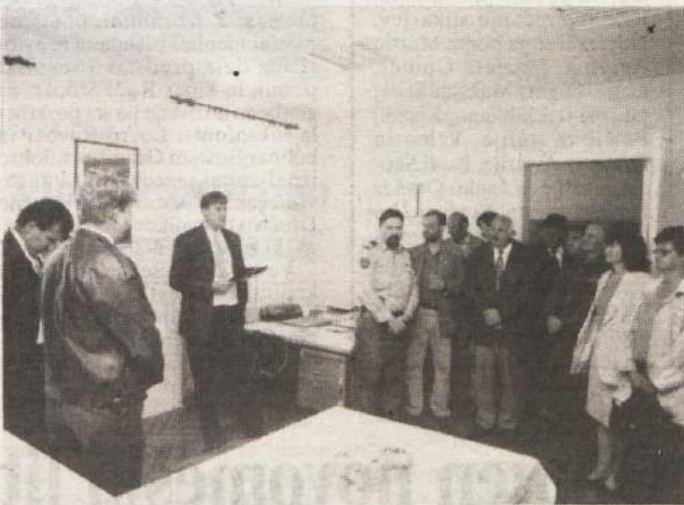
Nevarnosti onesnaževanja tal zaradi razprševanja gnojek ne predvidevajo. Kot so zapisali na Zavodu za zdravstveno varstvo, ima po Uredbi o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla Stariha dovolj kmetijskih površin za razprševanje gnojek, prav tako pa tudi dovolj velike zbiralnice, v katerih se bo zbirala gnojek, ko je ne bo dovoljeno razprševati. Predvidevajo tudi, da hrup ne bo presegel dovoljenih meja. Seveda bodo nastajali tudi posebni odpadki (krmila, kadavri), s katerimi pa bo moral Stariha ravnati v skladu s pravilnikom, ki govori o ravnanju s posebnimi odpadki.

M. B.-J.

DRUGO DRŽAVNO PRVENSTVO V STRIŽENJU OVC

STARI BREG - V tej vasi na Kočevskem bo revija Drobica v sodelovanju z družino Vesne Brelih v nedeljo, 12. oktobra, ob 10. uri dopoldne priredila drugo državno tekmovanje v striženju ovc. Tekmovalci bodo razdeljeni v dve skupini, v skupino za ročno striženje in skupino za striženje s električnimi škarjami. Za pokušino in napredaj bodo ovčerejski izdelki.

predvidoma po dva turnusa in pol. Iz presoje vplivov na okolje, ki jo je izdelal Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, je moč razbrati, da bo do onesnaženosti zra-

RADEŠKI GOZDARJI PRIPRAVILI "DAN ODPRTIH VRAT" - Radeški gozdarji, zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije, smo v petek, 26. septembra, povabili medse kolege gozdarje in predstavnike javnega življenja. V svojih prostorih smo pripravili fotografsko razstavo o delu krajevne enote skozi čas ter o njenih naravnih lepotah in posebnostih. Izdali smo manjšo zloženko, ki govori predvsem o Krajevni enoti Radeče in našem delu. Na srečanju se je zbralo več kot 30 povabilencev. Vodja KE Radeče dipl. ing. gozd. Damjan Femec je v govoru prikazal glavne naloge gozdarjev, posebej pa opozoril na moteče vmešavanje politike v gozdarsko stroko. Radeški gozdarji smo večkrat poudarili ljubezen do gozda in dejstvo, da nikakor ne smemo pozabiti, da smo Slovenci gozdni narod, saj več kot polovico države pokriva gozd. Gozdarji vabimo v svoje kraljestvo - gozd. (Jože Prah).

V BODOČE KAZEN

OSILNICA - Te dni je občina Osilnica v sodelovanju z domačo Lovsko družino poskrbela za košnjo tistih parcel, ki so ostale nepokošene, ker so njihovi lastniki stari in tega dela ne zmorejo, ali pa živijo v Ameriki in drugod. Za tako košnjo so se letos v občini odločili prvič in to na občinske stroške, medtem ko bodo v bodoče to v obliki kazni plačali lastniki zemljišč, saj so po predpisih oni dolžni to storiti. Pokošeno travo so tudi balirali in jo bodo del porabili lovci za krmiljenje divjadi, del pa jo nameravajo prodati in že iščejo kupce.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek so branjeve ponujale že prvi letošnji kostanj, ki je bil po 200 do 300 tolarjev kilogram, česen 400 do 500, čebula po 150, fižol po 400, stročji fižol po 250, bučke po 150, krompir po 50 do 60, zelje po 80, feferoni po 400, repa po 100, paprika po 200, paradižnik po 300, endivija od 150 do 200, radič po 200, brstični ohrovt in špinaca po 300, rdeča pesa po 150, koleraba, črna redkev in koren po 150 do 200, kisló zelje po 200, skuta po 400, smetana po 500 do 700 tolarjev pol litra, ocvirki po 500, jajca po 20 do 25, hruške po 100 do 160, jabolka po 50 do 100, na gajbico po 60, grozdje po 260 do 300 in slive po 160 tolarjev. Na prodaj pa je bilo tudi veliko rož za na grobove, npr. mačke so bile po 80 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejm so imeli napredaj 45 prašičev, starih do 3 mesece, 70 v starosti 3 do 5 mesece in 30 starejših. Prvih so prodali 30 po 390 do 410, drugih 60 po 320 do 350, tretjih pa 15 po 230 do 240 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Pravilno gnojenje na zalogo

Jeseni in preko zime je več časa, da pripravimo zemljo za napravo vinogradov, sadovnjakov, drugih trajnih nasadov, ki potrebujejo gnojenje na zalogo, in da opravljamo agromelioracije. Za sodobno in gospodarno upravičeno pripravo zemlje je nujna analiza tal. Če nam analiza pokaže, da so tla predvsem z glavnimi hranili (fosor P, kalij K, tudi magnezij Mg) premalo ali zadosti preskrbljena, se pač ravnamo po rezultatih analize in dodamo več tistega hranila, ki ga bolj primanjkuje. Z dušikom N nikakor ne gnojimo na zalogo, saj se nitratni dušik NO₃ hitro izpira, amonijev dušik NH₄ pa malo počasneje. Zato gnojimo na zalogo z mineralnimi gnojili PK ali NPK, ki vsebujejo nič ali zelo malo dušika (maksimalno 5% dušika N). Če nam analiza tal pokaže, da je zemlja prekisla (pH pod 5,5), zemljo tudi apnimo (apno) ali pa spomladaj dodamo kalcijev soliter 15,5% N + 28% CaO (vsebuje 28% kalcija) v količini največ 300 kg/ha. Gnojenje na zalogo je nujno, če želimo, da bomo kasneje imeli velik in kvaliteten pridelek.

Danes je na trgu dovolj raznih vrst mineralnih gnojil, ki vsebujejo malo dušika ali celo nič dušika. Mineralno gnojilo NPK naj ne ima več kot 5% dušika N, saj se dušik izpira v podtalnico in imamo tako dvojno škodo.

Osnovno pravilo pri gnojenju na zalogo je, da morajo hranila priti v tisto plast zemlje, kjer se razvije največ korenin. Globina, v kateri se razvije največ korenin, je odvisna od vrste sadja ali trte, podlage, starosti, profila tal, rodovitnosti tal itd. Na področju Slovenije ne vnašamo gnojil na zalogo globlje kot 50 cm, čeprav je npr. globina rigolanja lahko tudi večja. Če imamo v sadovnjaku ali vinogradu negovano ledino (kosimo travo ali deteljo), se bodo korenine plitveje razvile, zato tudi gnojimo na zalogo plitveje: do približno 30 cm. Če pa bo sadovnjak ali vinograd trajno obdelan, se bodo tudi korenine razvile globlje, zato gnojimo na zalogo približno 20 cm do 50 cm. V zadnjem času je čedalje več sadovnjakov in vinogradov v negovani ledini oziroma negovani travni ruši, kar je priporočljivo, saj se zato manj hranil (nitrat) izpere v nižje plasti tal oziroma v podtalnico. Trajna negovana ledina je najboljši filter za izpiranje hranil. Na ta način tudi pripomoremo k varovanju okolja in podtalnice, hkrati s travo ali deteljo zeleno gnojimo in za drevje ali trto ostane več hranil iz mineralnih gnojil, ker se ne izperejo.

Inž. JOŽE POVŠIČ
Fertil, d.o.o., Trebnje

PRVIČ ODKUPILI 700 TON SLADKORNE PESE

TREBNJE - Po besedah vodje Kmetijske svetovalne službe Trebnje, Toneta Zaletla, naj bi letos odkupili okrog 700 ton sladkorne pese, ki jo je 9 lastnikov prvokrat, odkar je grof Barbo pred 102 letoma razmišljal o tovarni sladkorja na Rakovniku, posadilo na 13 ha zemljišč na Mirni, Puščavi in v Radohovi vasi. Pridelek je zelo dober (od 40 do 60 ton na hektar), še zlasti v primerjavi z lanskim donosom na 200 ha zemljišč v brežiški občini.

KUPLJE-NOVO JE VINO OKTOBRA

PTUJ - Posebna komisija vinskih ocenjevalcev, ki išče vina z najugodnejšim razmerjem med kakovostjo in ceno, je za vino meseca oktobra izbrala rezano vino iz sort renski rizling, muškato otonek in šardone z imenom kuplje-novo iz kleti Kupljen iz Svetin v ljutomersko-ormoških gorah.

DANES RAZSTAVA

KOČEVJE - Društvo podeželskih žena Kočevske in kmetijska svetovalna služba sta organizatorja razstave "Darovi jeseni in stare sorte jabolka", ki bo odprta danes, 9. oktobra, ob 12. uri v Likovnem salonu Kočevje. Razstavljeni in ocenjeni bodo vzorci žganj in tudi najdebelejši, najtežji in najlepši pridelki letošnje jeseni. V. D.

NIČ VEČ BREZ PODPISA LASTNIKOV

LOŠKI POTOK - V zadnjih letih se je pri nekaterih načrtovanih investicijah zataknilo, že ko so dela potekala. To se dogaja predvsem tam, kjer dela vodijo vaške skupnosti. Tako nastajajo dodatni stroški, v nekaterih primerih pa so ali lastniki še groze s tožbami. Največ teh težav prihaja pri širitvah vaških cest pa tudi pri manjših delih, kar daje slutiti, da se ljudje vse bolj odpovedujejo solidarnosti. Velja zapisati, da je občina Loški Potok že v začetku tega leta opozorila vaške skupnosti, da si morajo pri vsakem posegu v prostor zagotoviti podpise lastnikov, sicer bodo sredstva preusmerili drugam.

A. K.

• Slovenci smo čudaki, zadovoljni smo s tem, česar nimamo. (Nova revija)

Nobelovec Borlaug spet svari

Dramatičen poziv stroki, naj se upre politizaciji

Na 7. svetovnem kongresu Mednarodnega združenja za kmetijsko-živilsko upravljanje, ki je bilo politi v Djakarti, so posebej močno odmevale besede slovetega Nobelovega nagajenca Normana E. Borlauga, ki je svaril pred skrajnostmi in pred neskončnimi prepri med kmetijski in zelenimi gibanji, ki so zmedli mednarodne ustanove, da so začele ukinjati nekatere razvojne projekte za posodobitev kmetijstva v tako imenovanem tretjem svetu. Če se bo to nadaljevalo, se bo revščina povečala do neslutnega obsega, degradacija naravnega okolja pa bo zaradi odsotnosti strokovnega znanja samo še večja.

Borlaug, ki je s svojimi ugotovitvami že v šestdesetih in sedemdesetih letih odločilno pripomogel k intenziviranju svetovnega kmetijstva, opozarja, da se razvoj biotehnologije ne sme ustaviti in da je potrebno izrabiti tudi prednosti genskega inženiringa ter druge strokovne novosti, ki jih nasprotniki postavljajo pod vprašaj. Po njegovem naravnega okolja ni mogoče varovati tako, da se zgolj vračamo v čas ekstenzivnega pridelovanja. Človeštvo tega preprosto ne bi preživel.

Po Borlaugovih napovedih bo leta 2.000 živelo na Zemlji 6,2 milijarde ljudi, leta 2.025 8,3 milijarde, na koncu prihodnjega stoletja pa se bo število ustalo pri 11 milijardah. Če bi želeli odpraviti lakoto in zagotoviti hrano za vsa dodatna otroška usta, bi že leta 2.025 potrebovali dodatnih 2,6 milijarde ton hrane.

• "Poslanke in poslanci, pred domovino so še dolgi klanci," reče Peterle in brž poprime. Kako? I, loti se klepati rime! (Kmečki glas)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Moda rdečih vin?

Prijubljenost rdečih vin se stopnjuje, zato pa posameznike in zadržane kleti bolj skrbi večja neprodana zaloga belih vin. Po grozdju sodeč, bo letos v rdečih vinih veliko barve in alkohola. Nekaterim vinom, ki so se uveljavila s svetlejšo rdečo barvo in nižjo vsebnostjo alkohola (cviček), bo letošnje lepo dozorelo grozdje lahko menjalo karakter. V evropskih časopisih piše, da so k večji porabi (v Nemčiji dvakrat dražjih) rdečih vin veliko prispevali mladi ljudje, ki se navdušujejo bolj za rdeča kot pa bela vina. Pri nas zelo radi posnemamo Evropejce, zato je to lahko dobro napotilo pri načrtovanju obnov novih vinogradov.

Kako izkoristiti izjemno kakovost rdečega grozdja, ki se kaže v visokem sladkorju, zmernih kislinah, lepi obarvanosti in dobrem videzu grozdja? V prejšnjih člankih sem opisoval različne postopke za predelavo belega grozdja. Tudi na področju rdečih vin se da veliko narediti z novim znanjem. Vajeni smo klasičnega postopka, ki obstoji v nekajdnevem namakanju razpeljanega grozdja ob istočasnem alkoholnem vrenju mošta. Kdor obvlada to tehniko, lahko pridelava odlično vino.

Iz letošnjega dobro obarvanega grozdja pa bo težko pridelati svetlordeči cviček. Ker cviček ne sme biti močno obarvan; bi se tako vino smelo imenovati in označevati kot "dolenjsko rdeče vino". Od cvička pričakujemo, da je svež in da diši po malinah in drugem rdečem jagodičevju ter sadju. Take značilnosti vina se dajo lepo poudariti s tehnološko, ki se imenuje "hladna maceracija". Ta poteka tako: razpeljano grozdje držimo pet

dni v kadi pri temperaturi 10° C, nato ga segrejemo na 20° C in dodamo kvasni nastavek. Jagodna kožica pri tako nizki temperaturi ne odda veliko barvnih snovi, oddaja pa aromatične snovi, ki ostanejo v mlademu vinu. Čas trajanja alkoholnega vrenja na "tropu" določimo po videzu in okusu rdečega vina. Za cviček bi trajalo alkoholno vrenje s kožicami do ene tretjine povretega sladkorja, lahko manj, lahko več, glede na kakovost grozdja.

Iz primera, ki sem ga opisal za cviček, si lahko predstavljamo, kako bi s hladno maceracijo rdeče drozge pripravili metliško črnino, modro frankinjo itd. Jagodna kožica oddaja aromatične snovi pri nizki temperaturi. Če želimo več barve in nekaj taninskih snovi, lahko segrejemo drozgo na 22 do 25° C oziroma pri nižjih temperaturah (20° C) podaljšamo maceracijo do polovice ali tri četrti ali celo do konca povretega sladkorja. Za tako maceracijo je potrebno vsak dan pokušati vino izpod "klobuka".

Vina, ki ga želimo kmalu prodati, ne držimo dolgo na jagodnih kožicah, ko je začelo vreti. Zadostovalo bo tri do štiri dni. Medtem je treba držati jagodne kožice vlažne, zato tri- do štirikrat na dan potopimo "klobuk" s čistim orodjem, ki ga ne smemo mokrega od mošta postaviti na zrak, ker začne takoj cikati. Če hočemo iz letošnje modre frankinje pridelati rdeče vino za zorenje, svetujem: da je brez hladne maceracije, da je alkoholno vrenje čimprej sproženo in da ne prešamo, dokler nam ne padejo jagodne kožice na dno kadi. V tem primeru mora biti higiena kadi in našega obnašanja zelo dosledna.

dr. JULIJ NEMANIČ

KMETOVALEC ŠT. 10

SLOVENJ GRADEC - Oktobrska številka društva kmetijskih svetovalcev Slovenije prinaša - čeprav malo pozno - obširen zapis o sortimentu ozimnih žit ter dva prispevka o gnojenju ozimnam. Posebno pozornost zasluži tehten članek o reprodukciji živine, ki kaže, da naša država sledi svetovnemu razvoju na tem področju, tudi pri uporabi ultrazvoka, opozarja pa, da imamo še kar nekaj strokovnih nalog, ki lahko izboljšajo rejo in pripomorejo k njeni večji gospodarski uspešnosti. Kmetovalec objavlja še več drugih jeseni aktualnih kmetijskih nasvetov.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek Mandlji, predelani v marcipan

Ob zaključku večjih del, kot je trgavec, gospodinje poskrbijo, da so mize polne domačih dobrot. Ob tem nikoli ne manjka peciva z dodatki orehov in lešnikov, bolj redki pa so mandlji. Poznamo sladke mandlje in grenke s pekočim okusom, ki vsebujejo zelo strupene snovi. Drevo mandljeva je podobno oljčnemu in najbolj uspeva v mediteranskem podnebnju. Dozoreli plodovi so obdani s trdo, luknjičavo lupino, ki jo prekriva tanka kosmata lupina. Na prvi pogled so podobni drobnim nezrelim breskvam.

Sladki mandlji vsebujejo veliko beljakovin, maščob, sladkorja, mineralov, kot so kalij, magnezij, kalcij, fosfor, žveplo, klor, natrij, cink, baker in mangan, ter vitamine E, B1, B2 in A. Mandlje uživamo kot oluščena jedra, zmlete ali že predelane. Uživanje mandljev ima na organizem zdravilen vpliv. Ugotovljeno je, da znižujejo negativni holesterol in ugodno vplivajo na delovanje srca. Za nego kože ima velik pomen mandljevo olje, pomaga pa tudi pri zaprtju. Prijeten okus in aroma se ujmeta tako s pi-

kantnimi kot sladkimi jedmi. V slaščičarstvu se veliko uporabljajo mandlji, predelani v marcipan. Zmletim sladkim mandljem se doda še sladkor v razmerju 2:1. Maso pražijo, da izgubi vlago, postane trdnjša in primerna za oblikovanje. Surovi masi dodajajo še sladkor v prahu in mandljevo aromo, proti izsušitvi pa škrobni sladkor, sorbitol in glicerol ter po potrebi še različna barvila. Marcipanova maso lahko pripravimo tudi sami tako, da surovi masi dodamo sladkor v prahu in temeljito gnetemo. Iz te oblikujemo različne okraske za sladice in podobno. Neoluščenim mandljem odstranimo rjavo lupinico tako, da jih nekaj časa namakamo v vroči vodi in nato jedra iztisnemo. Za pripravo MANDLJEVIH KUPČKOV potrebujemo 25 g sladkorja, 25 dag rahlo prepraženih in zmletih mandljev, 3 beljake in ščepec soli. Beljake in sol stepemo v trd sneg, dodamo sladkor in mandlje ter rahlo premešamo. Na pomaščenem pekaču oblikujemo kupčke in jih svetlo rumeno zapečemo.

Razpoke v umetnostnem biseru

Slovita Viteška dvorana brežiškega gradu je potrebna obnove - Omet z baročno poslikavo odstopa od zidu - Vrsta raziskav že poteka - Vključena v evropski projekt

BREŽICE - Viteška dvorana brežiškega gradu, ki je po nedeljenem mnenju poznavalcev pravi biser baročnega posvetnega stenskega slikarstva na Slovenskem, se je z odmevnim in uspešno izpeljanim 1. festivalom stare glasbe Brežice 97 še trdnje vpisala v kulturno zavest kot spomenik, ki mu ne gre le spoštovanje in hvala, ampak tudi vsa potrebna skrb. Slednja je še toliko bolj potrebna, ker sistematične raziskave, ki potekajo že od leta 1994, kažejo, da z najlepšo slovensko dvorano ni vse v redu.

Videotermografska raziskava, s katero so "pogledali" pod poslikani omet, je postregla z alarmantnim podatkom: brez utrujenosti ometa s freskami je že odstopila od podlage. Statična analiza lani je odkrila, da se zunanja, zahodna stena Viteške dvorane odmika, po vsej dolžini dvorane je že tudi na oko vidna milimetrska razpoka. A če bo mogoče odklikanje stene z vezmi sorazmerno preprosto in učinkovito rešiti, so težave z odstopanjem ometa neprimerno bolj zapletene, saj so posledica mikroklimatskih razmer, ki jih ni mogoče enostavno in preprosto razrešiti, vendar brez ureditve tega vprašanja ni mogoče začeti z restavriranjem ometa in fresk. Po svoje so ta problem skusili tudi obiskovalci nedavnega festivala, ko so morali prenašati nadležno sparino, dvorane pa si niso upali prezračiti, ker bi to zaradi kondensa ogrožalo poslikavo.

Direktor Posavskega muzeja mag. Tomaž Teropšič večji del svojega delovnega časa posveča prav obnovi Viteške dvorane in vzdrževanju gradu sploh, saj gre za povezane težave. Pravi, da bo minilo še nekaj let, predno se bodo lahko lotili ključnih del pri

restavriranju fresk, do takrat pa bodo morali končati raziskave in še marsikaj postoriti, denimo poskrbeti za streho in ostreže, ki ga je zaradi nepravilno izvedenih kleparskih del napadla lesna goba. Sanacije se bodo kmalu lotili.

Pravi, da so pri obnovi Viteške dvorane, tega protokolarnega in prireditvenega prostora najvišjega ranga, pravzaprav še vedno v fazi zbiranja podatkov. V veliko pomoč jim je računalniška naprava, ki samodejno 24 ur na dan beleži

razmere v dvorani in zunaj nje. Kot ena od primernih rešitev mikroklimatskih (namestitve klimatskih naprav zaradi več razlogov ni primerna) se ponuja centralno ogrevanje, vgrajeno v stene, kar bi zagotavljalo primerne toplotne razmere in preprečevalo dviganje kapilarne vlage v stenah. Poskusno že teče zidno ogrevanje v enem od prostorov gradu. "Pri reševanju problemov z mikroklimo si pomagamo tudi s tujimi izkušnjami, saj je Viteška dvorana kot edini projekt iz Slovenije vključena v mednarodni projekt Eurocare Prevent," pravi Teropšič in poudarja, da gre pri obnovi Viteške dvorane za dolgotrajno in zahtevno večletno akcijo, ki je ne gre izpeljati na vrat na nos, ampak kar najbolj z upoštevanjem znanja in izkušenj restavratorske stroke. Le tako bo posavski biser dobil svoj pravi lesk.

M. MARKELJ

Direktor Posavskega muzeja Brežice mag. Tomaž Teropšič

ZAPETE PESMI NAŠIH KRAJEV - Sprva v krožku, kmalu pa tudi v društvu so se povezali in družili Posavci vseh starosti, ki jim je skupna ljubezen do glasbe in ljudskih pesmi. Sicer pa Posavski center za permanentno izobraževanje Krško tudi za letošnje pripravljata dva krožka: "Ustvarjalno preživljanje prostega časa" in "Kako biti boljši starši". (Foto: T. G.)

Ustvarjalnost v krožkih

Študijska krožka se bosta preoblikovala v društvo - Tudi pesniška zbirka - Letos nove vsebine

KRŠKO - V okviru Posavskega centra za permanentno izobraževanje Krško sta v Posavju v preteklem šolskem letu potekala dva študijska krožka z zgovornim imenom Pesmi iz naših krajev in Umetnost fotografije, ki sta ju usmerjali Bernardka Sladkonja in Nataša Kršak, s skromnim finančnim prispevkom pa ju je podprlo ministrstvo za šolstvo in šport.

Želja po petju in učenju ljudskih pesmi je združila ljudi različnih starosti, tudi upokojence. Anica Zorko, Jožica Rožanc in Marija Puntar so imele precej pesmi že zapisanih, tako da so precej olajšale zbiranje, Jože Kovač pa je pesmi opremil z notami, saj je želja članov krožka izdati zbirko pesmi. Sicer pa se njihovo druženje s koncem krožka ne bo zaključilo, saj so se odločili, da ustanovijo klub, ki se mu lahko pridružijo tudi drugi ljubitelji ljudskega petja.

O društvu razmišljajo tudi člani fotografskega krožka, ki jih je v preteklem šolskem letu največ usmerjal in vodil izkušen fotograf Milan Ogorevc iz Piršenbrega. Člani tega krožka so osvajali znanje na različne načine, svoje izdelke pa so člani Bojan Čekrlič, Simona Drevo, Tanja Gazvoda, Nataša Kršak, Jože Lekše, Stane Levstik, Nataša Mokolavčič, Blaž Mirt, Zdenka Močnik, Bernardka Sladkonja in Anica Valentinc razstavili ob tednu vseživljenjskega učenja v kulturnem domu v Krškem.

T. GAZVODA

DE REGGI V LUNI

NOVO MESTO - Danes, 9. oktobra, bodo ob 19. uri v galeriji Luna, kjer pogosto pripravljajo občasne razstave, odprli slikarsko razstavo akademskega kiparja Rajka de Reggija.

18. KRKINO SREČANJE SLIKARJEV

NOVO MESTO - Na Otočcu pri Novem mestu bo od prihodnje srede, 15. oktobra, do nedelje potekalo 18. Krkino srečanje slikarjev. Udeležili se ga bodo: Martin Avsenik, Marjeta Godler, Lojze Logar, Maksim Sedej ml., vsi iz Ljubljane, Klavdij Palčič iz Italije, Valentin Oman iz Avstrije, Rudi Skočir iz Idrije in Janko Orač iz Novega mesta. Srečanje bo strokovno spremljala umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl, razstava na srečanju ustvarjenih del pa bo v začetku decembra v Galeriji Krka.

Obujen novomeški literarni klub

Literarni klub Dragotin Kette Novo mesto je ponovno začel delovati - Že novembra mednarodni pesniški maraton in publikacija - Predsednica Klavdija Kotar

NOVO MESTO - Pred štirinajstimi leti so tedaj dejavni novomeški literarni ustanovili Literarni klub Dragotina Ketteja, ki naj bi spodbudil literarno tvornost v dolenski metropoli, povezal dolenske literarne ustvarjalce med seboj in z drugimi po domovini, jim pomagal pri izdajanju knjig ter spravil na svetlo tudi občasni almanah. Od lepih besed in namenov je ostalo nekaj natisnjenih pesniških listov, v spominu eno ali dvoje predavanj, kak pesniški večer ter nekaj medsebojnih zamer, klub pa je čez čas tiho usahnil. Zdaj se je prebudil, oziroma natančneje, znova se je rodil, saj so ga k življenju spravili literarni ustvarjalci mlajše generacije.

V začetku devetdesetih let se je v novomeško kulturno življenje začela dejavneje vključevati skupina mladih literatov iz Novega mesta in okolice. Pokazali so, da imajo tudi organizatorske sposobnosti. Pripravili so nekaj pesniških večerov, organizirali pesniški maraton in izdali antologijo. Ko so iskali organizacijsko obliko, ki bi jih še bolj povežala, so ugotovili, da jim je treba pravzaprav le nadaljevati tam, kjer je starejša generacija odnehala. In tako je iniciativni odbor pripravil vso potrebno dokumentacijo za ponovno oživitve literarnega kluba v skladu z novim zakonom o društvih. Na občem zboru so prejšnji mesec sprejeli potrebne dokumente, izvolili upravni odbor in druge organe društva ter sprejeli program dela, skratka opravili vse, kar je potrebno, da je klub ponovno tudi formalno zaživel.

"Želimo biti neprofitna in nepolitična organizacija," pravi nova predsednica kluba Klavdija Kotar, mlada novomeška pesnica, zaposlena v ZKO Novo mesto. "Zdaj nas je v klubu že več kot dvajset, upam pa, da se bo članst-

LUTKE ZA NAJMLAJŠE

NOVO MESTO - Danes, 9. oktobra, se bo ob 16.30 v Domu kulture z lutkovno igrico Svetlane Makarovič Pekarna Mišmaš v izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor začel program osmih otroških in lutkovnih predstav, ki jih pripravljata Kulturni center Janeza Trdine. Predstave bodo vsak mesec.

LIKOVNIKA V POGOVORU - Vesna Zakonjšek in Rudi Stopar v pogovoru pred otvoritvijo razstave.

Krajine v barvnem dežju

V galeriji na gradu Rajhenburg odprli prvo samostojno razstavo ljubiteljske slikarke Vesne Zakonjšek

BRESTANICA - V galeriji na gradu Rajhenburg v Brestanici se je minul petek, 3. oktobra, zvečer zbralo lepo število ljubiteljev likovne umetnosti, ki so se udeležili otvoritve prve samostojne razstave stvaritev ljubiteljske slikarke Vesne Zakonjšek z bližnjega Senovega. Z izbranimi, poetično navdahnjenimi besedami je avtoričina dela predstavil sevniški pesnik in kipar Rudi Stopar, za glasbeno doživetje pa sta poskrbela saksofonist Lovro Ravbar in bobnar Boštjan Gradišek z dobro izpeljanimi jazzovski improvizacijami. Razstavo je pripravilo Društvo likovnikov Oko iz Krškega, ki združuje 39 likovnikov.

Vesna Zakonjšek je po poklicu krajinska arhitektka in je zaposlena v Kozjanskem parku. Z likovnim ustvarjanjem se je začela intenzivneje ukvarjati lani, ko se je

vrnila iz angleškega mesta Grinstead, kjer se je štiri mesece učila slikarstva v zasebni umetnostni šoli Tobia. Poprej je sicer izdelovala različne voščilnice in slike na svilo, po angleški izkušnji pa se je usmerila k bolj avtorskemu likovnemu ustvarjanju. Kot je razvidno z razstavljenih del, je našla svoj likovni izraz v izrisavanju naključnih likov s fino črto v tušu in s polnjenjem nastalih oblik s pastelno barvo ter v tehniki nekakšnega "barvnega dežja", v kateri ustvarja realnejše podobe, predvsem krajine. Po mnenju Rudija Stoparja je slikarski jezik mlade slikarke prav tu močan in čist. Za dela v tej tehniki je Zakonjšekova prejela tudi svoje prvo priznanje, lani so ji na slikarsko-kiparskem taboru na Pokljuki podelili plaketo z bronastim listom.

MiM

še z izidom publikacije. Predvsem pa bi radi razvijali ustvarjalno ozračje, popestrili kulturno in družabno življenje in tako dvignili kakovost okolja, v katerem živimo."

M. MARKELJ

Klavdija Kotar, predsednica Literarnega kluba Dragotin Kette.

Spet likovna delavnica

Štirje programi za mlade in dva za odrasle - Danes razstava, v soboto konstrukcijsko risanje

NOVO MESTO - Danes, 9. oktobra, bodo ob 19. uri v avli Kulturnega centra Janeza Trdine odprli razstavo del, ki so nastala na 9. likovni delavnici mladih. Z razstavo bodo označili začetek letošnje jubilejne 10. likovne delavnice, ki bo začela z delom v soboto, 11. oktobra, dopoldne. Prvo srečanje bo v likovnem ateljeju v Kulturnem centru Janeza Trdine. Na njem se bodo zainteresirani pogovorili o nadaljnjem delu ter nato delovno pričeli s programom konstrukcijskega risanja, ki ga bo vodil akademski kipar Rajko de Reggi iz Ljubljane.

V 10. likovni delavnici bodo potekali še trije programi za mlade, ki se bodo zvrstili v naslednjih mesecih vse do aprila. V svet

grafike bo udeležence vodila akademska slikarka Svetlana Jakimovska Rodič, z oblikovanjem, modeliranjem in glaziranjem keramike se bodo udeleženci seznanjali pod vodstvom grafičarke in oblikovalke keramike Nine Zelenko Mijatović, v skrivnosti slikanja v tehnikah akrila, tempera, gvaša in akvarela pa bo udeležence uvajal akademski slikar Janko Orač. Za odrasle bosta na voljo dva programa: keramična delavnica, ki jo bo vodila Mojca Rabič, in oblikovanje batika pod vodstvom akademske slikarke Branke Marčeta iz Opaticje. Cena delavnice je 6.000 tolarjev, plačljiva v dveh obrokih, cene posameznih programov pa so od 2.500 do 3.000 tolarjev.

Internet v šolah

Prve analize in rezultati letošnjih anket projekta Republiške izobraževalne skupnosti o rabi interneta v Sloveniji ne bi smeli biti nobeno presenečenje, saj se dogaja natančno tisto, kar so pronicljivi poznavalci razmer napovedali in se v razvitem svetu seveda dogaja s polno paro. Kot kaže, pa tudi pri nas. Predvsem gre za strmo naraščanje števila uporabnikov interneta. Pri tem je razveseljivo, da so v tem vrstoglavem naraščanju udeležene tudi slovenske šole, pravzaprav še najbolj to, da je pri nas čedalje manj šol, ki ne bi imele dostopa do interneta, kar pomeni, da je informacijska avtocesta odprta učencem se rodu, ki bo v življenje stopil, recimo temu tudi internetno pismeni.

Anketa je potekala na Svetovnem omrežnem spletu (3.500 anketirancev), po telefonu (5.000 gospodinjstev), pisemsko med malimi, srednjimi in velikimi podjetji (3.500 podjetij) ter med šolskimi zavodi (850 zavodov). Splošna uporaba interneta, kot kažejo podatki ankete, opravljene po gospodinjstvih, se je podvojila, saj je letos Internet uporabilo 11 odst. anketirancev, starih nad 15 let, kar je dvakrat več kot lani oziroma skoraj šestkrat več kot leta 1995. Rezultati ankete, opravljene med šolskimi zavodi, pa kažejo, da je v primerjavi z lanskim letom najbolj naraslo število dijaških domov z dostopom do interneta, saj se je povečalo z lanskih 37 na letošnjih 88 odstotkov. Število osnovnih šol, kjer imajo dostop do interneta, se je tudi več kot podvojilo, od lanskih 26 na 56 odstotkov letos. Povečanja ni bilo le pri srednjih šolah, a to nikakor ne pomeni nazadovanja ali morda izpadanja srednjih šol iz splošnih tokov, saj že tako skoraj ni bilo srednje šole brez priključka na internet; ima ga kar 93 slovenskih srednjih šol.

Taki so torej podatki. Razveseljivi. Kakšno je dejansko stanje za njimi, je seveda drugo vprašanje. Za kaj šole uporabljajo dostop do interneta, koliko znajo usmerjati učence na učinkovito vožnjo po tej informacijski avtocesti in koliko se znajo dejavno vključevati v pretok in izmenjavo informacij - odgovore na ta in podobna vprašanja bi bilo treba še poiskati, da bi se zares lahko veselili nad poprej omenjenimi podatki.

M. MARKELJ

ZAKLJUČEK POLETNIH PRIREDITEV NA ŽUŽEMBERŠKEM GRADU - S pesniškim večerom z naslovom "Sence čez tančico suhega cvetja" so se v petek, 3. oktobra, zaključile letošnje poletne kulturne prireditve na gradu Žužemberk, ki jih je drugo leto zapored pripravilo Turistično društvo Žužemberk - Dvor. Prizadevni predsednik društva Vlado Kostevc (na desni) je uvodoma povedal, da se je letošnje poletje zvrstilo kar šest različnih kulturnih dogodkov - od koncertov, gledališke predstave do pesniškega večera, da so krajanje veseli kulturne gozditve in da zato upa, da bodo takšne grajske prireditve postale tradicionalne. Za denarno pomoč in podporo se je zahvalil vsem sponzorjem. Na petkovem pesniškem večeru so ljubitelje lepe besede v vinski kleti gradu z branjem svoje poezije razveselili pesniki Antonija Bakso - Smel, Jurij Marussig in upokojena igralka Mila Kacič. (Foto: L. Murn)

POTA IN STRAN POTAJ

dežurni poročajo

ZASEGLI GUMIJEVKI - V torek, 30. septembra, so policisti policijske postaje Brežice pri A. T. iz Brežic zasegli dve gumijevki, doma izdelano nedokončano malokalibrsko pištolo in 11 nabojev različnih kalibrov. Lastnik se bo srečal s sodnikom za prekrške.

VLOMILI V AVTO - V noči na 28. september je nekdo na parkirišču v Semeču vlomil v osebni avto ter ukradel kotno brusilko, vrtni stroj, 6 kaset zabavne glasbe, diamantno ploščo za rezanje kamena in nekaj orodja. S tem je bil H. S. iz Semeča oškodovan za okoli 40 tisočakov.

NI HOTEL PIHATI - V ponedeljek, 29. septembra, popoldne so policisti pridržali do iztreznitve za Z. J. iz Novega mesta. Ta je pred tem vozil traktor po regionalni cesti od Šentjerneja proti Prekopi. Policisti so ga ustavili in mu ponudili alkotest, vendar ga odklonil. Nadaljnjo vožnjo so mu prepovedali, vendar prepovedi ni upošteval. Ponovno so ga zalotili pol ure kasneje.

OB MOPED - V petek, 3. oktobra, zvečer je neznanec pred gostinskim lokalom na Dilančevi ulici v Novem mestu ukradel kolo z motorjem in čelado, ki jo je oškodovanec P. D. iz Novega mesta pustil na sedežu. S tatvino je bil oškodovan za 60 tisočakov.

TRDIL, DA NI PIJAN

NOVO MESTO - V soboto, 4. oktobra, nekaj po polnoči je na policijsko postajo v Novem mestu prišel 27-letni A. A. iz Smolenje vasi in od dežurnega policista zahteval, naj ga preizkusi z alkotestom, ker je prepričan, da ni pijan; policistu je pokazal zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti in odvzemu vozniškega dovoljenja, saj so ga dobre pol ure pred tem policisti ustavili in mu dali tudi pihati, a je alkotest pokazal 2,71 promila alkohola. S takšnim rezultatom se ni strinjal, policisti pa so ga tokrat pridržali do iztreznitve.

4,56 PROMILA ALKOHOLA

METLIKA - V torek, 30. septembra, nekaj pred 23. uro so hoteli metliški policisti v Metliki z rdečo lučjo ustavili traktorista, ki pa ni hotel ubogati njihovega ukaza in se je odpeljal naprej, policisti pa za njim. Ustavili so ga v bližini doma. Ugotovili so, da je traktor vozil 26-letni A. V. iz Čuril, ki mu je alkotest v izdihnjem zraku nameril skoraj neverjetnih 4,56 promila alkohola!

JELOVEC OSTAJA ČRNA TOČKA - V sredo, 1. oktobra, ob 9.35 je 36-letni Dušan Valenko s Ptujja vozil po regionalni cesti od Boštanj proti Tržišču. Ko je pripeljal v dolgi ostri desni ovinek, kakšen kilometer pred Jelovcem, je vozilo po mokrem vozišču začelo zanašati na nasprotni vozni pas naravnost pod tovornjak, ki ga je vozil 32-letni Boško Kodrič iz Črešnjic pri Cerkljah. Ptujčan je s tolikšno hitrostjo trčil v tovornjak, da mu je odrgal prednje levo kolo, njega pa zasukalo za 180 stopinj in Valenko je ukleščen ostal v vozilu. Iz avta so ga rešili gasilci iz Sevnice. Zaradi hudih telesnih poškodb je ostal na zdravljenju v celjski bolnišnici. (Foto: P. Perc)

Število žrtev za pol manjše

Ugodnejše prometne razmere v Posavju - Magistralna cesta št. 1 kljub večjemu prometu k sreči letos še ni zahtevala žrtev - Več pozornosti traktoristom

KRŠKO - Če je bilo Posavje lani po številu smrtnih žrtev v prometu glede na število prebivalcev z novomeško upravo v samem državnem vrhu, je letos statistika precej ugodnejša, saj število hudih nesreč upada. Res da se je število nezgod povečalo za 4 odstotke, vendar pa so bile posledice milejše. Lani so posavske ceste zahtevale 17 življenj, letos "le" 8, med temi pa sta umrla kar dva traktorista, en kolesar in dva motorista.

Tudi število hudo telesno poškodovanih se je zmanjšalo za 14 odstotkov, medtem ko je lažje poškodovanih za dobro tretjino več kot v enakem obdobju lani. Kar štiri življenja je zahtevala magistralna cesta št. 10 Vrhovo - Drnovo. Magistralna cesta št. 1. od Dobruške vasi do Obrežja, ki je lani terjala precej žrtev - samo

v dveh nesrečah je umrlo skupaj kar 7 ljudi - je bila letos dokaj varna. Zadnja nesreča s smrtnim izidom se je zgodila 26. avgusta lani, k večji varnosti pa gotovo prispe-

Na UNZ Krško so spomladaj večjo pozornost namenili dvokolesnikom, v jeseni pa se bodo še bolj posvetili traktoristom, saj sta letos izgubila življenje že dva voznika traktorja. Najbolj bodo pozorni na varnostno kabino in psihofizično stanje voznikov. Obe žrtvi sta bili namreč vinjeni. Akcija se bo začela 13. oktobra in bo trajala do konca meseca.

va tudi poostren nadzor policije. Še vedno namreč tri- ali štirikrat mesečno potekajo temeljite akcije vse od Karavank do Obrežja, kar očitno vpliva na disciplino voznikov, čeprav je prometa na tej cesti spet vse več.

To je opazno tudi na mejnem prehodu Obrežje, kjer se je pro-

met osebnih vozil v letošnjih prvih osmih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal skoraj za desetino, vse več je potnikov z bližnjega vzhoda, tovrstnega prometa pa je več kar za 14 odstotkov. Tako gre čez mejni prehod Obrežje v povprečju več kot 7.500 osebnih vozil in skoraj 700 tovornjakov dnevno.

Po besedah Štefana Hrena, inšpektorja za prometno varnost inšpektorata policije UNZ Krško, je bilo v prvih osmih mesecih tudi precej manj vinjenih. Alkohol je bil namreč ugotovljen pri 13,5 odstotka povzročiteljev, medtem ko so ga na UNZ Krško odkrili tudi že pri petini povzročiteljev. Vse več voznikov tudi uporablja varnostni pas.

T. GAZVODA

SKUTER DOBI TANJA

NOVO MESTO - Akcija Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu mestne občine Novo mesto in UNZ Novo mesto "Življenje je v tvojih rokah" se je končala. Izžrebani so bili še zadnji nagradenci. Glavno nagradno skuter dobi 16-letna Tanja Plantan iz Novega mesta, kolesarske čelade pa prejmejo: Petra Rolih iz Novega mesta, Anja Mrgole iz Bele Cerkev, Jernej Fabijan iz Dolenjskih Toplic, Gregor Brodarič iz Gribelj, Katarina Zaman iz Kočevskih Poljan, Indira Đuherič iz Črnomlja, Pavla Per iz Šmarjeških Toplic, Sašo Kovačič iz Malenske vasi, Barbara Repovž iz Srebrnič in Martin Pezdirc iz Metlike.

IZSILILA PREDNOST

NOVO MESTO - V ponedeljek, 29. septembra, ob 21.15 je 42-letna J. V. iz Cegelnice vozila osebni avto iz Smolenje vasi proti Novemu mestu. Ko je v Žabji vasi pripeljala v križišče, kjer je na semaforju utripala rumena luč, je izsilila prednost pred voznikom osebne avta, 49-letnim M. O. iz Ljubljane, ki je tedaj pripeljal iz Gotne vasi proti Ločni. M. O. se je umikal, vendar trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči se je voznika hudo poškodovala.

Stefan Hren

Vlom v zadrugo še neraziskan

Hrvaška prodajalca

LOŠKI POTOK - "Letos je bilo še največ škoda povzročene ob vlomu v PE Kmetijske zadruge na Hribu, kjer je vlomilec našel precej denarja. Storiča se nismo našli, vendar ta primer še obravnavamo. Velika škoda je bila povzročena v Gozdarskem domu v Glazuti, kjer je šlo verjetno za objestnost mladoletnikov, ki smo jih izsledili in zadevo predali pristojnemu sodišču," je dejal komandir ribniške policijske postaje Robert Somensary.

Sicer pa so policisti razrešili vlom v vikend, v katerem je vlomilec kar prebival in se hranil. Našli so tudi tatiča denarnice s 85 tisočaki, niso pa znani vlomilci v delovna stroja na gradišču ceste proti Ložu. Policisti so zasegli tudi nekaj avtoradijev sumljivega izvora, ki so sedaj v prepoznavi.

V KS Draga so pretekli mesec zasledili dva hrvaška državljana iz Pitomače, ko sta od hiše do hiše prodajala tekstil. Ker nista imela ustreznih dokumentov, so ju predali sodniku za prekrške, blago zasegli, prodajalca pa poslali preko meje.

Policijska postaja Ribnica načrtuje, da se bodo v tednu otroka med 6. in 10. oktobrom aktivneje vključili v prometno varnost otrok, prišli bodo tudi v šolo v Loškem Potoku, kjer bodo pokazali prometno opremo in dali učencem naopotek za varno šolsko pot.

A. KOŠMERL

po dolenjski deželi

V nedeljo ob pol osmih zjutraj so bili policisti nemale presenečeni, ko so ustavili voznika stoenke B. M. iz Krškega, ki je naphala kar 4,21 promila alkohola! Vozila se je po magistralni od Novega mesta proti Obrežju, v mreže policistov pa je prišla v Krakovskem gozdu. Zaradi skorajda smrtno doze alkohola so ji močje v modrem prijazno svetovali, naj ne pelje naprej, vendar prepovedi ni upoštevala in policisti so ponovno naleteli nanjo. Tako je lepo in sončno nedeljsko dopoldne delala družbo fantom na policijski postaji.

Prej omenjena magistralna ima nov rekord, vendar takšnega, ki je vse prej kot pohvale ali posnemanja vredno. 45-letni hrvaški državljani je namreč v Posavju podrl dosedanj hitrostni rekord 207 km/h. S svojim porschejem je postavil novega, še težje dosegljivega, in sicer 211 km/h. Voznik pri prometnih policistih ni ustavil, temveč je odpeljal naprej, tako da ga je uspelo ustaviti šele drugi policijski patrulji na Čatežu ob Savi. Nikar ga ne posnemajte, kot je to že to nedeljo poskušal Makedonec z mercedesom: rekorda mu sicer ni uspelo podreti, se je pa zaradi svojih 171 km/h srečal tudi s sodnikom za prekrške.

ZA MILIJON ŠKODE

ŽUPEČA VAS - V četrtek, 2. oktobra, popoldne je zagorelo na gospodarskem poslopiju v Župeči vasi. Gospodarsko poslopje je bilo starejše, namenjeno spravi kreme in kmetijskih priključkov. Ogenj je uničil celo poslopje, puhalnik, hrastove deske in okoli 150 kubikov krme. Gasilcem je uspelo ogenj omejiti, da ni zajel še ostalih poslopij.

Še vedno prehitro mimo šol in vrtcev

Ob tednu otroka

NOVO MESTO - Uprava za notranje zadeve Novo mesto v novem šolskem letu še ni obravnavala prometne nesreče z udeležbo otroka na poti v šolo ali iz nje. Policisti so že pred začetkom šolskega leta pristojne službe opozarjali na pomanjkljivosti prometnih signalizacij, tako da je bila v začetku šolskega leta le-ta v bližini šol urejena v skladu s predpisi.

Policisti so od 1. do 12. septembra poostri kontrolno promet v bližini šol in skrbeli za varno pot šolarjev. V času akcije je dnevno delalo 38 policistov, ki so opravili 2322 ur. Pomagali so prvošolčkom, jim kazali varno pot v šolo, na prošnjo osnovnih šol so razlagali učencem o prometu, sodelovali so na roditeljskih sestankih in podobno.

V času akcije Varna pot v šolo so policisti zoper kršitelje cestno-prometnih predpisov napisali 300 predlogov sodniku za prekrške, od tega 9 zaradi preokrajšitve hitrosti. Denarno so kaznovali več kot 500 voznikov, od tega 302 zaradi prehitre vožnje. Zaradi oviranja varne poti je pajek odpeljal 10 osebnih avtomobilov. V bližini šol in vrtcev so policisti opravili skoraj 3 tisoč meritev hitrosti, preokrajšitve hitrosti pa so ugotovili v desetini primerov. Z varovanjem otrok bodo nadaljevali preko celega šolskega leta.

GASILCI NA PREIZKUŠNJI

NOVO MESTO - V soboto, 11. oktobra, s pričetkom ob 9. uri, bo v vojašnici Novo mesto v Bršljinu regijsko gasilsko tekmovanje. Pomerilo se bo 52 ekip iz regije, zaključek tekmovanja pa bo predvidoma ob 12.30.

"Če si brihten, ti joint ne škodi"

Starši si še vedno zatiskajo oči pred drogo - V Posavju 50 odvisnikov - Kaznivih dejanj, povezanih z mamili, vse več - Mladi se z marihuano prvič srečajo na žurih, manj v diskotekah, kadilci pa so prepričani o njeni neškodljivosti

Če danes dijake povprašate, kje dobiti nedovoljeno drogo, predvsem marihuano, lahko hitro dobiti odgovor, da je to najmanjša težava. Na voljo je namreč na ulici, v gostinskih lokalih, celo na šoli. A kljub tej osveščenosti mladih je opazno, da starši pred problemom drog vse prevečkrat zatiskajo oči.

To se je izkazalo tudi na nedavnih okroglih mizi v tednu vseživljenjskega učenja, ki jo je organiziral posavski Center za permanentno izobraževanje Krško, saj so se okrogle mize udeležile predvsem učiteljice, socialne delavke, psihologinje in druge, ki se ukvarjajo s to problematiko po službeni plati, staršev pa ni bilo.

Po ocenah kriminalistke Sonje Molan iz UNZ Krško je v Posavju približno 50 oseb, ki uživajo heroin in kokain, stari so od 18 do 40 let in so različnih poklicev. Sicer pa je v Posavju zaskrbljujoč porast kaznivih dejanj, povezanih z mamili. Lani se je na primer število takšnih kaznivih dejanj v primerjavi z letom prej povečalo za polovico, letos v devetih mesecih pa so kriminalisti podali 22 kazenskih ovadb (16 zaradi prmeta in proizvodnje mamil ter 6 zaradi omogočanja uživanja mamil) zoper 30 oseb, medtem ko so lani v celem letu podali vsega skupaj "le" 12 ovadb.

Pa tudi letošnji zaseg mamil je že presegel lanske količine. Tako so letos kriminalisti zasegli 6,5 kilograma marihuane, 44 gramov hašiša, 202 grama heroina, različne pripomočke za uživanje in preprodajo mamil, uničili so 5 večjih nasadov konoplje ali skupaj več kot 700 sadik te rastline.

Kot pravi psihologinja na brežiški gimnaziji Gordana Rostohar, si je droga tudi med srednješolci že utrla pot. Do

podatkov o tem, koliko je droga sploh prisotna med mladimi, je težko priti, je pa sivo liso v našem vedenju uspelo osvetliti lanski maturantki Barbari Gram, ki je v svoji maturantski nalogi skušala odkriti razširjenost drog med mladimi.

V zorcju dveh sicer zelo uspešnih oddelkov 4. razreda gimnazije je prišla do presenetljivih rezultatov, da je marihuano že poizkusilo kar 46 odstotkov gimnazijcev, velika večina jo je prvič okusila v diskotekah oziroma na žurih. Med temi, ki že imajo izkušnje z njo, je bilo 5 odstotkov takšnih, ki so jo le poskusili, dobra desetina trave kadi enkrat mesečno, 16 odstotkov se z njo omamlja enkrat tedensko, slaba polovica pa priložnostno na žurkah, v disku in ob podobnih priložnostih.

"Ko gledam gimnazijce, ne bi nikoli mislila, da jih četrtnina res redno kadi travo, a anketa se je držala strogih načel, ki dajejo analizi verodostojnost," je dejala Rostoharjeva. Še bolj je presenetljivo priznanje gimnazijcev, da so med uživalci tudi takšni, ki posegajo po hašišu in vodni pipi.

Anketa je pokazala, da tisti, ki imajo izkušnje s travo - zanjo je treba na trgu odšteti do 5 mark - ocenjujejo kajenje za nenevarno, medtem ko so o njenih posledicah bolj prepričani tisti, ki je ne uživajo. Med vzroki, zakaj se omamljajo, so navajali dejstva, da jih pač droga odpelje iz resničnosti, da so tako bolj družabni, da z njeno pomočjo iščejo nove čutne vtise, da se pomirijo ali da jim je že prišla v navado.

Kar tri četrtnine uživalcev je prepričanih, da droge ne vplivajo na šolski uspeh, da pa je sicer učinke možno videti na zbranosti in spominu. Ali kot je v anketi zapisal eden od 18-letnikov: "Če si brihten, ti joint ne

škodi!" Mladi, ki kadijo travo, so se opisovali kot družabne in neosamljene, tisti brez izkušenj pa so sebi pripisovali manj prijetne lastnosti, kot so: občutljivost, nestrpnost, neodkritost, nesamozavest. Sicer pa je največ mladih prvič prišlo v stik z drogo v prvem ali drugem letniku srednje šole, veliko pa celo že v osnovni šoli.

Slovenski trg je kljub delu policije stalno dobro preskrbljen z drogo, tudi zato, ker preko naše države vodi balkanska pot mamil, ki poteka iz smeri Madžarske, Hrvaške in Avstrije preko Slovenije, kjer se mamila prepakirajo in delno izločijo za slovenske uporabnike, ter naprej v Italijo, Švico in celo Veliko Britanijo. Policisti pa na meji dnevno opažajo tudi narkomane, ki gredo čez mejo ali zaradi uživanja ali prekupevanja.

Možnosti, da se mladostnik znajde v začaranem krogu mamilarjev, je torej veliko, a tega se, kot kaže, starši premalo

zavedajo. Čemu torej lahko pripišemo pogosto negativno reakcijo staršev, ko jih iz šole socialna delavka opozori, da obstaja sum, da z njihovim mladostnikom nekaj ni v redu in da morda uživa drogo? "Obrambni mehanizem zanikanja je pogost in pogosto so prav starši tisti, ki se zadnji zavedajo resnosti težav, v katere je zabredel otrok," je dejala Gordana Rostohar. Zato je s takšnim mladostnikom dobro načeti odkrit pogovor, mu pokazati skrb in pripravljenost za pomoč. "Jeza in grožnje takrat niso na mestu, kot tudi ne očitki in iskanje krivde."

Sicer pa so udeleženci okrogle mize podprli idejo, da bi izšla brošura, ki bi prinašala koristne tovrstne informacije, strinjali pa so se tudi s tem, da bi organizator okrogle mize na občino naslovil petico, naj se mladim zagotovi prostor za druženje in razne aktivnosti.

TANJA GAZVODA

O DROGAH MED MLADIMI V POSAVJU - Na okroglih mizi sta o tej problematiki spregovorili tudi psihologinja na Gimnaziji Brežice Gordana Rostohar in kriminalistka Sonja Molan iz UNZ Krško. (Foto: T. G.)

Barbara Schwartz, največje prese-
nečenje turnirja na Otočcu.

Na Otočcu dekleta za dolarje

Presentljiv finale teniškega turnir WTA z nagradnim skladom 25.000 dolarjev - Med posameznicami Španka Alcazar, med pari pa Čehinji Cenkova in Kroupova - Same pohvale

OTOČEC - Teniški center Otočec je bil od ponedeljka do nedelje v znaku mednarodnega tenisa. Na otoških peščenih igriščih, ki so za ta čas dobila tudi posebno tribuno, so se na turnirju ženske teniške zveze WTA za nagradni sklad, ki znaša 25.000 dolarjev, merila dekleta. Zmagovalka turnirja je nekoliko presenetljivo postala Španka Ana Alcazar, ki je bila po prvotnih prijavah šele po točkah WTA, kjer je bila pred turnirjem na 164. mestu, šele štirinajsta med udeleženkami turnirja.

Še precej večje presenečenje je pripravila visokorasla 18-letna Avstrijka Barbara Schwartz, sicer šele 446. na svetovni računalniški lestvici, ki se je iz kvalifikacij prebila vse do finala, kjer pa v nedeljo popoldne, utrujena od težkih te-

kem, ni bila enakovredna nasprotnica razpoloženi Španki, ki je prvi niz dobila s 6:3, druga pa s 6:2. Zanimivo, da Alcazarjeva na celem turnirju ni izgubila niti niza, vsega skupaj pa je izgubila le 14 iger.

Precej bolj izenačen je bil finalni dvoboj v igri parov, kjer sta se pomerili: Čehinji Lenka Cenkova, 125. na svetovni lestvici, in Katerina Kroupova, 270. na svetovni lestvici, z Madžarkama Petro Mandulo (216.) in Katalin Marusi (223). Izredno izenačen, makrosten in zanimiv boj, poln domiselnih potez, sta dobili Čehinji z 2:0 (7:5, 7:6).

Slovenske igralko, nastopilo jih je deset, se na turnirju niso kaj posebej izkazale. Qbe Novomeščanki, Katarina Zupančič in Nina Janžekovič, sta se v prvem kolu sicer dobro upirali Neni Vukasovič oziroma Ajdi Klevišar. Zupančičeva je v prvem nizu dobila štiri igre, druga pa je izgubila šele po tie braku. Nina je prvi niz celo dobila 6:1,

TENIŠKI TURNIR SKD TREBNJE V DVOJICAH

TREBNJE - Trebanjski krščanski demokrati vabijo v soboto, 11. oktobra, ob 9.30 na igrišča športnega centra Vita na Studencu (Trebnje) na 4. tradicionalni teniški turnir SKD Trebnje v dvojicah. Prijave sprejemata Janko Širec (tel.: 068/45-041) in Blaž Pavlin (068/44-014).

KRKA TRETJA

NOVO MESTO - Na zaključnem ekipnem teniškem turnirju za igralce do 14. leta je mlada posadka novomeškega teniškega kluba Krka osvojila tretje mesto. Tadej Pucelj, Maj Jožef, Matevž Kralj in Miha Bende so nesrečno z 2:3 izgubili proti mariborskemu Braniku in tako niso ponovili lanskega uspeha, ko so bili drugi.

TENIŠKI TURNIR

DOLENJSKE TOPLICE - Na teniških igriščih v Dolenjskih Toplicah bodo v soboto, 11. oktobra, ob 8. uri pripravili rekreativni teniški turnir posameznikov. Prijavite se lahko po telefonu 84 333 ali 65 230.

Ana Alcazar, zmagovalka teniškega turnirja Krka Lady's Open 97

preostala dva pa izgubila z enakim izidom 4:6. Nobena izmed sloven-

• Turnir v teniškem centru Otočec sta teniški klub Novo mesto in podjetje Challenge, d.o.o., za svoje delo pa so organizatorji poželi same pohvale. Tako je uradna opazovalka turnirja s strani WTA Otočec zapustila že v soboto, saj je lahko svoje nadvse pohvalno poročilo o organizaciji napisala že pred koncem turnirja. Okolje in organizatorje je pohvalila tudi zmagovalka Španka Ana Alcazar, ki se v govoru na podelitvi ni pozabila zahvaliti tudi trenerju in kolegicam iz reprezentance.

skih igralke se ni prebila dlje od prvega kroga glavnega turnirja.

I. VIDMAR

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ODBOJKA

1.A liga, moški, 2. krog - POMGRAD: KRKA 3:1 (-6, 15, 8, 2); LESTVICA: 1. Fužinar 4... 8. Krka 0. V 3. krogu bo Krka v soboto, 11. oktobra, ob 17.30 igrala doma s Kamnikom.

1.A liga, ženske, 2. krog - SOBOTA: TPV NOVO MESTO 3:1 (-7, 13, 7, 8); LESTVICA: 1. Infond Branik 4... 7. TPV Novo mesto 0 itd. V 3. krogu bo TPV v soboto, 11. oktobra, igral doma z Infondom Branikom.

1.B liga, moški, 2. krog - ŽUŽEMBERK: KOČEVJE 3:0 (11, 8, 15); LESTVICA: 1. Bled 4, 2. Žužemberk 4... 7. Kočevje 0 itd. V 3. krogu bo Žužemberk v soboto, 11. oktobra, igral v gosteh z Bledom, Kočevje pa doma z Granitom.

3. liga, zahod, moški, 1. krog - MOKRONOG: ŽIROVNICA 3:1 (-10, 9, 11, 7), KAN KOVINAR II: TERMO LUBNIK II 2:3 (-11, 5, -4, 8, -11); LESTVICA: 1. Bohinj 2, 2. Mokronog 2... 6. Kan Kovinar II 0 itd. V 2. krogu bo v soboto, 11. oktobra, Mokronog igral v gosteh z Gimnazijo Šiška, Kan Kovinar II pa z Žirovnico.

3. liga, zahod, ženske, 1. krog - TPV NOVO MESTO II: MLAGI JESENICE 1:3 (-14, 14, -9, -11); KOČEVJE: BLEJ II 3:0 (8, 6, 5); LESTVICA: 1. Kočevje 2... 5. TPV Novo mesto II 0 itd. V 2. krogu bo v soboto, 11. oktobra, Kočevje igralo v gosteh s Partizanom Škofjo Loko, TPV Novo mesto II pa prav tako v gosteh z Bledom II.

KOŠARKA

1.A liga, moški, 4. kolo - KRŠKO

: MARIBOR BRANIK 67:64 (30:30); KRŠKO: Avsenak 11, Miller 5, Butorac 4, Krajcar 22, Zaturski 4, Rozman 9, Vukič 12; KRKA: PIVOVARNA LAŠKO 65:73 (29:33); KRKA: Jevtovič 15, S. Petrov 10, Smodiš 12, Grum 4, Plevnik 4, Stevič 20; LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 8, Idrja 8, 3. Union Olimpija 7... 8. Krka 5... 10. Krško 5 itd. V petem kolu bo Krško 11. oktobra igralo v gosteh s Postojno, Krka pa prav tako v gosteh z domžalskim Heliosom.

ROKOMET

1. liga, moški, 3. kolo - TREBNJE: SEVNICA 34:26 (17:13); TREBNJE: Torlo, Višček, Bregant 2, Blagojevič 7, Šavrič 3, Stojakovič 4, Hribar, Zarabec 3, Bilbija 1, Žitnik 2, Gradišek 12; SEVNICA: Marcola, Hadijani, Vertovšek 4, Povše, Plazar 3, Sirk, Rupert 3, Sečki 3, Lupše 5, Teraš, Randjelovič, Simončič 8; KRŠKO: ŠKOFIJA 21:18 (7:7); KRŠKO: Medved, German 5, Božič, Iskra 4, M. Urbanč 3, Deržič, D. Urbanč 4; ANDOR: AFP DOBOVA 32:24 (15:10); AFP DOBOVA: Kostec, Džapo 2, Begovič 1, Simonovič 4, Bogovič 3, Voglar 3, Ocvirke 6, Deržič 2, Keše 1, Kranjc 1, Denič, Levec. LESTVICA: 1. Andor 6, 2. Celje Pivovarna Laško 6, 3. Krško 6... 7. Trebnje 2... 11. Sevnica 0, 12. AFP Dobova 0. V 4. kolu bo v soboto, 11. oktobra, Sevnica doma igrala z Delmarjem, AFP Dobova doma s Krškim in Trebnje prav tako doma z Gorenjem.

TOMU SEDEM MEDALJ

MIRNA - Na državnem prvenstvu v badmintonu za igralce do 13. leta, ki so ga Mirnčani pripravili v Trebnjem, so domači takmovalci osvojili sedem medalj. Urška Silvester je bila spet nepremagljiva: v finalu igra posameznic je v finalu z 2:0 premagala sestro Špelo, s katero sta zmagali tudi v igri parov, skupaj z Grgom Skerbišem pa je Urška osvojila zlato tudi v igri mešanih parov, kjer sta v finalu premagala Špelo Silvester in Blaža Holca. Poleg tega so bronaste medalje osvojili Blaž Holc in Grega Skerbiš pri moških parih in Katja Strmole in Taja Borštnar pri ženskih parih.

ŠTUDENTSKA REKREACIJA

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov bo tudi letos pripravilo študentsko rekreacijo v telovadnici osnovne šole Grm ob sobotah od 17. do 19. ure. Prijavite se lahko na študentskem servisu Društva novomeških študentov do vključno 30. oktobra.

ZADOVOLJNI GOSTITELJI - Finalistkam v igri parov je po končanem zaključnem obračunu čestital in izročil cvetje direktor otoških hotelov Miro Škofca. Z otoškim gostoljubjem so bile zelo zadovoljne tudi igralke (na levi zmagovalka v igri parov Čehinji Cenkova in Kroupova, na desni pa poraženi Madžarki Mandula in Marusi). Vest o dobri organizaciji posameznih turnirjev se med igralkami hitro širijo, tako da prihodnje leto prireditelji najbrž ne bodo imeli težav, da bi na Otočec pripeljali še kakovostnejših teniskar. (Foto: I. V.)

Krško tretjič, Trebnje pa prvič

Rokometaši Krškega tudi po treh kolih s samimi zmagami - Trebanjci so se po srečanju z gosti iz sosednje občine veselili prvič - Dobovčanom letos nikakor ne gre

Krčani so tudi v tretje zadeli v polno in doma premagali Škofljič, tako da so med tremi po treh krogih še neporaženimi moštvi, Trebanjci so končno le dočakali zmago, saj se jim šibki Sevničani, ki v treh kolih še nimajo zmage, niso mogli resneje upirati. Enako kot Sevničani so bre zmage še tudi Dobovčani, za katere je to najslabši začetek, kar igrajo v prvi ligi.

Krčani kljub vsem težavam v klubu, ki jih pestijo že od prejšnje sezone, ne popuščajo. Tudi tokrat se jim je vztrajnost obrestovala. Škofljičani so jim bili enakovredni tekmeec ves prvi polčas in polovico drugega, ko je Krčanom le uspelo

GRADIŠEK DVANAJSTKRAT - Filip Gradišek na tekmi s Sevničani ni razočaral ne uprave trebanjskega moštva ne gledalcev, saj je kar dvanajstkrat zatresel mrežo gostov, večkrat pa je žogo tako kot na sliki podal krožnemu napadalcu Nenadu Stojakoviču. Oba sta v trebanjskem moštvu novince: Gradišek je prišel iz Smartnega, Stojakovič pa je zadnja leta služil rokometni kruh v Dobovi. Domače navijače je razveselil tudi domači up Žitnik, ki je prišel v igro tik pred koncem srečanja, dvakrat streljal in obkral potresel mrežo. (Foto: I. Vidmar)

zaporedni poraz. Morda bi zanjo lahko bila prelomnica naslednja tekma, ko se bo v posavskem derbiju doma pomerila s Krčani, ki pa v sosednjo občino zagotovo ne gredo z namenom doživeti prvi poraz. Tekma utegne biti še zelo zanimiva.

Trebanjci imajo letos solidno moštvo, ki pa v prvih dveh kolih ni imelo sreče z žrebom. Že na prvi tekmi sezone so doma proti Pivovarni Laško pokazali, da letos merijo višje, kot so bili uvrščeni v svojih prvih dveh prvotligaških sezonah. Že takoj na začetku prvega polčasa so povedli s 4:1 in potem Sevničanom niso pustili, da bi se jim približali za več kot na 2 zadetka. V drugem polčasu je prednost domačinov hitro narasla na 8 zadetkov. Le dobro minuto pred koncem srečanja so Trebanjci vodili z 10 zadetki prednosti, ki so po rdečem kartonu Nenada Stojakoviča ostali le s 4 igralci na igrišču, kar so borbeni Sevničani izkoristili in njihovo prednost zmanjšali. Koliko Trebanjci res veljajo, bo moč videti že to soboto, ko bodo spet igrali doma, pomerili pa se bodo z velenjskim Gorenjem. Četrti krog bo pomemben tudi za Sevničane, ki se bodo v soboto na domačem igrišču le veselili prve zmage, saj njihovi nasprotniki, rokometnaš izolskega Delmarja tako kot oni v novi sezoni še niso zmagali. Morebitna zmaga proti neposrednim tekmeccem za obstanek v ligi bi bila za Sevničane zelo dragocena.

I. V.

Kopica naslovov v semi contactu

Uspešna oba novomeška kluba

NOVO MESTO - Tekmovalci novomeškega kick thai boxing kluba Scorpion so nastopili na več tekmovanjih in dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Tako so na državnem prvenstvu v semi contactu za člane in mladince na Ptujju osvojili tri medalje - Dragan Mikič zlato, Martin Kastelec srebrno in Urban Kastelic bronasto. Tudi na državnem prvenstvu za dečke in deklice v Izlahah uspehov ni manjkalo - Mirko Vorkapič je bil tretji v kategoriji do 56 kg, Erika Schwaiger pa je brez boja osvojila prvo mesto v kategoriji do 60 kg, saj ni imela nasprotnice. Člana Scorpiona Gašper Cajnar in David Župevec bosta od 17. do 20. oktobra nastopila na svetovnem prvenstvu v low kicku v Dubrovniku. Na obeh državnih prvenstvih so odlične uvrstitve dosegali tudi člani karate kluba Novo mesto. Na Ptujju je Toni Turk postal državni prvak v kategoriji do 79 kg, Franjo Skok pa v kategoriji nad 79 kg. V Izlahah je postal državni prvak Darko Milanović v kategoriji do 56 kg, kjer je bil Branko Grmač drugi in Dubravko Balač tretji.

I. V.

PLEVNIK DVAKRAT ZA ZMAGO - Gorazd Plevnik (na sliki najvišji v skoku) je v nedeljo že v prvem polčasu dvakrat poskrbel, da je vratar gostujočih Drave moral po žogo v mrežo. Moštvo Elana je povedlo v 7. minuti, ko je Plevnik poslal žogo v mrežo iz prostega strela, v 37. minuti pa mu je žogo iz kota podal Gruden. Gorazd pa je žogo z glavo mojstrsko poslal v gol. V drugem polčasu so Novomeščani poskušali obdržati zanje ugoden izid, vendar bi se jim nenapadalna igra kmalu maščevala, saj so gostje v 77. minuti zmanjšali na 2:1, za kaj več pa jim je zmanjkalo časa. Elan je tako po devetih krogih s tremi zmagami, štirimi neodločenimi izidi in dvema porazoma na drugoligaški lestvici peti. V nedeljo, 12. oktobra, se bo v gosteh pomeril s Koprom. (Foto: I. V.)

Dva odbojkarška poraza v Soboti

V Murski Soboti so izgubili tako odbojkarji Krke kot odbojkarice TPV-ja z 1:3 - Žužemberčani po dveh krogih brez izgubljenega niza - S Kamnikom do prve zmage Krke?

Odbojkarji so v obeh prvih ligah odigrali drugi krog, z ligaškim tekmovalcem pa so začeli tudi v vseh nižjih ligah. Med dolenski prvotigaši so zmagali le odbojkarji Žužemberka, ki igrajo v 1.B ligi, medtem ko sta oba 1.A-ligaša igrala v Murski Soboti in izgubila.

Odbojkarji Krke so se pomerili s tamkajšnjim Pomgradom in v prvem nizu povsem nadigrali domačine, v drugem pa so Sobočane dohiteli pri 15. točki, a niz izgubili. Vse kaže, da zaradi pozno začeti priprav na sezono Novomeščani še nimajo dovolj moči za dolga srečanja, tako da so preostala niza izgubili brez večjih možnosti za uspeh. Lepo priložnost za prvo zmago bodo imeli že v 3. krogu, ko se bodo v soboto doma srečali s Kamnikom. ki je tako kot Krka še brez zmage.

V Murski Soboti so tokrat igrale tudi novomeške odbojkarice. Sobočanke, okrepljene s tremi Ukrajinkami in kandidatke za uvrstitev povsem na vrh prvenstvene lestvice so bile zanje pretrd oreh. Podobno kot fantje so Novomeščanke, ki imajo v svojih vrstah le dve odbojkarici iz nekdanje Sovjetske zveze, začele dobro in tako rekoč brez napak prvi niz dobile s 15:7, po besedah trenerja Bojana Verniga pa se je z odličnimi podajami, ki so povsem zmedle soboški blok, izkazala Katja Vernig, ki je na mestu podajalke zamenjala tokrat odsotno Rebeko Koncilija.

Glede na to, da so za zmago v prvem nizu potrebovale kar pol ure, je bilo jasno, da nadaljevanje srečanja ne bo lahko. Po izenačenju igri so drugi niz dobile domačinke, na preobrat pa je kazalo v četrtem nizu, ko je povratnica v novomeški ekipi mlada mamica Tamara Podolski, z odličnimi servisi TPV pripeljala do vodstva s 6:0, a so Novomeščanke v nadaljevanju naredile preveč napak, da bi tekmo odločile sebi v prid. Težko bo tudi v tretjem krogu, ko se bodo TPV-jevke posušale doma vsaj enakovredno kosati s prvimi favoritkami za naslov prvakinja, odboj-

karicami mariborskega Infonda Branika. Čeprav prav velikih možnosti za uspeh nimajo, se ne kaže vnaprej predati.

V dolenskem 1.B-ligaškem derbiju so s 3:0 doma premagali Kočevce, ki pa se Suhokranjem niso kar tako predali, saj so se predvsem v tretjem nizu povsem enakopravno kosali z domačini, odlikovali pa so se predvsem z odlično igro na mreži in v polju, a Žužemberčanom le niso odščitili prvega niza v prvenstvu. V odmoru med srečanjem so še

POSPEŠENO KASTELIC

NOVO MESTO - Novomeški šahisti so minuli teden odigrali klubsko prvenstvo v pospešenem šahu. V igri, ko ima vsak izmed nasprotnikov za razmišljanje na razpolago 15 minut, se je najbolj izkazal mojstrski kandidat Marjan Kastelic, ki je zbral 7 točk. S šestimi točkami je bil tokrat drugi prvokategornik Robert Rudman, tretje mesto med 17 šahisti pa je s štirimi točkami in pol osvojil mojstrski kandidat Jože Pucelj.

PO TRDINOVI POTI

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto bo v soboto, 11. oktobra, pripravilo pohod po Trdinovi poti na odseku od Pleterja čez Tolsti Vrh do Otočca. Hoje je za 6 do 7 ur. Odhod avtobusa z novomeške avtobusne postaje bo ob 7.30, cena izleta je 1.000 tolarjev, v kar je poleg prevoza všteta tudi enolončnica na Tolstem Vrhu, prijavitve pa se lahko pri vodji izleta, Marici Praznik, po telefonu 22 948.

Šport iz Kočevja in Ribnice

- **ROKOMET** - Kočevske rokometarice bi v Mariboru pripravile veliko presenečenje in premagale gostiteljice, saj je bil vso tekmo izid zelo izenačen, če jih ne bi onemogočili sodniki. Že v prvem polčasu je moral na tribune trener Mikulin. V nadaljevanju so Kočevke igrale, kot da se ni nič zgodilo, saj je po Mikulinovih nasvetih ekipo vodil pomočnik Kužnik, a sredi drugega polčasa je pri izidu 17:16 za Kočevje moral tudi on med gledalce. Do konca tekme Kočevske niso več dosegle zadetka, zapovrstjo pa so jih dobile kar enajst.
- **ROKOMET** - Ribničani so si z bolj resno igro že v prvem polčasu tekme proti Ajdovcem priigrali nedosegljivo prednost. Skoraj vsak napad so kronali z zadetkom, vsaka šesta ali sedma žoga Ajdovcev se je znašla v domači mreži. Morda je tudi to razburilo trenerja Koklja, ki je v 17. minuti stopil na igrišče; nepazljivost sta sodnika kaznovala v duhu pravil rokometne igre; Dušan si je prislužil rdeč karton in je do konca tekmo opazoval s tribun. Ob koncu je bilo 33:18 za Inles.

- **NOGOMET** - V 15. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Divji jezdci : Agaton 3:5, Grafit : Biba Market T 7:2, Kocka : Avtocenter Prestige 4:7, Elin Kot : Spectrum Treid 6:2, ŠMD Turjak : Velike Lašče 8:5. Še naprej vodijo igralci Avtocentra s 44 točkami.
- **ZAGREB** - V prvem krogu mladinske mednarodne rugby lige so igralci RFC Ribnica izgubili proti Mladosti v Zagrebu z 110:11. Ribničani igrajo z najmlajšo ekipo v ligi, kjer nastopajo igralci Slovenije, Hrvaške in Madarske. V nedeljo se bodo ob 14. uri v Ribnici pomerili proti Pečuhu iz Madžarske.
- **KOČEVJE** - Začelo se je tekmovalje tudi v 1.B košarkarski ligi. Kočevski Snežnik je v gosteh premagal Janče s 87:85. V negotovi tekmi so imeli gostitelji tri minute pred koncem prednost desetih točk, a se Kočevci niso vdali. V dveh minutah so z delnim izidom 12:0 spremenili potek dogodkov in več kot zasluženo zmagali. Najboljši strelec je bil Severin Lušin.

M. GLAVONJIČ

ENGLARO OBDARIL ČRNOMALJCE - Slovenski nogometni reprezentant Robert Englaro, od letos član italijanskega prvotigaša Atalante, sicer pa belokranjski rojak iz Črnomlja, je kratek obisk v domovini pred tekmo med Slovenijo in Hrvaško izkoristil tudi za ogled prenovljene klubske stavbe z novimi slačilnicami, sanitarijami, skladiščem in pisarno. Ob tej priložnosti je najuspešnejši belokranjski športnik obdaroval tudi klub, v katerem je kot pionir, kadet in mladinec spoznaval skrivnosti nogometne igre. Nogometiški Bele krajine bodo tako oblečeni v nove drese, dobili so nove mreže in petnajst novih žog. Robert, kljub temu da je minilo že desetletje, odkar je zapustil domači klub, na nekdanje klubske tovariše ni pozabil, njegovo tokratno darilo pa ni ne prvo in ne zadnje. Njegovega obiska na domačem igrišču in njegovih daril so se še posebej razveselili najmlajši, ki jim je Robert svetel vzor. (Foto: I. Vidmar)

domačim gledalcem predstavili mladi odbojkarji Žužemberka, ki se pohvalijo kar s petimi medaljami z različnih državnih prvenstev - eno zlato, dvema srebrnima in tremi bronastimi.

I. V.

DANES SEM TI
IN TI SI ZAV
V IMENU PRIHODNOSTI
TEDEN OTROKA 6.-12.10.97

V TEDNU OTROKA OD 6. DO 12. OKTOBRA RAZMIŠLJAMO O MEDVRSTNIŠKIH ODNOSIH IN ODNOSIH V DRUŽINI. SPOROČITE OTROKOM, DA JIH IMATE RADI. VAŠ KLIC POMENI PRISPEVEK ZA PROGRAME ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE. MINUTA POGOVORA JE 156 SIT, KAR TELEKOM V CELOTI NAMENJA IZVAJANJU PROGRAMOV ZPMS. ZPMS - V IMENU PRIHODNOSTI.

Telekom
ODPRTA LINIJA 090 43 21
- POVEJTE JIM, DA JIH IMATE RADI

prišla vas je razvajati
dnevi odprtih vrat
9.-12. oktober vsak dan od 9.00 do 18.00

NOVOTEHNA, Rozmanova 38, NOVO MESTO, 068/322-066

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA

STREŠNIK d.o.o.

Dobruška vas 45, 8275 Škocjan
Telefon: 068/76-483
Telefaks: 068/76-466

OBJAVLJA PRODAJO PREMOŽENJA Z ZBIRANJEM PONUDB IN PRODAJO NAJUGODNEJŠEMU PONUDNIKU

Premoženje obsega:

- vikend hišico na Gačah - nepremičnina na parc. št. 4532/10, k.o. Štale, v izmeri 383 m².

Pogoji:

- Ponudbe je treba poslati v zaprti ovojnici v 10 dneh po objavi na naslov: IGM STREŠNIK, d.o.o., Dobruška vas 45, 8275 Škocjan, s pripisom "Ponudba za odkup - ne odpiraj".
- Pisna ponudba mora vsebovati naziv kupca in njegov točni naslov, ponujeni znesek, ponudbo pa mora podpisati odgovorna oseba. Ponudniki morajo ponudbi priložiti: fizične osebe potrdilo o državljanstvu RS, pravne osebe pa kopijo sklepa o registraciji.
- O izbiri najboljšega ponudnika bo odločeno v 10 dneh od dneva, ko poteče rok za zbiranje ponudb.
- Najboljši ponudnik mora pogodbo o nakupu skleniti v 10 dneh po prejemu obvestila o izbiri, kupnino pa v celoti plačati v roku, dogovorjenem s kupno pogodbo.
- Nepremično premoženje pride v lastništvo kupca šele takrat, ko je kupnina v celoti plačana.
- Vse stroške, prometni davek in druge dajatve plača kupec.
- Prodajalec ni dolžan skleniti pogodbe o prodaji z najboljšim ali katerikoli ponudnikom.
- Prodajali bomo po načelu "videno-kupljeno".

Kupci lahko dobijo podrobne informacije v tajništvu družbe po telefonu 068/76-483.

75 LET KRŠKEGA NOGOMETA

KRŠKO - Nogometni klub Krško letos slavi 75-letnico obstoja. Prireditelj ob pomembnem jubileju bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 14. uri na stadionu Matije Gubca. Ob tej priložnosti se bodo krški nogometarji na prijateljski tekmi pomerili z Brežičani, nastopila bo godba na pihala Videm-Krško, pripravili pa bodo tudi nogometno veselico.

ZA SPOŠTOVANO IN PRIJAZNO SLOVENIJO.

V izjemno hitrem času ste, drage državljanke in državljani, zbrali več kot 5.000 podpisov za podporo kandidaturi Milana Kučana. Zakonu je zadoščeno in Milan Kučan bo nastopil na predsedniških volitvah. Nastopil bo v imenu vas, ki ste podpisali in poslali obrazec P-1, in tudi mnogih drugih, ki ga podpisate, pa obrazca niste podpisali.

Iskrena hvala za podporo, za vaš čas in trud, za številna pisma zaupanja in spodbude!

Volilna kampanja bo skromna, vendar je tudi za takšno, za obveščanje o kandidatu in njegovem programu, potreben denar. Ker Milan Kučan kandidira na državljanski listi in ne kot kandidat strank, je še naprej potrebna naša skupna podpora njegovi kandidaturi. Zato je za tiste posameznike, podjetja in zasebnike, ki to zmorejo in želijo, posebej v ta namen odprt žiro račun

50102-685-000-0798924

Sleheri prispevek bo dobrodošel in bo porabljen varčno in razumno. Darovalci zneskov nad 400.000 tolarjev bodo skladno z zakonom v finančnem poročilu navedeni z imenom, priimkom in naslovom oziroma s podatki o firmi in sedežu. Po zakonu je največji mogoči prispevek 1.400.000 tolarjev.

Lepo vas pozdravljam in se vam še enkrat zahvaljujem za sodelovanje!

Dr. Matjaž Kmeč
in Organizacijski odbor

http://kucan-volitve97.hermes.si

JAVNO PODJETJE KOMUNALA NOVO MESTO

Javno podjetje KOMUNALA, d.o.o.
Rozmanova 2
8000 Novo mesto

OBVESTILO

Občane občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan obveščamo, da bomo v času od 13.10. do 17.10.1997 organizirali jesenski odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po ustaljenem urniku rednega odvoza odpadkov iz posameznih naselij. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati in jih odložiti poleg obstoječih posod začasno shranjevanje odpadkov. Med kosovne odpadke SODI: bela tehnika, TV, računalniki, avdiotehnika, radiatorji, peči, bojlerji, pohištvo, vzmetnice, preproge, posode, športni rekviziti, igrače, kolesa, motorna kolesa, otroški vozički, prazni sodi...

Med kosovne odpadke NE SODIJO: gume, avtomobilske školjke, vsi deli avtomobilov, kmetijski stroji, gradbeni material (salonitke, razna kritina, les...) gradbeni elementi (ograje, stopnice...) sodi z različnimi tekočinami, nevarni odpadki. Tovrstne odpadke bomo odvažali izključno na osnovi dodatnih naročil povzročiteljev oz. lastnikov.

JP KOMUNALA Novo mesto

Mestna občina Novo mesto

razpisuje prosti delovni mesti v občinski upravi

a) vodje geoinformacijskega centra
b) višjega strokovnega sodelavca na področju investicij in sklada stavbnih zemljišč

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, in posebnih pogojev, določenih v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I in 4/93) izpolnjevati še naslednje pogoje:

a) - visoka strokovna izobrazba (VII/2) tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- poznavanje osnov računalništva in praktično znanje za delo z osebnimi računalniki
- znanje enega tujega jezika

b) - visoka strokovna izobrazba (VII/2) pravne smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- poznavanje osnov računalništva in praktično znanje za delo z osebnimi računalniki
- opravljen upravni strokovni izpit.

Kandidati, ki še nimajo opravljenega upravnega strokovnega izpita, ga morajo opraviti najkasneje v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja.

Delovno razmerje s polnim delovnim časom bo sklenjeno s pogojem uspešno opravljenega 3-mesečnega poskusnega dela. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati na naslov: Mestna občina Novo mesto, Seidlova cesta 1, v zaprti kuverti z oznako "Razpis delovnega mesta" v roku 8 dni od dneva objave tega razpisa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

Mestna občina Novo mesto

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

vitve Belokranjskega odreda v Semiču, ki jim je protestno pismo prebral upokojeni general JLA Lado Kocjan, o čemer je Dolenjski list poročal v isti številki. Z izvirno vsebino Deklaracije Združenja svobodnih partizanov je bil sicer general Kocjan seznanjen najpозnejše 1. septembra letos v oddaji Pro et contra na prvem programu TVS, vendar je mnogim udeležencem proslave bržčas ostala neznan in jim bila posredno predstavljena samo iz ust govornika.

Glede na to, da ste objavili omedve na ustanovitev nove organizacije in integralni del protestne izjave zoper njo, bi bilo gotovo dobro, ko bi v izvorni obliki - tako kot izjavo udeležencev proslave na Trebelnem - objavili tudi bistveni del Deklaracije ZSP. Ni namreč odveč opozoriti, da so kritiki Deklaracije ZSP predvsem po zaslugi medijev razlagali hudo napak. Opravičilo ZSP za storjene zločine in krivice (sic!) s partizanske strani med vojno in po njej so namreč nekateri hote ali nehoti razumeli kot opravičilo nacizma, fašizma in njihovim sodelavcem za ubite v vojaških spopadih. V Deklaraciji ZSP je dejansko zapisano naslednje: "Mi svobodni partizani, borci za svobodo in ne za komunizem, se zavedamo težkega bremena bratormorne vojne, čeprav je nisimo povzročili. Kljub temu je naša dolžnost, da prosimo odpuščanja za vse storjene zločine in krivice (!), ki so bile storjene na slovenski zemlji med vojno in po njej." (Demokracija št. 33-34, str. 19.) Menim, da more sleherni laik razlikovati žrtve oboroženih spopadov od storjenih zločinov, v našem primeru povečini zunajsoodnih posamičnih in množičnih pobojev razoroženih pripadnikov vojaških formacij (nemških, hrvaških, srbskih in domobranskih) ter neoboroženih civilistov različne narodnosti med vojno in zlasti po končani vojni. Nikomur ne gre braniti, da se ne strinja z njemu neljubo vsebino Deklaracije ZSP; prav pa je, da je z njo seznanjen, preden jo zavrne. Obenem upam, da nas niso desetletja zaman poučevali in prepričevali o svetlih ciljih in plemenitih dejanjih slovenskega partizanstva, ki so se mu dejavno pridružili tudi moji predniki in mnogi sorodniki. Še manj sem si predstavljal, da bo treba kdajkoli zagovarjati (ali celo braniti) partizane pred - partizani.

BORIS GOLEC
Ljubljana

Ko je zakon skrupucalo

Dol. list št. 38, 25. septembra

Poslanska skupina ZLSD je zaskrbljena nad ravnanjem vladne koalicije. Čeprav sta LDS in SLS že pred štirinajstimi dnevi izjavili, da so njuna stališča do zakona o denacionalizaciji v glavnem usklajena, je moral Državni zbor nujno obravnavati zakon o denacionalizaciji po njuni krivdi ponovno odločiti.

Tako ravnanje jemlje LDS in SLS vsako verodostojnost. Vse bolj je jasno:

- da je tudi LDS že obljubila vrnitev vsega premoženja in tudi spornih gozdov Rimskokatoliški cerkvi,
- da SLS zaradi tega, ker so največji denacionalizacijski upravičenci ravno njeni člani ali podporniki, ne bo soglašala s krakršnimi koli resnejšimi spremembami zakona,
- da se obe stranki le na videz usklajujeta, v resnici pa želita s tem le ohraniti obraz pred svojimi nezadovoljnimi volilci,
- da tako ravnanje LDS ne more pripeljati do nobenih potrebnih sprememb zakona o denacionalizaciji. Ohranjanje oblasti ji je pomembnejše od interesov državljanov in krivic, ki jim jih povzročila nesprijemljivi zakon.

Tudi poslanci ZLSD so soprodpisniki zakona. Nekaj časa smo zakon in amandmaje z LDS celo usklajevali. Sedaj pa se z nami sploh ne želi več dogovarjati.

ZLSD je edina stranka, ki že šest let dosledno opozarja na nesprijemljive rešitve zakona o denacionalizaciji. Zato ponovno poudarja, da le njeni amandmaji k predlogu minimalnih rešitev, ki jih komaj zadnje leto zagovarja LDS, popravljajo krivice, ki jih je zakon na novo povzročil. Zato bo s svojimi amandmaji vztrajala. Podrla pa bo tudi vsako drugo rešitev, ki vsaj malo popravljajo nove krivice in škodo, ki jo zakon povzroča državi. Želi si namreč, da bi njeno več kot petletno vztrajanje končno obrodilo sadove.

Vodja poslanske skupine ZLSD
MIRAN POTRČ

Kdor seje veter, žanje vihar

Urednik Dolenjskega lista Marjan Legan spodaj podpisanega poučuje o svojem pogumu. Na citat iz mojega pisma bralcem zastavi svoj prispevek v luči resnosti stvari in pod geslom "upam si". Moji očitki so bili trije: 1. da je g. Legan etiketiral brez zadostnega vedenja g. nadškofa za nekonziljskega, 2. da se je z opozorilom na prispevek v pismih bralcev "Dolenjec" spremenil v glasilo LDS, 3. da se je list pridružil "kakor od zgoraj" napadom na g. nadškofa.

K prvi resni stvari ni bilo odgovora. Da metropolit vzemirja ljudi, vsi vemo. Da je stopil na polje politike, je jasno, ker tam ima tudi svoj prostor. Da pa politika ni samo štrancarstvo, je menda tudi jasno. Še vedno pa avtor vztraja pri nekonziljskosti g. nadškofa. Zato ponavljam vprašanje: Ali ste prebrali Konziljske dokumente, da si upate, g. Legan, to trdit?

Glede drugega, ostajam pri svojem, ker g. Legan moje trditve ni zanimal. Zakaj je bilo potrebno s simpatijo omeniti prispevek, ki je bil na ravni pisma bralcev - izjave politične stranke, torej pristransko in ideološko, že v uvodniku? Zato trdim še enkrat, da je v tem primeru "Dolenjec" postal glasilo LDS.

Glede tretjega, "kakor od zgoraj" pa zapisano ni na ravni dokaza, ne na moji ne na vaši strani. Mene "Dolenjec" o svoji samostojnosti, resnicoljubnosti, ipd. ne prepriča. (Tudi, če objavi moje polemiko, to še ni dokaz, ker mi to zagotavlja do neke mere zakaj?) V vsakega časopisu imamo neko ideologijo, ki prepaja vsako stran. Katera je ta ideologija, nam uredništvo stalno skriva. Brez ideologije pa ni časopisa nikjer na svetu. Povsod imajo desne, leve, črne, rdeče, plave, zelene itd. Glede na barvo bi ideološko zgledata takole: konservativnost, socialna, katoliške, socialistično-komunistične, liberalne, ekološke itd. časopise. Vsak časopis je dolžan povedati, s katerimi ključi si odpremo razumevanje člankov, mnenj uredništva, da jih bomo pravilno razumeli in se od njih ogradili, kadar se ne skladajo z našimi prepričanji, in da se bomo s temi mnenji soočili, da preverimo, katero je pravilnejše.

Npr.: nenehno zagovarjanje komunističnega partizanstva, totalitarnega komunizma v Jugoslaviji, zagovarjanje partijskih šefov Mačka, Kidriča in Kardelja ter vseh njihovih naslednikov, ki so ukazali brez sodbe pobiti na desetisoče ljudi, ki so ukiniteli svobodo misli, izražanja in družanja, ki so povzročili toliko gorja in zapustili sedanjo duhovno mizerijo, priča o usmerjenosti časopisa.

Glede resnice pa verjetno pristajate, g. Legan, na to, da ima vsak svojo. Torej je lahko po vašem več resnic ali po njem tudi več moral. Torej ne vi ne jaz ne moreva več lagati, ker ima pač vsak svojo resnico. Kje je torej osnovno pravilo, da ne moreva v isti stvari in istem oziru imeti oba prav, če si najini mnenji stojita na nasprotnih bregovih? Tako ima naš predsednik vlade svojo resnico oz. knjigo s tem naslovom: Delo priznava, da je kandidatura predsednika države za nov mandat "samo moralno" sporna, pa vendar ne po njegovi morali, ampak po morali nekoga drugega. Teh primerov je nešteto. Zato pravim, da smo Slovenci izgubili kompas o tem, kaj je prav in kaj ni. Resnico, tisto svetlo in neizprosno, smo žrtvovali na oltar samovolje. Proti temu se bori Cerkev po vsem svetu in tudi pri nas. Višek samovolje pa je, da mi živi odločamo kot bogovi, kdo se ima pravico roditi in kdo, kdo je človek in kdo ne. Od kod nam ta "pravica", če ne iz samovolje? Cerkev je vedno in vedno bo dvigala svoj glas za tiste, ki ga nimajo. Posebej še za nerodne otroke.

Ker niste odgovorili na moje trditve kljub dolgemu pisanju, ne bom pisal o novih očitkih, ki ste jih navrgli g. nadškofu.

ANDREJ POZNIČ
Kapiteljska 1
Novo mesto

Čigav kandidat je Bine Klemenčič?

Dol. list št. 39, 2. oktobra

Resnično me čudi, da Andrej Bartelj vztraja pri svojih zgorelih trditvah. Celotna Bartljeva zgodba namreč pade v vodo z dejstvom, da

ima Bine-Jože Klemenčič normalno opravilno sposobnost, ponavljam: normalno opravilno sposobnost.

Sprašujem se, zakaj bi še naprej mirno prenašal žalitve nekega novinarja. Obenem ga naprošam, naj mi ne podtika prostaškega besednjaka, ki ga ne uporabljam.

"Ali bomo ob bok ostalim predsedniškim kandidatom postavili tudi Lojzko?" se sprašuje Bartelj. Čemu? Andreja Bartlja za predsednika!

FRANCI KEK
Novo mesto

Mene pa prav nič več ne čudi, da Franci Kek vztraja pri zagovoru svojega neetičnega in nemoralnega dejanja. Tak pač je. In s takim nočem imeti nobenega oprarka več.

ANDREJ BARTEJ
Novo mesto

Kdor seje veter, žanje vihar

Dol. list št. 39, 2. oktobra

Razpravi o pridigi škofa dr. Franca Rodeta 15. avgusta na Brezjah se je pridružil tudi Jože Hribar iz Zgornje Vrhpolja pri Šentjerneju. Duhovnikoma Andreju Pozniču iz Novega mesta in Jožetu Packu s Čateža ob Savi očita, da nista bila nikoli prisiljena prehranjevati družine več otrok. To seveda drži, vendar izhajata iz družin z več otroki, kjer ni bilo vsega v izobilju.

Gospoda Pozniča ne poznam, župnika Jožeta Packa pa zelo dobro, saj živim v njegovi župniji. Rodil se je v izgnanstvu v Nemčiji, tam je izgubil očeta, ki za vedno počiva v tuji zemlji. Po vojni se je njegova mama z njim vrnila v domovino, v opustošen in oropan dom svojega očeta. Odraščal je v številni družini starega očeta, kjer je bil večkrat brez kosčka kruha. Vzgojen je bil v poštenega človeka, kar je še danes.

Vsled tega se mi zdi podtikanje, da so njihovi predhodniki med vojno s pištolo za pasom kričali "V imenu Kristusovih ran naj pogine partizan", nemoralno, nesramno, izmišljeno. Menim, da za tako pisanje ni podlage, če pa je, naj tovariš Hribar javno razkrinka taka dejanja z imeni in priimki. Namen pisanja je drugje: čimbolj blati cerkev in duhovnike po stari komunistični praksi.

Ob tej priliki želim povedati to. Hribarju, da sem bila doma ne tako daleč od Vrhpolja, v njegovi sosednji občini. Medvojne razmere sem spremljala v živo. Upam si trdit, da so bili bojevniki velikega boga Stalina tisti, ki so že v predvojnem času naredili načrt odpisanih, med katerimi je bila tudi naša družina. Med vojno ni bila cerkev tista, ki bi odločala o življenju in smrti. To oblast si je prisvojila komunistična partija.

FANI LORBER
Vel. Malence 17
8262 Krška vas

Nepotrebna kiksa

Dol. list št. 39, 2. oktobra

V zvezi s člankom Tonija Gašperiča želim pojasniti naslednje: s piscem članka se popolnoma strinjam, da bi bilo nujno postoriti še kaj, da ne bi turisti in vsi, ki si želijo ogledati našo prelepo Belo krajino, naleteli na zaprta vrata dragocenosti, ki jih hranimo, in tudi na nepojasnjene znamenitosti.

Prizadetega pa se čutim, ker pisec omenja med krivci za to tudi Zvezo borcev in se sprašuje, če ta v občini sploh obstaja. Seveda obstaja, in to z aktivnim združenjem članstva s sedežem na Pungartu na Cesti bratstva in enotnosti v Metliki. Danes je imenuje Združenje borcev in udeležencev NOB Metlika in izvaja vrsto aktivnosti, ki sodijo v program dela.

Za združenje borcev in udeležencev NOB Metlika
ANTON ZUPANČIČ

Belokranjci, ki se radi pritožujejo, da jih sredstva javnega obveščanja zanemarjajo, nimajo prav. Televizija, radio, časopisi in revije jim posvečajo toliko pozornosti, kolikor zanimivega se zgodi na sončni strani Gorjanec. O podjetniku Juletu Brincu so pisali domala vsi slovenski časopisi, ko je pred časom drvel po cesti z dvesto tridesetimi kilometri na uro. Slovenska televizija je kar nekajkrat poročala o streljanju Romov sredi belega dne domala v središču Črnomla. Vas Maline so postala svetovno znane v Sloveniji zaradi vaških straž ter zaradi groženj vaščanov, da bodo svoje selo branili pred naselitvijo Romov iz Grosupljeva tudi s pištolami in puškami, če bo to potrebno.

Pred dnevi je prepravila slovenske medije novica, da so metliški policisti ustavili traktorista, ki je napihal reci in piši skoraj pet promilov alkoholizirane sape v usta položeno aparaturo. Da o Romkah, ki so kradle kot srake in se tudi sploh neprimerno obnašale, sploh ne utrujam pisalnega stroja. V slednjem primeru so prihajale v Belo krajino repertoške ekipe domala v jatah. Po televiziji je bila Metlika omenjena še takrat, ko sta bojda skozi potovali od doma pobegli dijakinji srednje šole iz Novega mesta. Semičani pa se lahko pohvalijo, da so videli na malih ekranih Plutove ovce.

Vsem zgoraj omenjenim bi lahko dali belokranjski župani Bukovec, Matkovič in Fabjan najmanj za brizgane, saj so poskrbeli za promocijo Bele krajine veliko bolj kot mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad, semiška kmečka ohcet ali črnomajsko jurjevanje. Pa še strokovni občinski proračunom niso naredili.

TONI GAŠPERIČ

Pred nekaj več kot letom dni so kočevski občinski svetniki na predlog strokovnjakov sprejeli projektno nalogo za prenovu stavbe bivše kavarnarne, po kateri naj bi stavbo porušili in na njenem mestu zgradili novo. Strokovnjaki so svojo odločitev utemeljevali z oceno, da stavba nima kakih posebnih arhitekturnih vrednot, ki jim z izgradnjo nove, po obliki precej podobne, vendar pa sodobnejše stavbe, ne bi mogli zadostiti v tolikšni meri, da bi bili zadovoljni tudi na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. V prid rušenja stavbe so spregovorili tudi z vidika prometne varnosti, češ da je zaželen nekoliko večji odmik stavbe od Ljubljanske ceste in ne nazadnje - za občinske svetnike pa najpomembnejše - ocenili so, da bi bila kvaliteta prenove stare, zapuščene stavbe dražja od novogradnje. Stavba bivše kavarnarne v centru Kočevja, ki so jo na podlagi takšnih ocen strokovnjakov določili za rušenje, je nato mimo propadala še leto dni! Če bi se v dolgem čakaniu na to, da bo občina končno priskrbela denar za njeno ureditev, porušila "sama od sebe", to ne bi presenetilo toliko, kot je presenetil predlog za spremembo projektne naloge, ki so ga svetniki obravnavali na zadnji seji sveta. Ponovno so se oglasili strokovnjaki, ki pa tokrat predlagajo, naj bi stavbe ne porušili. Poglej strokovnih utemeljitev za to navajajo tudi, da bo prenova obstoječe stavbe cenejša, kot bi bilo, če bi stavbo porušili in zgradili novo. K temu ni več kaj dosti reči! Očitno je, da tudi stroka ni več, kar je bila nekoč!

M. LESKOVŠEK-SVETE

SOKOLOVIČEVA USPEŠNICA

SEVNICA - V petek, 10. oktobra, bo ob 19. uri v kulturni dvorani prva predstava letošnjega gledališkega abonmaja, ki ga organizira tukajšnja ZKO. Gostoval bo Zijah A. Sokolovič z izredno uspeno monodramo Glumac... je glumac...

Dr. Branko Božič - 70-letnik

Lepo je, če je človeku dana sreča, da svoje življenje pravilno usmeri in napolni z delovnimi uspehi. Ta sreča je bila 5. oktobra 1927 dana Ljubljancu Branku Božiču, ki se je kasneje po zgodovinskih študijah na ljubljanski univerzi posvetil pedagoškemu delu, hkrati pa se odločil za eno najplemenitejših humanih organizacij - za gasilstvo.

V tem prizadevanju je šla njegova življenjska pot kot profesorja zgodovine na viški gimnaziji v Ljubljani in obenem kot pisca

zgodovinskih knjig, predvsem o njegovem najljubši temi - slovenskem gasilstvu.

Tako je Branko Božič poleg Orisa zgodovine Slovencev in Zgodovine delavskega gibanja izdal knjigo o razvoju gasilstva na Slovenskem (1968 in 1988). Z njima je položil temelje domačemu gasilskemu zgodovinskemu delu, hkrati pa se odločil za eno najplemenitejših humanih organizacij - za gasilstvo.

Ves predan gasilstvu je seveda Branko Božič dolga desetletja opravljal vrsto dolžnosti v nekdanjih občinskih, republiških in zveznih gasilskih organih, predvsem kot predsednik Gasilske zveze Slovenije. Ta čas je naše gasilstvo doživelo velik razmah: članstvo se je skoraj podvojilo, dvignila se je njegova opremljenost, aktivnost in strokova usposobljenost. Za svoje vsestranske uspehe je prejel Božič številna domača in tuja odličja in priznanja.

Jubilant pa je predvsem dobro zapisan v hvaležnosti belokranjskih gasilcev. Njegova velika zasluga je zlasti pionirsko delo pri osnovanju Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki, ki je bil odprt jeseni 1969 ob stoletnici prve požarne brambe na Slovenskem. Razvoj muzeja in njegovi uspehi v minulih treh desetletjih so odtejloneli predvsem na ramah jubilanta. Zato ga je najstarejše gasilsko društvo v Metliki imenovalo za svojega častnega člana, prav tako pa je dr. Branko Božič tudi častni občan metliške občine.

PGD Metlika

Smo se žrtvovali za nasprotnike?

Dol. list št. 36, 11. septembra

Moriže druge svetovne vojne in povojnih razmer na vso srečo sam nisem doživel, še dobro pa so mi ostali v spominu visokodonečji, zvečine abstraktni pojmi in vnaprejšnje diskvalifikacije, s katerimi so nam neutrudno stregla občila v zadnjih desetletjih. Diktirane izjave, komuniqueji in deklaracije v taktirnih medijih se vsebinsko in oblikovno kaj malo razlikujejo od delov nedavne izjave borcev in bork, sprejete na proslavi 55. obletnice Gubčeve brigade na Trebelnem. Avtorjem omenjene izjave, deloma objavljene v Dolenjskem listu 11. septembra na strani 6, se je - vsaj upam tako - "zapisalo" več hudo pavšalnih in tendencioznih, iz polpretekle dobe dobro znanih parol, tokrat sicer z besednjakom, ki je nebitveno prilagojen drugačnim političnim razmeram. Novoustanovljenemu Združenju svobodnih partizanov (ZSP) med drugim očitajo, da "povečujejo svoj prispevek v NOB, ki pa je dejansko bil samo ničla, obrobna, kratkotrajna in s tem nebitvena za odpor proti fašizmu in za svobodo slovenskega naroda, nekateri pa so celo aktivno sodelovali z okupatorjem oziroma v sedanjem trenutku sprejeli njegovo ideologijo." Če je to res, se sprašujem, kdo so ti ljudje in zakaj jih v izjavi ne imenujejo z imenom in priimkom.

Ob prebranju zgornjih trditve se lahko tolažim z mislijo, da gre izključno za nevednost tvorcev izjave, ki niso poznali ali razumeli vsebine Deklaracije Združenja svobodnih partizanov, objavljene v tednikih Demokracija in Družina. Podobno upanje izražam o udeležencih proslave 55. obletnice ustano-

O savskih elektrarnah brez Posavcev

Nedopustna ležernost lokalnih oblasti do pomembnega strokovnega posvetovanja

V torek, 30. septembra, je bila v prostorih Državnega sveta odmevna razprava o gradnjah termoelektrarn v Sloveniji. Sodelovala je večina strokovnjakov iz tega področja. V prihodnjih letih naj bi v Sloveniji gradili za 1.140 MW novih energetskih zmogljivosti.

Predvsem prestavnik Zasavja, rudnikov Trbovlje-Hrastnik niso zamudili lobiranja za novo TE-TO 3, ki naj bi kurila njihov smrdeči

premog. Dušan Hrček, direktor Hidrometeorološkega zavoda, je opozoril na najhujšo zmanjševanja onesnaževanja ozračja. Odmeven je bil tudi nastop Petra Sušnika, svetnika občine Ljubljana, ki se zavzema za vpliv prestolnice na razvoj energetike. Tudi inž. Niko Kurent, vodja projekta plinifikacije v termoelektrani Brestanica, ki želi preiti na plin, je reševal redke posavske vrste na tem zboru.

Slednjič smo na tem posvetu lahko slišali prvič narodnogospodarski pomen razvoja energetike v Sloveniji od svetovalca v kabinetu podpredsednika vlade Marjana Podobnika, mag. Draga Tomšiča. O pomenu tega vidika je ta avtor pisal pred nedavnim v Sobotni prilogi Dela, kjer se je zavzemal za način financiranja v razpršenim domačim delničarstvom. Proizvodni stroški morebitne proizvedene energije v savskih elektrarnah bi bili najnižji, borih 4,7 pfenigov na 1 kWh, TE-TO 3 celo 13 pf, Brestanica 10 pf, Lendava 7 pf, medtem ko je tržna cena električne energije 11 pf na 1 kWh. Izdelal je tudi računalniške grafike podjetniškega dobička, kumulativnega podjetniškega dobička, direktne in indirektno narodnogospodarske dodane vrednosti novih elektrarn in potencialne narodnogospodarske brutoakumulacije pri naložbeni oploditvi. Pri vseh teh skicah so krivulje za Savsko verigo v očitni prednosti. Upajmo, da bo ta študija končno pomagala vladi pri odločitvi za koncesijo.

In kaj reči v tej zvezi o Posavcih, ki že vrsto desetletij pri slovenski vladi moledujejo za gradnjo te verige, ki bi nedvomno prinesla še druge koristi. Posavskih županov z izjemo krškega župana Danila Siterja ni bilo (še ta je prišel med zadnjimi in prvi odšel, upajmo, da ne spet na kakšno mednarodno potovanje!), ni bilo niti enega

poslanca (kasneje smo slišali, da so celih šest ur usklajevali dnevni red), ni bilo posavskega svetnika Glinška, prav nikogar iz brežiške občine, ki se ob gradnji HE na Savi nadeja rešitve izgradnje napipov pred poplavami. Pač pa smo se seje sveta posavskih občin slišali popolnoma kontraproduktivno pobudo, češ da bodo vladi ponovno poslali eno protestnih pisem. Že videno, in kot rečeno, dvomljivo uspešno. Spomnimo se ob tem številnih tudi dobrih strokovnih posvetov v Posavju iz preteklosti in še uporabnih študij ob gradnji HE Vrhuvo, predvsem pa izkušnji ob skoraj desetletni gradnji te elektrarne. Namesto lobiranja nekaj glav, si z organizacijo takega posveta lahko v hipu pridobijo vso stroko, ki težko živi v porajajočem se tržnem gospodarstvu. Vsaj stroki mora verjeti vsaka pametna vlada. Ko so tokrat tako odmevno posvetovanje pripravili drugi, bi se bilo treba Posavcem le stegniti. Morda pa je bilo tokrat spet prijeteje v kakšni zidnici?

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

40 LET DRAGATUŠKIH FOLKLORISTOV

DRAGATUŠ - Folklorna skupina Dragatuš letos praznuje 40-letnico delovanja. V soboto, 4. oktobra, zvečer je v okviru praznovanja tega jubileja v sodelovanju z dragatuško osnovno šolo pripravila srečanje s starši osnovnošolcev, ki se zanimajo za folklorno dejavnost. Na srečanju so predstavili pomen folklorne skupine za kraj, njeno delovanje in organiziranost ter način vključevanja vanjo, predstavili pa so tudi novo nošo, izdelano po izsledkih raziskav dr. Marije Makarovič. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi fotografije z nastopov, kroniko in priznanja. Srečanje so popestrila dekleta iz osnovne šole in skupina pevcev in pevk iz folklorne skupine.

A. MATKOVIČ

DANES SREČANJE STAROSTNIKOV V ŠMIHELU

NOVO MESTO - Popoldne ob 16. uri bo krajevna organizacija Rdečega križa Drska pripravila že 16. družabno srečanje prebivalcev KS Drska, "ki javno priznajo, da so že oz. da bodo letos prekoračili 70. leto", kot šaljivo piše na vabilu. Srečali se bodo v Domu starejših občanov, kjer jih čaka nastop domaškega pevskega zbora, dramskega krožka šmihelske osnovne šole, vesele viže harmonikarja Gregorja, zabaven srecelov in še kaj. Rdeči križ priskoči vabi vse, tudi tiste, ki morda po pomoti niso dobili osebnega vabila!

K. Š.

TURISTIČNO RAZOČARANJE

TRAVA - Še pred nastankom in po nastanku občine Loški Potok so občani veliko upov stavili na turizem, ki naj bi nadomestil propadajočo industrijo in zaposlovanje. Govorili so celo o gradnji hotela visoke kategorije. Mnogo so k takim načrtom prispevale obljube o gradnji cest v smeri Hrvaške in tiste, ki naj bi povežalo slovenski del obrežja Čabranke in Kolpe, ki bi, če bi se kaj od tega res uresničilo, povečale pretok ljudi in gospodarskih dejavnosti. Te obljube pa so nekateri vzeli resno in ugriznili v kislino jabolko. Naj navedemo samo primer A. P., ki je na Travi veliko investiral v staro stavbo, v kateri naj bi bila trgovina, restavracija, prenočišča in še kaj. Uspešno mu je sicer odpreti ličen gostinski lokal, trudi se s privabljanjem turistov, a je to vse premalo, da bi lahko načrtovano gradnjo končal in trzil. Resnici na ljubo je treba reči, da je zatajilo tudi ustanovljeno turistično društvo, ki pa do danes še ni zaživel.

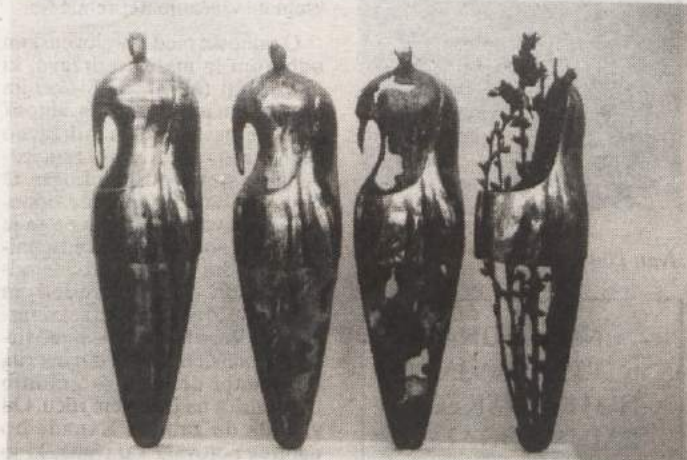
A. K.

ABONMA ZA OTROKE

TREBNJE - Danes, 9. oktobra, se bo ob 17. uri v Kulturnem domu s predstavo Rdeča kapica Lutkovnega gledališča Fru-Fru iz Ljubljane začel otroški abonma sezone 1997/98, ki ga organizira tukajšnja zveza kulturnih organizacij. Potekal bo vsak drugi četrtek v mesecu.

SLUŠATELJI SLUŠATELJEM - Črnmaljski Zavod za izobraževanje in kulturo (Zik) je pretekli petek pripravil v kulturnem domu zaključno prireditve ob tednu vseživljenjskega učenja. Že naslov prireditve "Pokaži, kaj znaš - slušatelji slušateljem" nazorno pove, da so se predstavili slušatelji, ki dopolnjujejo znanje v eni od številnih oblik izobraževanja v okviru Ljudske univerze, sicer enote Zika. Nastopili so: ansambel Tonija Verderberja, s katerim je zapela tudi Renata Rom (na fotografiji), flavtistka Darinka Vrlinič, pesnik Jani Bevk ter Janez Vraničar-Luigi, ki je skupaj z Jasno Šerugo-Muren tudi povezoval program. (Foto: M. B.-J.)

Therèse de Groot: Reciklaža (1994)

Brez žensk bi ne bilo NOB ne svobode

Pred nedeljskim srečanjem žensk bork in aktivistk v Dobrniču

DOBRNIČ - Leto se je obrnilo in spet bo zaživel spomin na 1. kongres Slovenske protifašistične ženske zveze (SPŽZ). Lani je na dobrniško srečanje prišlo okrog 2000 ljudi iz raznih slovenskih pokrajin in zamejstva, ki so v svoji sredi toplo pozdravili tudi Tončko Rešeta, 96-letno delegatko 1. kongresa SPŽZ iz oktobra 1943. Taja Jano Jakac, prvo sekretarko SPŽZ Maro Rupena, igralko Milo Kačičevo in številne druge aktivistke ter borke NOV.

V nedeljo bodo udeležence tu govornice o šolstvu med NOB, ravnatelj dolenskih osnovnih šol pa se bodo še posebej pomenili o šolstvu na nerazvitih območjih Dolenske.

Te dni je izšla tudi 82 strani obsegajoča publikacija z naslovom Kulturno in prosvetno delovanje žensk v NOB. V njej so prispevki 22 avtoric in avtorjev, ki objavljajo spomine ter osebnih pričevanj o kulturno-umetni-

škem, publicističnem in prosvetnem delovanju žensk v narodnoosvobodilnem boju od 1941 do 1945. Vsi zapisi potrjujejo enakovrednost in enakopravno udeležbo žensk v bojih za svobodo, kot o njihovem prostovoljnem množičnem vključevanju v upor proti nacifazizmu.

Zdaj izdani spomini in pričevanja udeleženk NOB hkrati potrjujejo izredno požrtvovalnost, iznajdljivost, izvirnost, številne sposobnosti in neizmerno predanost žensk pri ohranjanju slovenske kulture sredi bojev za svobodo domovine. Bogdan Osolnik, eden izmed sodelavcev publikacije, med drugim opisuje, kako je bil prispevek slovenskih žensk za kulturo in prosveto med vojno izjemnega pomena za ohranjanje narodne zavesti in uporniškega duha Slovencev.

Publikacija je verna podoba vsebine lanskega srečanja žensk v Dobrniču. Pestri jo 69 fotografij

in reprodukcij tiskov ter ročnih zapisov ob številnih pesmih ali verzih žensk, povzetih iz štirih knjig Slovensko pesništvo upora 1941/45. Knjižico je uredil Franci Šali, izdala pa Dolenjska založba pri Tiskarni Novo mesto. Delo je lektoriral Peter Stefančič, medtem ko je Dušan Lazar oblikoval naslovnico.

• Na naslovni strani je fotografija umetniškega dela belgijske kiparke Therése de Groot, rojene Zinke Haider-Babi. Iz nekdanj 14-letnega partizanskega dekleta se je razvila umetnica evropskega slovesa. Na osvobojenem ozemlju je delala v umetniški delavnici, po vojni pa je nekaj let živela tudi v Novem mestu.

Nova publikacija je že četrto delo te vrste, izšlo po 50-letnici 1. kongresa SPŽZ.

T. GOŠNIK

Janez Jaklič

Tajska - dežela smehljaja

In res, marsikateri nasmejani deklinski obraz skriva žalostno usodo, usodo hčere revnega kmeta, prodane v belo sužnost, usodo ilegalne vietnamske begunke...

Za marsikatero dekle je žal tak način življenja edina možnost spodobnega preživetja. Agresivnost tovrstne ponudbe se močno poveča ob koncu tedna. Takrat se vsi vozniki tuk-tukov prelevijo v svojevrstne akviziterje. Kar na ulici s pomočjo barvnih katalogov prodajajo tajske lepoticke in njihove "storitve". Kot za vsako blago na Tajskem je tudi prva cena tovrstne ponudbe naravnost oduševljiva. Ravno tako so Tajci mojstri ponaredekov. Lahko se zgodi, da se prikupna lepotica iz kataloga ob bližnjem ogledu spremeni v prikupnega travestita. Ulična ponudba je običajno paket ponudba, sestavljena iz prevoza, erotične masaže in spolnega akta. Pri vrtanju v sestavo cene tovrstne ponudbe sem presenečen ugotovil, da je samo ljubezensko dejanje cenejše od masaže. Očitno je, da tajske lepoticke belcev kot ljubimce ne cenijo preveč.

Spolni trgovini, celotni Tajski, pravzaprav vsemu azijskemu kontinentu grozi nova nevarnost. Po deželi itavo jezdi in išče svoje žrtve apokaliptični jezdec sodobnega sveta - aids. Bolezen je prišla na kontinent s časovnim zamikom. Kot povsod ji tudi tu izdatno pomaga človeška neumnost, miselnost, da se to nam ne more zgoditi. K širjenju bolezni poleg nepoučenosti pripomore tudi azijska značilnost - velika naseljenost. V mestih, še posebej na severu Tajske v Chiang Maiu, je že več kot 90 odstotkov

prostitutok okuženih. Bolezen se s prostitutkami, ki se vračajo v rodne vasi, razrašča po celotni deželi. Prav tako ji pomaga dvojna tajska morala, ki od žensk zahteva zvestobo, za moškega pa je skoraj obvezno, da se prazni vse naokrog in tako potrjuje svojo moškost.

Tudi mesto svetišč

Kljub slabemu slovesu "pokvarjenega mesta" ob imenu Bangkok ob spominu na njegove številne templje, neštete kipe in druge zaklade zadržijo roke poznavalca azijske umetnosti. V življenju budista je dograditev novega templja eno najbolj hvalevrednih dejanj in s to vrlino so na Tajskem zelo pretiravali. V samem Bangkoku je več kot 4.000 svetišč. Najlepsi, največji in največkrat tudi najstarejši templji v mestu so iz poznega 18. in začetka 19. stoletja in se časovno tako rekoč pokrivajo z nastankom in zgodnjim razvojem mesta. Ker so bile takrat glavne prometnice mesta reke in kanali, sva se pri ogledovanju svetišč posluževala rečnih ladij in seveda lastnih nog.

Osrednji prostor templja je dvorana - "vihara", ki v svoji notranjosti čuva kip Bude. Ta je največkrat upodobljen v razmišljujoči sedeči drži, redkeje pa ko stoji ali leži. Buda je prikazan v zastrašujoče velikih razsežnostih. V templju What Po počiva 46 metrov dolgi in 15 metrov visoki ležeči buda. Ni čudno, da so bile "vihare" v predstolniski dobi daleč največje in najvišje zgradbe v mestu. Te veličastne stavbe rahlo trapezoidni oblik so v svoji lepoti za nas primerljive samo s katedralami. Koničaste strehe, prekrite

z raznobarno keramiko (prevladuje zelena, modra, rumena in oranžna barva), podprte z vitkimi stebri, skrivajo pod seboj zidan prostor, na njegovih stenah se pred obiskovalcem odvijajo slikani prizori iz tajske zgodovine. Budin življenjski, grozote in lepote budističnega pekla in nebes. K mističnemu vzdušju v templju prispeva zastrta svetloba, ki prodira v prostor mimo bogato rezljanih, v medenino in zlato okovanih lesenih naoknic in vrat. V tem prostoru se odvijajo vsakodneвне molitve mož obrtnih glav, ogrinjanih v žefranasta ogrinjala. Od tod se širijo zategle pesmi v zgodnjih jutrih, ko dan premaguje noč. Tu se mladeniči splošljivo spovedujejo starejšim menihom. Semkaj hodijo ljudje v vdani pobožnosti izkazovat spoštovanje svojemu velikemu učitelju s prinašanjem lotosovih cvetov, lepljenjem zlatih lističev na Budove kipe, priziganjem dišavnih paličic. V templjih pri menihih iščejo odgovore na težave v življenju, nasvete za prihodnja dejanja.

Osrednji prostor budističnega svetišča je dvorana "vihara". (Foto: J. Jaklič)

"Kanadski Kučan" o svojih vtisih

Metliški rojak Ivan Plut, predsednik Vseslovenskega odbora v kanadski državi Ontario, je ob svojem nedavnem obisku v Sloveniji storil marsikaj za Slovence po svetu

METLIKA - V začetku tega tedna je zaključil tritedenski zasebni in uradni obisk v Sloveniji Ivan Plut, predsednik Vseslovenskega odbora v kanadski državi Ontario, kjer je največ v Kanadi živečih Slovencev. Odbor, ki mu predseduje metliški rojak Plut, združuje 28 društev, ustanov in organizacij, med drugim tudi radio, dve banki, cerkve. Povezuje

22.000 članov in je največja slovenska krovna organizacija v Kanadi. Odbor se ukvarja s kulturo in se trudi obdržati med izseljenci lep slovenski jezik.

Ivan Plut je kar precej časa v Sloveniji preživel v parlamentu in se predvsem o življenju Slovencev po svetu ter o sodelovanju z domovino pogovarjal z mnogimi predstavniki naše države. V predvolilnem času je gotovo najpomembnejši dogovor, ki ga je dosegel s predsednikom komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu mag. Marjanom Schifferjem, da bodo Slovenci po svetu lahko volili na slovenskih konzularnih predstavništvih. Varuhu človekovih pravic Ivo Bizjaku je prenesel pripombe Slovencev v Kanadi, ki so se nanašale predvsem na vračanje nepremičnin.

O odnosih med Vseslovenskim odborom in matično državo, ki naj bi bili takšni, da Slovenija Slovencev ne bo mačeha, ampak mati, je beseda tekla z državnim sekretarjem za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaelom Logar. O boljšem sodelovanju med odborom in slovensko državo pa se je Ivan Plut pogovarjal s predsednikom odbora za mednarodne odnose pri državnem zboru Jelkom Kacinom. Z generalnim sekretarjem Rdečega križa Slovenije Mirkom Jeleničem sta se dogovorila o zbiranju denarja za gradnjo okrevališča na Debelem rtiču. Od vzhoda do zahoda Kanade bo namreč potovala karavana, ki jo bodo pripravili Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Izseljenska matica in Vseslovenski odbor. Karavana ima namen povezati Slovence v vsej Kanadi, hkrati pa bodo na poti pripravili tombolo, na kateri bodo zbirali denar za razvoj Debelega rtiča. Plut je z Jeleničem tudi obiskal Debeli rtič, da se je prepričal, kako je bil naložen denar, ki so ga kanadski Slovenci doslej že zbrali za to okrevališče.

Na povabilo SKD se je Ivan Plut na prijateljskem srečanju sestal tudi s škofom Lojzom Uranom. Uradni del obiska v Sloveniji pa je zaključil pri predsedniku

države Milanu Kučanu. Razpravljala sta predvsem o povezanosti Slovencev v tujini z matično državo. Kučana, ki je svojega sogovornika kot vodjo Slovencev v Ontariu poimenoval kar "kanadski Kučan", pa je zanimalo predvsem, kako živijo Slovenci v Kanadi.

Vtise, ki jih je dobil na uradnih srečanjih, je Plut strnil v enem stavku: "Slovenija zelo napreduje, čeprav to čaka še veliko dela tako na političnem kot na gospodarskem področju." Na zasebnih pogovorjih po Sloveniji, ki jo je prekriznil po dolgem in počez, pa je bil razočaran nad slabimi označbami krajev in znamenitosti, ki jih sicer v naši državi ne manjka. "Res, da je Slovenija majhna, vendar to še ne pomeni, da vsi poznajo vse koticke. A očitno se Slovenci še premalo zavedajo vsega, kar dežela nudi turistom, predvsem pa ne znajo tega tudi dobro vnovčiti. Da bi privabili turiste, ki morali namestiti več informacijskih tabel in centrov. To mnenje so z menoj delile tudi novinarki iz Velike Britanije, ZDA in Nemčije, ki sem jih srečal na poti po Sloveniji," je nekoliko razočaran nad neiznajdljivostjo Slovencev, povedal Ivan Plut.

M. BEZEK-JAKŠE

MODNI KOTIČEK Dolenjska lepota

Redki izmed vas še ne vedo, da je laskavi naslov na letošnjem izboru za miss Slovenije 97 osvojila 18-letna Maja Šimec iz Črnomlja. Njena prva spremljevalka, ki je hkrati tudi miss fotogeničnosti, je Tina Orač iz Novega mesta. Tako bo Maja Šimec odpotovala na Sejsele, kjer bo strokovna svetovna žirija 2. novembra izbrala najlepše dekletke izmed predstavnic različnih dežel iz vsega sveta. Ali se je desetčlanska žirija odločila za pravo slovensko lepoticico, bomo še videli, vsekakor pa je mnogo Slovencev in Slovencev ter predvsem za ocenjevanje lepote usposobljenih modnih delavcev razočaranih nad končnim izborom. "Težko je izbirati," je večni izgovor, četudi na koncu ne izberejo najlepše, in, po mnenju tujih strokovnjakov sodeč, najbolj komunikativne in inteligentne.

Zal so pri vsej stvari najmanj kriva dekleta, ki so izpostavljena neprestanemu opazovanju in ocenjevanju, in na koncu še kritikam, ki so pomembne predvsem za žirijo in organizatorje. Vsekakor je vredna pohvale uvrstitev vseh treh dolenjskih lepotic, zato novi miss želimo srečno pot in vrnitev domov, žiriji pa uspešnejši izbor v prihajajočih letih, saj na odru s svetovnimi lepoticami nikogar ne zanima (ne)strokovnost slovenskih ocenjevalcev, pač pa kanon slovenske lepote, ki ga izraža miss Slovenije.

JERCA LEGAN

PRAVLJIČNI POPOLDNEVI

NOVO MESTO - V počastitev tedna otroka potekajo na oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca pravljčni popoldnevi. Prva dva sta bila v torek in sredo, tretji pa bo jutri, 10. oktobra, od 17. do 18. ure. Pravljičice pripoveduje Slavka Kristan.

POČITNIŠKE PRIKOLICE

Odkup za gotovino in prodaja.
Campus, d.n.o.
Tel. 061/123-28-62
Mob. 0609/622-896

zavarovalnica triglav

največja slovenska zavarovalnica
VABI K SODELOVANJU

Vabimo Vas, da postanete naš sodelavec kot:

- univerzalni zavarovalni zastopnik za prodajo premoženjskih in osebnih zavarovanj na področjih
 - Novo mesto
 - Šentjernej
 - Sentrupert
 - Mirna
 - Črnomelj
 - Kočevje
- zavarovalni zastopnik za prodajo osebnih zavarovanj na območju Dolenjske, Bele krajine in Kočevja.

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- najmanj srednješolsko izobrazbo
- veselje do dela z ljudmi, komunikativnost
- samoiniciativnost, iznajdljivost
- najmanj enoletne delovne izkušnje

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- samostojnost in dinamičnost pri delu
- možnost strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja
- stimulative zasluzke
- možnost napredovanja

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.

Območna enota Novo mesto, Novi trg, 8000 Novo mesto

TRIGLAV d.d.

gradbeništvo • trgovina • inženiring
8340 Črnomelj, Zadruga cesta 14
razpisuje

prsto delovno mesto
POSLOVODJA trgovine gradbenega materiala
za nedoločen čas

Pogoji:

- končana poslovodska šola
- 5 let delovnih izkušenj na poslovodskih delih
- znanje računalništva

Pismene ponudbe z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom pošljite v roku 8 dni na naš naslov.

Izbiri med prijavljenimi kandidati opravi direktor v roku 15 dni po poteku roka za prijavo. Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o odločitvi v roku 15 dni po opravljeni izbiri.

Mercator-Kmetijska zadruga Črnomelj

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ, z.o.o.
Kolodvorska 39, Črnomelj

vabi k sodelovanju

TRGOVSKEGA POSLOVODJO

Zahteve o izpolnjevanju pogojev:

- V. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- dve leti delovnih izkušenj na področju dela oz. stroke
- poznavanje in znanje s področja računalništva
- sposobnosti organizirati in voditi delo
- trimesečno poskusno delo

Po končanem poskusnem delu je mogoča zaposlitev za nedoločen čas.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo osem dni po tej objavi.

Kot pribito!

Nova KBM d.d. ponuja nespremenljive obrestne mere!

Za kratkoročna potrošniška posojila:

1,17 % mesečno za posojila do 3 mesecev

1,21 % mesečno za posojila do 4 mesecev

1,24 % mesečno za posojila do 5 mesecev

primer: Če najamete za tri mesece 100.000,00 tolarjev kredita, vrnete banki trikrat po 34.118,00 tolarjev.

Nobnih spremenljivk, nobnih inflacijskih tveganj, nobnih skrbi.

O podrobnostih povprašajte v ekspozituri Brežice, Maistrova 2.

Naša telefonska številka 0608 62 031.

Nova KBM d.d.
Podružnica BREŽICE

standard d.d. GRADBENIŠTVO PIONIR

PIONIR STANDARD
GRADBENIŠTVO, d.d.
Novo mesto, Kočevarjeva 4

OBVEŠČAMO

vse zainteresirane, da gradimo in prodajamo:

POSLOVNO-STANOVANJSKI BLOK
v Metliki, v Kidričevem naselju.

- uspešno smo prodali lokale in poslovne prostore

Nudimo vam še:

- stanovanja: garsonjeri, enosobno, dvoiposobno ter trisobno stanovanje, velikosti od 40 do 105 m².

Informacije dobite:

- na sedežu družbe v Novem mestu (tel.: 068/324-108, 321-845)
- na Občini Metlika (tel.: 068/58-135, int. 16)

MERKUR®

od 2. do 25. oktobra 1997

MERKURJEVE VROČE CENE

lestev z zgolbi, ALPOS, 45-03, iz aluminija, višina 3,30 m

VROČA CENA
19.990,00

VROČA CENA
59.990,00

zamrzovalna skrinja, LTH, ZS 300, mere: 955 x 710 x 895 mm, uporabna prostornina 257 l

VROČA CENA
64.990,00

štedilnik na trda goriva, WAMSLER, K 144, moč 5 kW, možnost ogrevanja 110 m², mere: 850 x 400 x 600 mm, bele ali rjave barve

Vroče cene veljajo od 2. do 25. oktobra 1997 za izdelke v zalogi.

VROČA CENA
39.990,00

televizor, GRUNDIG, P 37731, ekran 37 cm, avtomatsko programiranje, 70 nastavljenih programov, časovno stikalo, video tekst

VROČA CENA
37.990,00

videorekorder, PHILIPS, VR 171, avtomatsko čiščenje glave, avtomatska nastavitve programov, VPS sistem, 99 nastavljenih programov

VROČA CENA
1.990,00

medenasta ključka, ARIENI, Castor, na ključ ali cilindar

VROČA CENA
990,00

cilindrični vložek za ključavnico, TITAN, 847/66 K 1

VROČA CENA
1.590,00

notranje in zunanje omele, REBOLJ, garnitura

rezalni stroj, BOSCH, MAS 8500, moč 130 W, možnost nastavitve debeline rezin do 24 mm, aparat je zavarovan pred možnostjo ponovnega vklopa

VROČA CENA
69.990,00

varilni aparat, VARSTROJ, Varmig 142, priključna napetost 220 V/50 Hz, počasna varovalka 16 A, območje varilnega toka od 30 do 140 A, varilna napetost od 15 do 20 V, premer varilne žice 0,6 mm, 0,8 mm, 4 stopnje regulacije varilnega toka

ALPINA

VROČA CENA
61.990,00

motorna žaga, ALPINA, Profi 540 I, bencinski motor: 54 cm³, moč 2,8 KS, teža 5,8 kg, dolžina meča 45 cm

VROČA CENA
32.990,00

motorna žaga, ALPINA, Euro 40, bencinski motor: 38 cm³, moč 1,6 KS, teža 3,5 kg, dolžina meča 40 cm

VROČA CENA
1.790,00

veriga za motorno žago, SANDVIK, 68 členov, 3/8"

VROČA CENA
2.690,00

meč za motorno žago, SANDVIK, HS 58 SPNA, 18"

VROČA CENA
25.990,00

10-delna garnitura posode iz nerjavne pločevine, BARAZZONI, 18/10, debelo dno, lonc za mleko 1 l, ponev 26 cm z 2 ročajema in pokrovom, kozica 26 cm, kozica 18 cm z dolgim ročajem in pokrovom, lonc 22 cm in pokrov, kozica 20 cm in pokrov

VROČA CENA
1.990,00

ponev s pokrovom, DOMO, Mistral, premer 26 cm

VROČA CENA
690,00

poliuretanska pena, TKK, Tekapur, 750 ml

VROČA CENA
77.990,00

šivalni stroj, ELNA, 3005, nastavljava hitrost šivanja, za šivanje od svile in mehkega usnja ter raztegljivih tkanin do jeansa, enostopenjska avtomatska izdelava gumnice, avtomatsko vdevanje sukanca, številni praktični in okrasni vbodi ...

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS, 48/A, PL 7350, max. 1 x 100 W

VROČA CENA
1.790,00

VROČA CENA
1.090,00

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS, 47/A, PL 18010, max. 1 x 60 W

VROČA CENA
1.290,00

varčna žarnica, OSRAM, Economy, E 27, 21 W

VROČA CENA
5.590,00

senzorska svetilka, DOMEX, AI-W/360°, črne barve, steklo; opal, horizontalni kot detekcije 360°, razdalja pokrivanja detektorja do 10 m

VROČA CENA
1.790,00

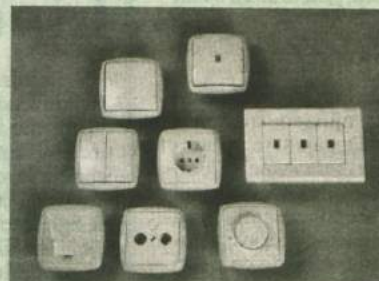
tehnična svetilka, ESTO, 56789, bele barve, E 27, 60 W

VROČA CENA
590,00

VROČA CENA
590,00

10-delna garnitura žarnic, PHILIPS, Set, bistré žarnice, E 27, v paketu: 2 x 40 W, 2 x 60 W, 2 x 75 W, 4 x 100 W

navadno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614783

VROČA CENA
630,00

serijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614784

VROČA CENA
770,00

menjalno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614785

VROČA CENA
670,00

križno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614786

VROČA CENA
760,00

tipkalo za luč s tlivko, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614788

VROČA CENA
760,00

tipkalo za zvonec s tlivko, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614789

VROČA CENA
760,00

varnostna vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614790

VROČA CENA
630,00

telefonska vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDA, 614792

VROČA CENA
660,00

končna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDA, 615015

VROČA CENA
2.480,00

prehodna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDA, 615016

VROČA CENA
2.590,00

regulacijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDA, 615882

VROČA CENA
1.990,00

indikator BE BE, ELEKTROMATERIAL LENDA, 915089

VROČA CENA
1.990,00

MERKUR JE MOJ SVET ...

... ker mi pri nakupu znajo svetovati

- ... ker ima pestro izbiro dobrega blaga,
- ... ker z Merkurjevimi karticami nakupujem še ceneje,
- ... ker lahko nakupujem tudi na 12 obrokov,
- ... ker mi večino blaga dostavijo na dom brezplačno,
- ... ker lahko kupljeno blago zamenjam za drugo,
- ... ker lahko najamem orodje in stroje za domača dela.

OBIŠČITE MERKURJEVE SPLETNE STRANI: WWW.MERKUR.SI

OBIŠČITE MERKURJEVE FRANŠIZNE PRODAJALNE

- GRADAC: NOVOTEHNA. GROSUPLJE: Vimont. KOSTANJEVICA NA KRKI: NOVOTEHNA.
- KRŠKO: NOVOTEHNA. NOVO MESTO: PC Železnina, NOVOTEHNA - Glavni trg, NOVOTEHNA - Tehnični center in NOVOTEHNA - Gradbeni center.
- ŠENTVID PRI STIČNI: Agrograd. SLOVENSKA VAS PRI ŠENTRUPERTU: Kovinoprodaja.
- TREBNJE: PC Kovinoprodaja in NOVOTEHNA.

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Spomini Podgoričanov na Podgoričana

Fran Jaklič-Podgoričan (1868 do 1937), slovenski pisatelj, učitelj, gospodarstvenik in politik, je bil tudi ustanovitelj posojilnice v Dobropolju, zadruga in knjižnice. Kot državni poslanec se je zavzemal za zvezo podonavskih držav in bil proti samostojni Jugoslaviji, zaradi česar so mu grozili celo s smrtjo. ("Teža hudiča bi bilo treba ubiti, ker nas je hotel prodati Avstriji!") Iz Dobropolja so ga izgnali politični prenaševalci, čeprav je storil veliko dobrega za Dobropoljce. To je le nekaj zgodovinskih podatkov o velikem delu tega znamenitega Podgoričana. "Fran Jaklič je bil priznan in spoštovan. Bil je učitelj, pisatelj in politik," se spominja Janez Šporer iz Podgorice in dodaja: "Ko sem hodil v šolo, so bile njegovi sestavki tudi v čitankah. Napisal je tudi, kako so se Podgoričani in Bruhanjci tepili za Ratike. Ustanavljal je tudi zadruga, z banovine pa je dobival posojila, ki pa jih kmetje niso marali, ker so se bali, da bodo tako šle njihove domačija na boben. Iz Dobropolja je moral zaradi neke prevarantske politike. Njegovo domačijo je kupil naš sosed Jamnik za svojega sina.

Za časa Jakliča še ni bilo štirin (vodnjakov) in kapnic. Vodo so vozili domov s telegami, ki so imele lesene akse (osi). Jaklič je naredil prvo štirno v Dobropolju, drugo pa moj stric Strnad, ki je bil dobropoljski župan. Naši so naredili štirno leta 1929, ko sem bil jaz rojen, o čemer pričča letnica na njej. Takrat se ni dalo več dobiti posojilo in so jo naši zgradili z denarjem, ki ga je poslal stric, očetov brat, iz Amerike."

Jaklič učil tudi Kralje

Fran Jaklič je učil v šoli tudi Jožeta Kralja iz Zagorice, brata umetnikov Franceta in Toneta Kralja. Sin Jožeta Kralja, ki mu je tudi ime Jože, se spominja, kaj mu je o Jakliču pripovedoval oče: "Jaklič je dal učencem kakšno nalogo, medtem ko so jo reševali, pa se je učitelj Jaklič sprehajal po razredu tako, da si je palca zataknil za telovnik, se od časa do časa zasmeljal, šel za kateder in si nekaj zapisal. Očitno si je zapisal misel za kakšno novo povest.

V zadruzi je vpeljal rodovnik za govedo. Zavzemal se je za gradnjo gnojšč in gnojnih jam in v ta namen pridobival denar iz zveznega proračuna. Kot politik in poslanec pa se je po razpadu Avstro-Ogrske zavzemal, da bi Slovenija ostala v okviru Avstrije. Večina politikov pa je bila za Jugoslavijo. Zato so ga 'odžagali' in odselili se je iz Dobropolja."

Na Jakličevem domu

Danes gospodarji na nekdanjem Jakličevem posestvu 65-letni Jože Jamnik. Povedal je, da je Jaklič zgradil hlev, ki je še danes sodoben. Iz tistih časov je le še en tak hlev, in to v Laščah. Jaklič si je zgradil tudi prvi vodnjak in gnojnično jamo. Za gnojnično jamo je dobil cement brezplačno in mu je pri gradnji ostalo še toliko cementa, da si je zgradil še vodnjak. Njegov hlev je imel največji in najlepši cimper (ostrešje). Jaklič je prvi uvajal vse koristne novosti in potem so ga posnemali še nekate-

ri. Zavzemal se je tudi, naj bi hlevi imeli betonska tla, pa so ga domačini zavračali, češ da "bodo krave trde ratala, če bodo ležale na betonu".

Jakličovo posestvo je kupil stari oče sedanjega gospodarja Jožeta Jamnika, ki pa se je pri računanju kupnine uštel, saj ni imel dovolj denarja niti za prepis. Potem si je denar izposodil, odplačevalo je vse sorodstvo, upniki so zahtevali

denar nazaj in ded se jim je pogosto skrivaj v Strugah. Hišo je Jože prenovil, ker je vanjo zamakalo. Ostale so še peči in klopi iz Jakličevih časov. Imajo tudi sliko nekdanje Jakličeve domačije. V zgornji sobi se je ob razpadu Avstro-Ogrske ustrelil avstroogrski oficir, ki ni mogel prenesti propada svoje države, je povedala domačim Jakličeva hči Juka, ki je podobno kot drugi Jakličevi otroci prihajala večkrat na obisk.

Prelepi maj

Milan Zevnik iz Podgorice se spominja še nekaterih pripovedi o Franu Jakliču, ki so mu jih povedali starejši:

Jaklič je imel lepo urejeno posestvo, hišo in njeno okolico. Od glavne ceste skozi vas do hiše je imel vrt z narcisami in drugim cvetjem. Po sredi tega vrta pa je imel vse do hiše ploščice, da ni hodil po blatu. Ko se je nekoč spet vračal po službi z Vidma domov, je med hojo skozi vrt vneseno vzkliknil: "Ljubi maj, kako je vse lepo z rožicami posejano in razcvetenno!" Ta njegov vzklik je slišal sosed, ki je bil siromašen kmet, imel pa je dve kravici, za kateri mu je proti koncu zime vedno zmanjkovalo krme. Rekel je Jakliču: "Zakaj tako hvališ ljubi maj, ko meni manjka sena za krave?" So-

sedu je namreč zmanjkovalo sena, nove krme pa še ni bilo. Maj mesec je bil vedno kritičen za prehrano živali.

Milan Zevnik iz Podgorice se spominja še: "Nekdaj Dobropoljci niso vedeli, da se da hlode kar drago prodati," in so jih žagali za drva. Jaklič pa jih je podučil: "Ne žagajte hlodov, jih boste dobro prodali! Sekajte leščevje po fratah in senožehtih, pa boste imeli dovolj kurjave, hkrati pa boste očistili senožehti in imeli za živino več krme."

Jaklič je bil pameten in razgledan. On je najprej vedel, kaj je dobro. Vedno se je prvi spomnil kaj zelo pametnega in tisto uvedel na svoji kmetiji, potem so ga ostali posnemali.

(Ne)hvaležnost

Dobropolje ima kar nekaj znamenitih mož, njihovih spomenikov pa malo. Dogajalo se je namreč, da so nekateri svoje najbolj razgledane in ustvarjalne ljudi izgnali kar Dobropoljci sami (Fran Jaklič) ali pa so imeli težave s slovenskimi oblastniki tako pred drugo svetovno vojno kot po njej (brata Kralja). Brata Kralja sta dobila spomenik predvsem po zaslugi (tudi "pregnanega") Edija Zgonca, in to odliček kipa, ki sta ga ustvarila sama in je original v Kostanjevici. Jaklič je dobil spomenik šele lani, tik pred drugo svetovno vojno pa so na Vidmu postavili kulturno-prosvetni Jakličev dom.

Besedilo in slike: JOŽE PRIMC

Krekova misel

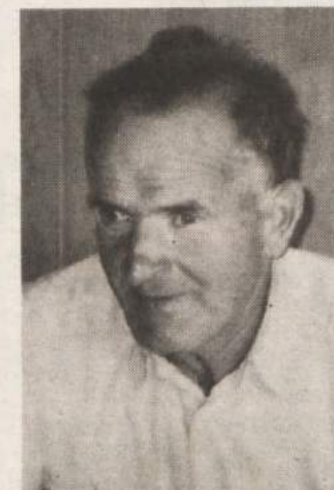
- Če se vprašamo, kaj je več vredno: delo ali denar, moramo pač priznati, da je delo neprimerno več vredno, ker delo drži človekovo življenje in življenje človekovo se ne da odtehati z zlatom.
- Vizboljšanje delavskih stanovanj je najprej poklicana družba v svojih konkretnih oblikah kot država, dežela in občina. (Katoliški obzornik)
- Povej, ali ni baš to, kar imenujemo last in lastninska pravica, krivo vsega zla, vse nesreče in reve delavčeve. (povest Iz nove dobe)
- Delovna in službena pogodba se mora presojati po 7. božji zapovedi: ne kradi. (iz govora v parlamentu na Dunaju)

SPOMENIK FRANU JAKLIČU-PODGORIČANU so odkrili na Vidmu pri Jakličevem domu lani.

JANEZ ŠPORER IN NJEGOVA ŽENA MARIJA, se iz pripovedovanja starejših spominjata Jakliča in njegovih dobrih del za Dobropoljce in Dobropolje.

MILAN ZEVIK iz Podgorice je povedal nekaj zabavnih in resnih o Franu Jakliču in starih časih.

Trdinovih kopisikov

- Grde in drekaste poti - Dolenjske ceste razun ono malo velikih vzemi hudič! Postranska ni nobena zanič, ob dežji nahaja se na vsaki kraj, večidel pa mnogo krajev, kjer ni mogoče dalje iti bodi si radi globokega blata, zagreznih jam in blatnih mlakuž, bodi si radi potokov in studencev, ki se razlivajo curkoma čez cesto. Naj grje razkopani in drekastih so poti v vaseh, kajti se menda nikoli prav ne nasliple. Vendar ne sme se pripisovati vsa napaka kmetu, mnogo teh sitnosti izvira iz narave dolenjskih nižav, rek in gora.
- Nedožnost v nevarnosti - Po leti delajo posli tudi po 20 ur na dan v posebno dobrih hišah! Ali je čudo, da si zlasti deklet žele in iščejo spremembe? in le, da jim odlagne, rade hodijo tudi v take službe, kjer je nevarnost za nedožnost ali dobra plača za človeško, ne več ko živinsko delanje! Radi slabih zaslužbe se tudi pospešuje kurbarija.
- Silna dolenjska radovednost - Če gleda človek v vodo, zrak, hosto, kamen etc. brž bo ga pobaral vsaki potnik, in če je še tako neznan, kaj da gleda, kaj vidi, kaj ga pomiče.

JGP VODNOSPODARSKO PODJETJE NOVO MESTO Trdinova 23

Objavljamo prosto delovno mesto gradbenega delovodje za nedoločen čas za območje Dolenjske, Posavja in Bele krajine

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- ustrezna izobrazba (delovodska šola)
- smisel za red in organizacijo.

Smo podjetje s 50-letno tradicijo in veliko dela. Ponujamo vam dobre pogoje dela in stimulatívno plačo.

Pisne ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela in dokumenti o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, Trdinova 23, 8000 Novo mesto.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

LEPO UREJENA DOMAČIJA - Stara štala (na levi) je preurejena v lep gostinski lokal, ob hiši pa je gotovo vreden ogleda sto let stari lojtnik, lepo okrašen z rožami. (Foto: L. Murn)

ZGLEDNA JAVORNIKOVA DOMAČIJA Lipov list za kmetijo

V akciji Kmečkega glasu Živimo s podeželjem je bila tedni za eno izmed štirih najbolj urejenih kmetij na Slovenskem izbrana Javornikova domačija v vasi Krka, ki je prejela Lipov list za zgledno urejeno kmetijo. Njeni lastniki so s spoštovanjem do preteklosti znali ohraniti tradicijo domačije, ki se je ukvarjala s predelavo lesa, ter jo spretno razvili v turistično smer. Domačiji, ki danes slovi po kajakaštvu in postrveh, pa daje posebnost predvsem njena preprosta, umirjena in prijetna urejenost s poslušom za naravo.

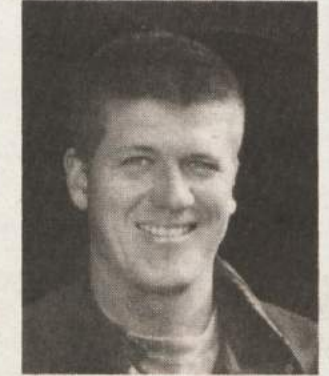
kjer mora biti še posebej v poletni vročini prav prijetno posesti. Pred hišo je zanimiv baročni del vrta s trato, ki je delno že obnovljen, z obrobo iz pušpana.

Nasploh prevladujeta trata in drevje, kar daje domačiji preprostost, umirjenost in prijetnost. Cvetja je razmeroma malo, toda ravno prav, da z negovano barvitostjo popestri in poživijo okolje.

Kajakaštvo in postrvi

"Posebnost naše domačije je, da smo skušali na racionalen način združiti staro in novo. Želimo, da zaživi kot gospodarski sistem tako kot pred vojno, ko je od nje živelo okrog deset ljudi. Žal za muzej nimamo denarja, dobro pa je sprejeta pot v smeri turizma in predelava rib," pravi Borut, ki tu živi z družino. Meni, da se da z znanjem in zagnanostjo marsikaj narediti.

Svojo ljubezen do kajaka, brzic rek in sploh do narave je leta 1993 po uspešni kajakaški karieri - med drugim je bil

Borut Javornik

državni prvak, dobitnik bronaste medalje na svetovnem prvenstvu v Ameriki in med prvimi mladimi tekmovalci nove države Slovenije na olimpijskih igrah v Barceloni - nadomestil z ustanovitvijo lastnega turističnega podjetja Carpe diem (Izkoristi dan). Uči osnove kajakaštva, organizira tečaje na divjih in mirnih vodah, prodaja kajakaško opremo itd. - iz starega poda je naredil čolnarno - ter s sodelavci vsem, ki to le hočejo, poskrbi za neverjetne avanture s kajakom in kanujem po slovenskih rekah.

"Najprej so bili glavna dejavnost kajakarstva, počasi pa pričnemo ponujati še hrano," pravi Borut. Pri Javornikovih imajo v mlino tudi ribogojnico, za katero skrbi brat Rado. Približno sedem let goji postrvi amerikanke in z njimi oskrbuje kmečki turizem in druge gostinske objekte na tem področju. Poleg dobrih rib pa Borutova žena Barbara, ki je glavna v kuhinji, pripravlja stare kmečke jedi, kot so jota, krvavice in še kaj.

Javornikovim je očitno uspelo z znanjem, modrostjo, spretnostjo in nenaadnostjo s spoštovanjem do preteklosti urediti svojo domačijo tako, da je zgled urejenega okolja na vasi in jo je veselje obiskati.

LIDIJA MURN

JAKLIČEV HLEV - Jakličev hlev v Podgorici je še vedno sodoben, čeprav je bil grajen v začetku stoletja. Pred hlevom sta današnji gospodar Jože Jamnik in njegova sestra.

INFLUENZA SPET PRIHAJA

Pred gripo obvaruje le cepljenje

Gripa (influenca) je zelo nalezljiva kratkotrajna, vendar težka bolezen, ki jo poznajo po vsem svetu. Povzročajo jo trije tipi virusa influence: A, B in C. Pojavlja se lahko v sporadični obliki skozi vse leto, ponavadi pa v obliki epidemij, občasno tudi kot pandemija. Način in pogostnost pojavljanja je odvisna od tipa virusa in odpornosti ljudi. Virus influence A povzroča epidemije na 2-3 leta, pandemije pa na 10-15 let. Epidemije, ki jih povzroča virus influence B, se pojavljajo redkeje in so manjšega obsega. Virus influence C pa povzroča samo blage okužbe dihal, zlasti v družinah ali zaključenem kolektivu. Pandemije povzroča le virus influence A. Nastopijo takrat, ko se v zgradbi virusa pojavijo večje spremembe (mutacija). V zadnjih 400 letih je zabeleženo 11 pandemij. V Sloveniji se epidemija pojavi proti koncu novembra, na Dolenjskem pa jih največ zbolijo januarja in februarja. V marcu epidemija izveni.

Virus gripe, ki ga izloča okužen človek s kihanjem, kašljanjem, govorenjem, vstopi v organizem skozi sluznico dihal z vdihavanjem kužnih kapljic, ki lebdijo v zraku. V posušeni sluzi preživi virus več ur, torej je možnost okužbe tudi z neposrednim in posrednim stikom. Zato je za gripo značilno hitro širjenje med ljudmi in velika zboleznost.

Bolezniški znaki

Ponavadi je gripa kratkotrajna vročinska bolezen z znaki vnetja dihalnih poti. Bolezen se začne nenadoma z visoko vročino, mrzlenjem, slabim počutjem, glavobolom, bolečinam v mišicah in sklepah, suhim kašljem, vnetjem očesne veznice. Če ne nastopi naknadna bakterijska okužba, vsi znaki izvenijo čez nekaj dni, trdovraten, dražeč kašelj pa lahko traja tudi več tednov. Pri težjih oblikah se pojavijo težave s prebavo ali celo vnetje osrednjega živčnega sistema, mišic, tudi srčne mišice ali osrčnika. Ker pa virus zelo zmanjša odpornost organizma, nastopi pogosto istočasno ali pa neposredno po okužbi z virusom gripe tudi bakterijska okužba. Tako se v poteku te viroze lahko pojavijo resni zapleti - dolgotrajna vročina, gnojno vnetje sinusov, srednjega ušesa, bronhitis, pljučnica ali celo smrt (1%).

Smrtnost je največja med starejšimi in kroničnimi bolniki. Najpogostejša in najtežja komplikacija je pljučnica.

Zdravila proti gripi ne poznamo, potrebno je mirovanje, veliko toplih napitkov in sredstva za zbijanje vročine - npr. Panadol, le pri odraslih tudi Aspirin. Antibiotikov pri zdravljenju gripe ne uporabljamo, razen če se pojavijo sekundarni bakterijski zapleti, torej le, ko tako odloči zdravnik.

Kako se zaščitimo?

V času epidemije ne priporočamo potovanj in večjega zbiranja ljudi. Priporočamo pa izolacijo bolnika in večjo pozornost nad osebami, pri katerih se lahko razvije težka oblika bolezni. S temi ukrepi ne moremo preprečiti širjenja gripe, lahko pa znatno ublažimo posledice epidemij in pandemij.

Osnovna najučinkovitejša zaščita pred gripo je cepljenje, ki pa ga moramo opraviti v čim večjem obsegu, da dosežemo kolektivno zaščito. Opraviti ga moramo pred sezono, ki je značilna za pojavljanje te bolezni. Cepivo vsebuje mrtve pod tipe virusov gripe;

Cepite se lahko v zdravstvenih domovih in na Dolenjskem v Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto. Cena cepljenja znaša 1.300 tolarjev, za osebe nad 60 let starosti in kronične bolnike pa 500, ker zanje ceno cepiva plača Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

sestava cepiva določijo epidemiologi Svetovne zdravstvene organizacije glede na najverjetnejše povzročitelje v prihajajoči jesensko-zimski sezoni. Zanesljiva zaščita se pojavi približno 10-14 dni po opravljenem cepljenju in traja največ 6 mesecev, zato je potrebno cepljenje ponavljati vsako sezono.

Cepljenje priporočamo vsem razen osebam, pri katerih je znana preobčutljivost na jajca. Te osebe lahko zaščitimo s posebnimi zdravili. Cepljenje odložimo, če oseba prebolela akutno vročinsko bolezen. Odrasli prejmejo eno dozo, otroci mlajši od štirih let pa dve dozi v presledku enega meseca. Po cepljenju se redko pojavijo stranski učinki kot: bolečina na

mestu vboda, povišana temperatura, slabo počutje, kar lahko traja do 2 dni. Če se po cepljenju pojavi obolenje dihalnih poti, gre za sočasen pojav in ne za posledico cepljenja.

Epidemije postajajo vedno težje breme zaradi staranja prebivalstva in vse večjega števila ljudi s kroničnimi obolenji, ki lahko privedejo do komplikacij ali celo smrti.

Cepljenje priporočamo predvsem rizičnim skupinam prebivalstva: osebam, starejšim od 60 let, osebam s kroničnimi obolenji pljuč, srca in ožilja, ledvic, presnove, osebam z oslabiljenim imun-

skim sistemom, hospitaliziranim osebam in otrokom, ki se že dlje časa zdravijo s salicilnimi preparati.

Epidemija gripe je zaradi množične odsotnosti z dela poleg medicinskega tudi ekonomsko breme. Zato priporočamo cepljenje tudi osebam, pri katerih odsotnost z dela pomeni prekinitev pomembne dejavnosti: zaposlenim v policiji, obrambi, prometu, protipožarni službi, vzgoji in izobraževanju, obmejnih organih, na bankah, poštah itd.

Dr. JASMINA PATKOVIČ COLARIČ

BALONČKI Z NEBA

Evropa sama prihaja k nam!

Ko je v začetku preteklega tedna Miro Pavliha iz Kloštra pri Gradcu v Beli krajini, ki je sicer zaposlen v gradaškem silosu, med delovnim časom prišel na dvorišče silosa, da bi se naučil svežega zraka, je nedaleč stran zagledal nekaj belega, premikajočega se po tleh. Prav pozabavanje neznanega predmeta je zbudilo njegovo pozornost. Ko je stopil bližje, je na tleh zagledal dva bela balončka.

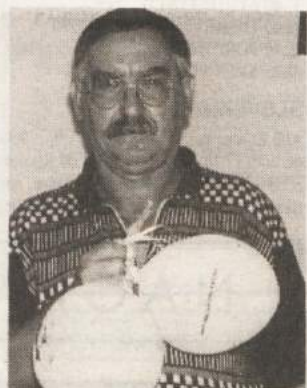
To seveda ne bi bilo nič nenavadnega, toda ko si je Miro najdubo poglobljeval, je ugotovil, da balončki niso prileteli s sosednjega dvorišča. Dva trdno med seboj zvezana bela balončka, medtem ko je modri že počil, sta imela napis "Tyczka industrie-gase" ter narisane plinske jeklenke. Zlaven je bil privezan še listek, na katerem sta bila naslov in telefonska številka Isabell Baur iz Schwabmünchena.

Pavliha ne ve sicer, kaj naj bi pomenil napis na balončkih,

domneva pa, da so bili očitno napolnjeni s plinom, da so bili lažji. Ali gre zgoj za reklamo polnilnice jeklenk s plinom, se sprašuje Miro. Vendar se mu ta domneva ne zdi povsem verjetna, ker sicer ne bi bil priložen še listič z naslovom. Bolj verjetno se mu zdi, da so balončki poleteli z otvoritve Oktoberfesta v Münchnu, kjer je že v navadi, da ob otvoritvi spuščajo balone. Na to misel ga je napeljal tudi naslov ob balončkih, čeprav pravi, da ve za München, nikoli pa še ni slišal, da bi obstajal tudi Schwabmünchen. Morda pa je s tem odpošiljateljica hotela le poudariti, da pošiljka prihaja iz Nemčije.

Miro od takrat, ko je našel balončke, ki so očitno prepotovali na stotine kilometrov dolgo zračno pot, veliko razmišlja o tem, kaj je napeljala Isabell, da jih je odposlala. Prišel je celo na idejo, da jih je morda spustila več, ker je hotela ugotoviti, kako daleč in koliko časa letijo. Ali pa je morda hotela z njihovo pomočjo navezati le nova poznanstva? Kakor koli že, za Pavliha je, kot sam pravi, srečno naključje, da jih je našel prav on. "Isabell bom poslal razglednico z Gradcem in ji sporočil, kje in kdaj so pristali njeni balončki. Pripisal bom tudi svoj naslov, in če mi bo odpisala, bom gotovo zvedel kaj več," je dejal Miro. Ob najdbi balončkov in domnevi, da so prileteli z Oktoberfesta, pa se mu je porodila zanimiva ideja: da bi tudi ob največji belokranjski prireditvi Vinski vigredi v Metliki ljudje lahko spuščali balončke bodisi le s pripisanimi dobrimi željami, pozdravi, ali pa tudi z naslovi.

M. BEZEK-JAKŠE

MIRO PAVLIHA Z NEMŠKI-MALONOMA - Na listku, ki je skupaj z balonom očitno pripotoval iz Nemčije, je bil še videv naslov odpošiljateljice.

PRI NAS 62 PRIMEROV

Kako svetovati pri okužbi s HIV

Prejšnji konec tedna je na Inštitutu za varovanje zdravja v Ljubljani potekala tridnevna učna delavnica o svetovanju v zvezi s HIV v zdravstvu, namenjena zdravnikom različnih specializacij in drugim zdravstvenim delavcem, ki pri svojem delu prihajajo v stik z okuženimi z virusom HIV, obolenim za aidsom ali z bolniki, ki se okužbe s tem smrtonosnim virusom bojijo in prihajajo po nasvetu, kako se pred njo obvarovati.

Predstavniki inštituta in Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja so pripravili priporočila za vodenje pogovora pred testiranjem na okužbo s HIV, pri tem pa so se naslanjali na delo na to temo avtoric Rive Miller, koordinatorice svetovanja v zvezi s HIV in profesorice v bolnišnici Royal Free ter na Medicinski fakulteti v Londonu, in dr. Sare Madge, ki prav tako dela v bolnišnici Royal Free. Na omenjeni učni delavnici so priporočila predstavili v obliki desetih opornih točk, od ugotovitve razloga za testiranje do razložitve postopka testiranja in pridobitve privolitve. Ti napot-

ki naj bi bili v pomoč splošnim ambulantam, sicer pa deluje tudi specializirana ambulanta za svetovanje v zvezi z okužbo s HIV in testiranjem, in to vsak ponedeljek od 12. do 15. ure na Kliniki za infektivne bolezni in vročinska stanja, na Japljevi 2 v Ljubljani.

Inštitutu za varovanje zdravja RS je bilo v obdobju od 1986 do julija letos prijavljenih 62 primerov aidsa pri nas. Od tega je bilo 60 primerov pri odraslih (54 pri moških in 6 pri ženskah) ter dva pri otrocih. Več kot polovico moških je bilo starih od 25 do 39 let. Med prijavljenimi primeri aidsa je bilo največ ljudi s stalnim

Lani je bilo prijavljenih 10 primerov aidsa, zaradi aidsa pa je lani umrlo 6 ljudi, prijavljeni so bili tudi trije primeri okužbe s HIV.

prebivališčem v ljubljanski regiji. Največ moških se je predvidoma okužilo pri spolnih stikih z moškimi. Kar pet od šestih moških, ki so aids dobili v heteroseksualnih odnosih, pa so se okužili v Afriki,

Le Grafika

Le čevlje sodi naj kopitar

- časopisi v 24 urah
- komercialni tisk
- knjige
- brošure
- plakati
- oblikovanje
- marketing
- trgovina
- servisiranje računalnikov

☎ 068/323-611; fax: 068/321-693

VISOKA ŠOLA ZA HOTELIRSTVO IN TURIZEM PORTOROŽ

vpisuje v 3. letnik izrednega študija dodiplomskega študijskega programa HOTELIRSTVO IN TURIZEM (visoka strokovna izobrazba, VII. stopnja)

Študij bo potekal v Portorožu, Ljubljani in Mariboru (če bo dovolj kandidatov - 50)

Vpisni pogoji:
diploma višje šole družboslovne ali humanistične usmeritve
Šolnina znaša 4000 DEM v tolarski protivrednosti (plačilo v treh obrokih).

Kandidatom bodo glede na izobrazbo določeni največ 3 dodatni diferencialni izpiti.

Cena posameznega izpita je 400 DEM v tolarski protivrednosti.

Prijavo za vpis s priloženo overjeno fotokopijo diplome višje šole pošljite do 30.10.1997 na naslov:
VŠHT Portorož, Obala 29, Portorož. Informacije: 066/746-569

TPV-AVTO, servisno-prodajni center

Kandijska 60
8000 Novo mesto
Tel.: 068/391-81-12
391-81-19

KREDITI OD T + 0%

NAGRADNA IGRA

ZA VSE KUPCE VOZIL IN STORITEV V MESECU OKTOBRU OB PRVI OBLETNICI DELOVANJA TPV AVTA

VSİ KUPCI VOZIL MEGANE IN LAGUNA PREJMEJO ŠE POSEBNO NAGRADO:

TOVORNO PRIKOLICO AMIGO

STARO ZA NOVO - LEASING CENTER RABLJENIH VOZIL

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA

prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Prehlad - najpogostejša bolezen

Prehlad je najpogostejša virusna bolezen zgornjih dihal. Glavne značilnosti bolezni so: prozoren izcedek iz nosu, bolečine v žrelu in suh kašelj. Potek bolezni je blag in se konča brez zdravljenja. Le pri nekaterih bolnikih se razvije naknadno bakterijska okužba v obnosnih votlinah ali srednjem ušesu.

Prvi znani povzročitelj prehlada je virus parainfluenca, pozneje so sledili rinovirusi, respiratorni sincicijski virus, nekateri enterovirusi ter Corona virusi. Drugi virusi pa poleg vnetja zgornjih dihal prizadenejo tudi spodnja dihalna.

Bolnike s prehladom srečamo po vsem svetu. Več primerov je v hladnih mesecih, v tropskih krajih pa v deževni dobi. Temperatura okolja verjetno ne vpliva na razmnoževanje posameznih virusov, ki povzročajo prehlad. Vemo pa, da imajo virusi svoje lastne sezonske konice: tako se rinovirusi pojavljajo predvsem zgodaj jeseni in zgodaj pomladi, Corona virusi pa prevladujejo pozimi.

Prehlad je torej najpogostejša nalezljiva bolezen zaradi zelo velikega števila povzročiteljev in ponovnih okužb z istim tipom virusa. V povprečju odrasli prebolijo dva do štiri prehlade letno in otroci šest do osem. Število prehladov se s starostjo zmanjša.

Tisti, ki kadijo, ne zbolijo

pogosteje, potek prehlada pa je pri teh bolnikih hujiši.

Rezervoar virusov, ki povzročajo prehlad, so otroci, predvsem šolarji. Ti prenesejo virus v družino, kjer se prenaša od enega člana do drugega. Člani družine zbolevaljo v dveh do petdnevnih časovnih presledkih. Virus se prenaša z neposrednim in posrednim stikom izločkov zgornjih dihal na sluznice ali predmete, večji delci izločkov pa se prenašajo s kužnimi kapljicami. Nekaj teh delcev lebdijo tudi v zraku. Prenos infekcije je možen torej na več načinov.

Najpogostejši je prenos prehlada z rokami. Z njimi prenesemo virus na nosno sluznico ali na očesne veznice. Kapljična okužba je pravzaprav zelo redka!

Seveda pa se vsi virusi, ki povzročajo prehlad, ne obnašajo enako. Virusi so prisotni tudi v obnosnih votlinah. Osebe, ki so prebolele prehlad, izločajo viruse različno dolgo: rinoviruse tri tedne, Corona viruse pa štiri dni. Otroci izločajo povzročitelje prehlada dlje kot odrasli.

V razvoju prehlada igrajo veliko vlogo imunske (obrambne) reakcije. Verjetno zaradi okvarjenega delovanja celic sluznice zgornjih dihal lažje nastane še naknadna bakterijska okužba. Smrtnih primerov zaradi prehlada ni.

pinah prebivalcev glede demografskih in vedenjskih značilnosti pri nas še nimamo, vendar je gotovo okuženih precej več ljudi, kot je prijavljenih primerov. Kljub tveganim vedenjskim vzorcem različnih ljudi, npr. za prenos z

Po ocenah UNAIDS in Svetovne zdravstvene organizacije je do konca leta 1996 za aidsom zbolelo že 8,4 milijona ljudi. Vsak dan naj bi se s HIV okužilo 8.500 ljudi in trenutno naj bi v svetu z okužbo živelo že 22,6 milijona ljudi. Po poročilu Evropskega centra za epidemiološko spremljanje aidsa in okužb s HIV v Parizu je med 200.000 prijavljenimi primeri aidsa v Evropi do konca marca letos največ povezanih z vbrzganjem nedovoljenih drog. Nenehno pa narašča tudi delež primerov prenesenih z nezaščitenimi heteroseksualnimi odnosi. Hitro širjenje okužb s HIV se je začelo tudi v nekaterih skupinah ljudi v državah centralne in vzhodne Evrope.

nezaščitenimi spolnimi odnosi in s souporabo pribora pri vbrzganju drog, se še v nobeni skupini ni začelo res eksplozivno širjenje okužbe s HIV. Lahko pa ga pričakujemo.

J. D

INTERIER, trgovsko podjetje na debelo in drobno, export, import, d.o.o. - v stečaju
Aškerčeva 1
8270 KRŠKO

razpisuje na podlagi sklepa Okrožnega sodišča v Krškem opr. št. St 1/97 z dne 1.7.1997 delno prodajo premoženja

na javni dražbi, ki bo dne 17.10.1997 ob 10. uri na sedežu dolžnika na Aškerčevi 1 v Krškem.

Na dražbi se bodo prodajala naslednja osnovna sredstva:

Osnovno sredstvo Izklicna cena v SIT

1. Tovorno vozilo Ford - D Transit 2.5 D kamionet furgon, letnik 1994, št. šasije WFLOXXGBVLRJ29095 1.090.000,00
2. Tovorno vozilo Opel Corsa Combo 1.7 D, letnik 1994, št. šasije VSX000071R3027793 615.000,00
3. Osebni avto ŠKODA Favorit LX, letnik 1993, št. šasije TMB AEG200R0834687 195.000,00
4. Kombinirano vozilo Ford - D Transit 2.5 D BUS, letnik 1994, št. šasije WF0IIXGBVHRU73284 1.005.000,00

Izklicne cene so določene s cenitvijo sodnega cenilca št. INTER - 01 z dne 22.4.1997.

Podrobnejše informacije glede izklicnih cen in načina prodaje je mogoče dobiti pri stečajnem upravitelju Bojanu Klakočarju po telefonu (0608) 22-432, ogled sredstev je možen po predhodnem dogovoru na sedežu dolžnika.

Oglas se izobesi na oglasni deski Okrožnega sodišča v Krškem in objavi v Dolenjskem listu.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo z potrdilom, da so državljani Slovenije

Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pooblastilo za licitiranje.

Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izklicne cene na žiro račun dolžnika št. 51600-690-86701 pri APP Krško ali sredstva deponirati najpozneje eno uro pred dražbo pri blagajni stečajnega dolžnika.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom pa bo vrnjena v treh delovnih dneh brez obresti oziroma v gotovini deponirana sredstva takoj po javni dražbi.

Uspešni ponudnik mora skleniti pogodbo o nakupu v osmih dneh po končani dražbi in v celoti plačati kupnino prav tako v osmih dneh po podpisu pogodbe, sicer se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala.

Vozilo se izroči kupcu in prenos lastninske pravice prenese nanj, ko je kupnina v celoti plačana.

Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Vozila se bodo prodajala po načelu "videno - kupljeno".

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNJIŠČE

Krvavec Kum
104.5 105.9

OBČINA KRŠKO
Oddelek za gospodarske dejavnosti
Cesta krških žrtev 14
8270 KRŠKO

Vse zainteresirane obveščamo, da je v teku Javni razpis za oddajo poslovnega prostora v najem. Poslovni prostor je v starem mestnem jedru Krškega, v pritličju objekta Cesta krških žrtev 23. Razpis je objavljen na oglasni deski Občine Krško, Krško, Cesta krških žrtev 14. Vse informacije na tel. št. 0608/22-771 int. 279.

ZAHVALA

*Celo življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal.
Smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših boš ostal.*

V 69. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in tast

**JANEZ
MARTINČIČ**

Brezje pri Šentjerneju

Ob nenadni in boleči izgubi se vsem, ki ste nam pomagali, nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče in nam izrazili sožalje, iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala velja gospodu župniku za opravljen obred in lepe poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Nihče ne sliši, kadar jočem,
vse molči, odkar te ni.
Le kam naj svojo bol izlijem,
le komu dušo naj odkrijem
in komu naj podam roko?*

Ob nenadni izgubi našega dragega

**ANDREJA
JORDANA**

1958 - 1997

iz Dol. Brezovice pri Šentjerneju

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste v teh bolečih trenutkih ustavili korak, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ni bolečin, ni več trpljenja,
življenje je trudo končalo svoj boj.*

V 28. letu starosti nas je zapustil sin,
brat, stric, nečak, bratranec

**JOŽE
KASTELIC**

iz Gor. Sušic 20

Ob nenadni in boleči izgubi našega Jožeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala družini Kralj, kolektivu Novoles Straža, Splošni bolnišnici Novo mesto KRG, Klubu za prosto letenje Kanja, PGD Dobindol in PGD Uršna sela, vsem trem govornikom za tolažilne besede, pevcem, gospodu za zaigrano Tišino, Pogrebniemu zavodu Komunala ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje celo si garala,
za dom, družino vse bi dala,
sledí ostale so posvodi
od dela Tvojih pridnih rok.*

Ob boleči izgubi naše drage mame,
tašče, babice, prababice, sestre in tete

**JOŽEFE
BANIČ**

roj. Jarkovič

iz Dobrave 18 pri Škocjanu

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane sveče, cvetje, sv. maše in izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo družini Selak-Kosmač, IGM Strešnik, KK Šentjernejski, vaščanom Dobrave pri Šentjerneju, pevskega zboru Dobrava, g. Strašku za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, GD Dobrava, Društvu upokojencev Škocjan, Pogrebniemu zavodu Oklešen in Splošni bolnišnici Novo mesto ter vsem, ki ste našo mamo tako številno spremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho je v 89. letu starosti odšla od nas naša draga mama, babica in prababica

**MARIJA
MIKLIČ**

Podplanina 3 pri Dragi

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje in pokojno spremili do njenega zadnjega domovanja. Posebna hvala tudi g. župniku, g. Vidku Podržaju za opravljen obred.

Žalujoči: sinovi Franc, Lojze, Blaž in hčerka Rozika z družinami

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga sestra, svakinja in teta

FRANČIŠKA AŠ

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, pomoč, darovano cvetje, sveče in maše. Hvala gospodu župniku za besede slovesa pri pogrebni maši. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V svojem 64. letu nas je nepričakovano zapustila naša nepozabna in dobra mama, babica, sestra, teta in svakinja

IVANKA RADOJČIČ
roj. Golobič

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam skušali na kakršenkoli način lajšati bolečino. Za vsa leta skrbne nege se posebno zahvaljujemo dr. Steklasovi in sestram Dializnega oddelka, pa tudi zdravnikom, zdravnicam in sestram Oddelka intenzivne nege Interne bolnišnice v Novem mestu, ki so se v zadnjih dneh tako nesebično borili za njeno življenje. Zahvaljujemo se vsem za pisne in ustne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče, iskrena hvala ge. Silvi Jančar za poslovilni govor v imenu učiteljskega zbora Osnovne šole Semič in ge. Tanji Pustavrh, ki se je poslovala v imenu sosedomov in vaščanov. Hvala društvu dializnih bolnikov Dolenjske, Muzejskemu društvu Metlika, Društvu kegljačev in pevcem za ganljivo zapete pesmi in zaigrano Tišino ter družini Kukar za opravljen pogreb.

Žalujoči: hči, vnuk, sestra in brat z družino
Semič, Ljubljana 1997

OSMRTNICA

V 53. letu starosti je umrl naš upokojeni sodelavec iz kadrovsko-pravnega sektorja, Hotel Krka

FRANC BERKOPEC

iz Jedinščice 23, Novo mesto

Od pokojnika smo se poslovili v torek, 7. oktobra 1997, na pokopališču v Stopičah. Pogrešali ga bomo.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

ZAHVALA

*Zjutraj ne veš, kam bodeš drevi lege,
ne, kdo te vzdrami, ko zapreš oko.
Kadar si svojim dragim v roke segel,
nemara si za vedno vzel slovo.
(O. Zupančič)*

Težka je bolečina in spoznanje, da nas je v 78. letu starosti za vedno zapustil naš dragi ata, stari ata in stric

KAROL KLOBUČAR

iz Uršnih sel

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem, vaščanom in sosedom, ki ste nam nesebično pomagali, izrekli sožalje, darovali toliko lepih vencev, cvetja in sveč, ter vsem, ki ste našega ata v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo tudi kolektivu in sodelavcem GG Transport in gradnje Straža, sodelavcem MKI Kovinotehna, govornikom za poslovilne besede, pevcem iz Ruperčevrha, Gasilskemu društvu Uršna sela in Dobindol ter gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsa zahvala tudi zdravnikom dr. Kokalju in dr. Balogu za vso skrb in trud.

Žalujoči: vsi njegovi

RADIO MAX

88,90 MHZ

89,70 MHZ

DOLENJSKI LIST

tedenski koledar

Četrtek, 9. oktobra - Abraham Petek, 10. oktobra - Danijel Sobota, 11. oktobra - Milan Nedelja, 12. oktobra - Maks Ponedeljek, 13. oktobra - Edvard Torek, 14. oktobra - Veselko Sreda, 15. oktobra - Terezija

LUNINE MENE
9. oktobra ob 14.22 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 9. do 12.10. (ob 18.30) kriminalni film Oboževalec. Od 9. do 13.10. (ob 20.30) akcijski film Peti element. 15.10. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Letalo preletih.
ČRNOMELJ: 10.10. (ob 20. uri) in 11.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Možje v črnem. 12.10. (ob 18. uri in 20.15) akcijski film Peti element.

film

KRIK, komična srhljivka (Scream, ZDA, 100 minut, režija: Wes Craven)
Ste že kdaj razmišljali, kaj je to filmski žanr, kako znotraj vsakega obstajajo pravila ali pa vsaj nekaj postavk, ki se jih je priporočljivo držati? Ali drugače povedano, ste morda pomislili, da pravzaprav vedno gledate en in isti film? Hočem reči, da so pravila, če gre za korekten žanrski izdelek, vedno enaka, torej je vsaka dobra kriminalka predvidljiva. Ja, od tod tisti nedoločljivi občutek ob koncu filma, da je možen in pravilen edino tak konec.
Zdaj pa razširimo obzorja: zakaj, vraga, so verni žanrski izdelki praviloma bolj gledani in kritično bolj cenjeni kot pa novotarije vizionarskih režiserjev, ki so vizionarski predvsem zato, ker nimajo pojma o filmski zgodovini? Stos je v pravilih, ta pa skupaj pomenijo igro v obliki melodrame, komedije, akcije, krimičke, grozljivke, futuristične fantastične, spektakla. Tako mora vsaka dobra igra imeti izdelana, premišljena, natančno utemeljena

DOBREPOLJE: 10.10. (ob 19.30) ameriška drama Trk. 12.10. (ob 15. uri in 19.30) akcijski film Izgubljeni svet.
GROŠUPLJE: 10.10. (ob 19. uri) akcijski film Izgubljeni svet. 11.10. (ob 19. uri) ameriška drama Trk.
KOSTANJEVICA: 11.10. (ob 20. uri) akcijski film Batman in Robin.
KRŠKO: 10.10. (ob 20. uri) in 12.10. (ob 18. uri) akcijski film Izgubljeni svet.
METLIKA: 10.10. (ob 18. uri in 20.15) akcijski film Peti element. 12.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Možje v črnem.
NOVO MESTO: Od 9. do 12.10. (ob 18.30) akcijski film Con Air - letalo preletih. Od 9. do 15.10. (ob 20.45) znanstveno-fantastični film Kontakt. Od 13. do 15.10. (ob 18.30) drama Sijaj.
RIBNICA: 11.10. (ob 21. uri) akcijski film Izgubljeni svet. 12.10. (ob 16. uri) ameriška drama Trk.
ŠENTJERNEJ: 10.10. (ob 20. uri) akcijski film Batman in Robin.
VELIKE LAŠČE: 11.10. (ob 19. uri) akcijski film Izgubljeni svet. 12.10. (ob 19. uri) ameriška drama Trk.

na pravila. Igra je z drugo besedo scenarij, opis in potek dogodkov, ki se odvijajo po nekih zakonitostih, verno po zakonu, ki je največja knjiga pravil.
Se en obrat: bolj kot je žanr marginalen oziroma bolj kot nek film pripada drugo- ali tretje-razredni vrsti svojega žanra, bolj so ta dosledna. Kajti z manj denarja za produkcijo, ki je apriori cenena, mora režiser narediti nakaj, kar čim bolj spominja na večji, dražji film.
Uf, res je dolg tale pedigree, ampak kaj moremo, ko pa Krik kar napeljuje k temu. Gre namreč za film, ki tako rekoč sproti govori o pravilih, po katerih se dogajajo grozljivke. Krik se dogaja v malem srečnem mestecu nekje na ameriškem podeželju, vsi so lepi in dobro situirani. Vendar pa idilo prekine vrsta krutih umorov lokalnih srednjeolcev. Morilec vedno mori šele potem, ko zastavi uganko, ki pa za žrtve v vsakem primeru nima predvidenih bonus točk. Psiho se namreč igra, je ustvarjalen, kreativen. Če hočete, pa čeprav v bolj morbidni smeri.
Krik je zelo zabavna avtorefleksivna grozljivka, polna humornih trivialnih detajlov in parodiranja, saj si je za edino formo izbrala najboljše klišeje svojega žanra. Krvavo smešno.

TOMAŽ BRATOŽ

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
MATTHEW MCCONAUGHEY
JODIE FOSTER
Toliko zvezd...
Da smo v veselju sami?
Kakšna potruta prostora!
STIK
CITROËN XSARA

DOLENJSKI LIST
IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.070 tolarjev, za upokojenke 4.563 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.700 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana.

ELEKTRONIKA

DVA ZVOČNIKA Hi-fi po 110 W prodam. ☎ (068)85-783, dopoldan. 9967

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI! Rezervne dele za silokombajne Sip Šempeter, traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Univerzal, Torpedo, IMT, gume in akumulatorje, zaganjače UTB, Fiat po 16.190 SIT nudi Agroizbira Kranj, ☎ (064)324-802. 9492
TRAKTOR MF, 35 KM, motor generalno obnovljen, s kabino, prodam. ☎ (041)622-762. 9906
KASON ZA KIPER PRIKOLICO Ljutomer, kravo za zakol, staro 5 let, ter cisterno, 3000 -litrsko, nerjavečo, prodam. ☎ (0608)75-368, zjutraj ali zvečer. 9968
TROSILEC hlevskega gnoja, dvodrazdni in trodrazdni plug, nakladalno, 16 m³ in silokombajn Potinger prodam. ☎ (068)626-177. 9981

TRIBRAZDNI PLUG, puhalnik z motorjem in prevozni bazen za mleko prodam. ☎ (068)81-323. 9888
TRAKTORSKE tridelne klinaste brane, malo rabljene, prodam za 35.000 SIT. ☎ (068)76-051. 9894
TRAKTOR ZETOR, letnik 1989, 1685 ur, in tele, staro 14 dni, prodam. Maren, Dol. Dobrava 13, Trebnje. 9913

KUPIM

NUDIMO NAJVEČ in takojšnje plačilo za delnice Krke B, Petrola B, Pivovarna Laško in Uniona, Save Kranj, Fructala, Droge Portorož in pooblaščenih investicijskih družb. ☎ (064)361-300. 9748
ODKUPUJEMO hlovdovino jelše, debeline nad 25 cm. ☎ (041)628-624. 9870
CERTIFIKATNE DELNICE Krke, Uniona, Dane, Intereurope, Save in ostale odkupimo z gotovino. Po želji pridemo na dom! ☎ (041)669-221. 9880
DELNICE serije Krka B odkupujemo po najvišjih dnevnih cenah z gotovino na vašem domu. ☎ (064)225-829. 9984
STARINE, starejše od 50 let (pohištvo, slike, razglednice, nakit ter ostalo), kupim. ☎ (0608)67-333. 9956
KRAVO ali brejo telico kupim. ☎ (068)78-256. 9912
100 -120 KG težka teleta za nadaljnjo rejo kupim. ☎ (068)89-574. 9982
JERMENICO Zetor ali IMT kupim. ☎ (068)20-314. 9935
10 DNI starega telička sivca kupim. ☎ (068)83-729. 9954
HIDROFOR, 80, 100 ALI 120-litrski, enofazni, kupim. ☎ (068)67-168. 9989

MOTORNA VOZILA

KOMBI IVECO 30/8 H, 8 + 1, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (068)28-336. 9874
126 P, letnik 1990, prvi lastnik, in 2 gobelina, eden Zadnja večerja, ugodno prodam. Slavko Ponikvar, Dol. Gradišče 13, Šentjernej. 9877
126 P, letnik 1988, registriran do 3/98, prodam. Franc Andrejčič, Črmošnjice 67, Stopiče. 9901
R 5 GT TURBO, letnik 1988, registriran do 5/98, bel, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 9916
LADO NIVO, letnik 1993, 64.000 km, prodam. ☎ (068)324-506. 9971
CITROËN ZX 1.4, letnik 1992, ugodno prodam. ☎ (068)78-310, popoldan. 9999
MAZDO 323 F, letnik 1991, registrirano do 2/98, temno sive kovinske barve, 120.000 km, sončna streha, nastavljen volan, prodam za 10.700 DEM. ☎ (068)325-208. 10002
JUGO KORAL 55, letnik 1989, 43.000 km, registriran za 10 mesecev, prodam za 2700 DEM. ☎ (068)57-796. 9964
LADO SAMARO 1500, letnik 1994/95, 18.500 km, odlično ohranjeno, z dodatno opremo, ugodno prodam. ☎ (068)326-314, od 15. do 18. ure. 9947
R 5 GTL, letnik 1987, rdeč, prodam. ☎ (068)53-892. 9944
DOBRO VZDRŽEVAN, garažiran, kovinske srebrne barve, nissan sunny 1.4 SLX, letnik 1994, 48.500 km, registriran do 5/95, prodam. ☎ (0608)32-763, popoldan. 9900
GOLF D, S paket, letnik 1985, in R 19, letnik 1991, prodam. Marjan Parkelj, Vihre 2, Mirna Peč. 9983
Z 128, letnik 1989, registrirano do 4/98, prodam, kupim pa tele simentalca, težkega 120 do 140 kg. ☎ (068)78-048. 9915
R 4 TLI, letnik 1986, prodam. Sluga, Trg 33, Mirna Peč. 9965
R 5, letnik 1993, registriran do 3/98, 5V, rdeč, prodam. ☎ (068)49-495. 9987
BMW 318, letnik 1992, in go-kart 60 junior, prodam. ☎ (068) 25-115. 9937
JUGO 45, letnik 1988, registriran do 5/98, prodam. ☎ (068)23-050. 10001
ŠKODO PICK UP LX kamionet furgon, 11.000 km in suzuki Maruti prodam. ☎ (068)321-691. 9910
WARTBURG, letnik 1989, bel, 45.000 km, prodam. ☎ (068)89-365. 9929
CLIO 1.4 RT, letnik 1992, in Golf JX D, letnik 1987, prodam. ☎ (068)89-176. 9930
LAGUNO RT 2.0, letnik 1994, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)324-140, zvečer. ALFA ROMEO 1.33, letnik 1986, registriran do 12/97, zelo ugodno prodam. ☎ (068)75-068. 9979
R 5 CAMPUS, 5V, registriran do 4/98, nikoli karamboliran, druga lastnica, rdeč, prodam. ☎ (0608)82-809, Maja. 9993

HONDA CIVIC HB sonder model, letnik 12/90, prodam. ☎ (068)341-431.

LADO KARAVAN 1500, 11/95, ugodno prodam. ☎ (068)73-451 ali (0609)619-625. 9904

ŠKODO FELICJO 1.3 GLXI, letnik 5/96, 6400 km, kovinsko bordo rdečo, prodam. ☎ (068)81-246. 9942

IVECO KAMIONET, ORIGINAL PREKUCNIK, letnik 1990, vozen z B kategorijo, registriran do 7/98, prodam. ☎ (068)73-106. 9975

126 P, letnik 1990, registriran do 4/98, 63.000 km, prodam. ☎ (068)42-252. 9898

GOLF 1.6 CL, letnik 6/91, rdeč, 5V, z dodatno opremo, prodam za 11.300 DEM. ☎ (068)76-452. 9972

ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, prvi lastnik, garažirano, prodam. ☎ (068)79-706. 9941

POHIŠTVO

KUPUJEMO in prodajamo rabljeno stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523 ali (061)133-94-54, Wisdom. 9624

OMARO za dnevno sobo v rjavi barvi (2.20 x 3.50 m) v Novem mestu prodam. ☎ (068)23-751, zvečer. 9988

TROJE ALUMINIJASTIH VRAT in staro spalnico v dobrem stanju (orehova korenina), ugodno prodam. ☎ (068)341-496. 9978

POSEST

STANOVANJSKO HIŠO Z VRTOM v Krmelju prodam. ☎ (0608)84-057, dopoldan, (0608) 84-018, popoldan. 9607

PARCELI v izmeri 86 a in 16 a, v bližini Novega mesta prodam. ☎ (068)83-502. 9871

V OKOLICI ŠENTJERNEJA oddam 165 m² urejene hiše za trgovino ali druge poslovne namene, s 1500 m² dvorišča. ☎ (041)678-254. 9882

V MOKRONOGU ugodno prodam 2 njivi, 64 in 41 a. ☎ (068)49-650, zvečer. 9914

1.70 HA gozda v k.o. Gotna vas prodam. ☎ (068)25-727. 9926

ŠMARJETA! Prodamo nedograjeno, delno vseljivo hišo (asfalt, telefon). ☎ (061)817-204, (068)73-334. 9986

V OKOLICI KRŠKEGA prodam parcelo, 1.5 ha, s stavbinim zemljiščem, lepa razgledna točka. ☎ (0608)67-394, po 15. uri. 9884

MONTAŽNO stanovanjsko hišo, opremljeno, takoj vseljivo, z vrtom, in 8 a zemlje, 2 km iz Brestanice, prodam. ☎ (0608)33-907. 9873

PREKLICI

PETAR DAMJANOVIČ, Aškerčeva 14, Novo mesto, preneham z dejavnostjo Vodenje poslovnih knjig in svetovanje z 31. 12. 1997. 9872

FRANČ ŠKRJANEC, samostojni podjetnik šiviljstva in usnjeno-tekstilne galanterije, Vorničeva 2, Novo mesto, obveščam, da sem s 30.9.1997 prenehal s poslovanjem. 9969

PRODRAM

ELEKTRO ŠTEVEC, trifazni, nerabljen, prodam. ☎ (068)24-558. 9881

OTROŠKI AVTOSEDEŽ in stajico prodam. ☎ (068)78-359. 9883

BUKOVA kalana drva prodam. ☎ (068)81-075. 9887

ELEKTRIČNE ŠTANCE, 40-, 60-, 100- in 160 -tonske, ugodno prodam. ☎ (062)608-154, dopoldan, (062)685-258, popoldan. 9893

CANON FAXE in fotokopirne stroje, malo rabljene, brezhibne, servisirane, zelo ugodno prodam. ☎ (061)211-539, dopoldan. Dostava v 24-ih urah. 9896

CISTERNO, 2200 -litrsko, prodam. ☎ (068)78-412. 9899

POSEZONSKO ZNIŽANJE cen palčkov, vodometov, cvetličnih korit in okrasnih kipov do 30 %. Možna dostava na dom! ☎ (062)731-259. 9936

UGODNO PRODRAM malo rabljena dvizna garažna vrata Lip Bled, standardne dimenzije. ☎ (068)27-576. 9949

NEŠKROPLJENA JABOLKA idared, jona-gold, goster poceni prodam. Lebanova 1, Novo mesto, ☎ (068)23-878, popoldan. 9952

NOVA vhodna vrata (levo odpiranje), Inles, prodam. ☎ (068)67-601. 9994

ŽAMETNO ČRNINO prodam. ☎ (068)81-463. 9996

7 m cerovih drv v Birčni vasi prodam. ☎ (068)79-544. 10000

GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (0608)21-777 ali (0608)89-292. 9876

2 OKNI, 100x140, kopalno kad 160x70, 2 radiatorja 60x115, prodam za 30.000 SIT. ☎ (0608)77-763. 9953

KALANA bukova drva, po želji tudi nažagana, prodam. Brezplačna dostava! ☎ (068)78-466. 9940

STREŠNIK, cca 1200 kom. in cca 10.000 kom. bobrova prodam. ☎ (068)324-249. 9943

BATNI KOMPRESOR Omega Air, 300 litrov, pretok 650 l/min., nerabljen, prodam za 2900 DEM. ☎ (068)326-157. 9864

20 M bukovich drv prodam. ☎ (068)341-681. 9928

KORUZO v zrnju iz njive, lahko tudi več ton, prodam. ☎ (068)21-605. 9962

CCA 4 m sežaganih in nasekanih mešanich drv ugodno prodam. ☎ (068)341-476. 9897

UGODNA POSOJILA

Dolenjska banka omogoča svojim komitentom najem raznovrstnih posojil. Posebno ugodni so posojilni pogoji za najem:

posojila za plačilo stroškov šolanja in izobraževanja

z odplačilno dobo do 6 mesecev in obrestno mero TOM + 7,5 % ali z odplačilno dobo nad 7 do 12 mesecev in obrestno mero TOM + 9 %.

posojila za nakup računalniške opreme

z odplačilno dobo do 6 mesecev in obrestno mero TOM + 7,5 % ali z odplačilno dobo nad 7 do 12 mesecev in obrestno mero TOM + 9 %.

Podrobnejše informacije lahko dobite v enotah banke: v Ljubljani, Tavčarjeva 7, telefon 061-133 31 35 v Brežicah, Cesta praih borcev 42, telefon 0608/ 61 442 v Črnomlju, Trg svobode 2, telefon 068/ 51 113 v Krškem, Kolodvorska ulica 1, telefon 0608/ 22 762 v Metliki, Trg svobode 7, telefon 068/ 58 132 v Novem mestu, Trdinova 2, telefon 068/ 391 100 v Trebnjem, Gubčeva cesta 8, telefon 068/44 279

NEONSKI LUČI, hrastov klasični parket, 24 m², in dirkalno kolo ugodno prodam. ☎ (068)85-983. 9948
GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (0608)75-190. 9990
DRVA, bukova, razcepljena in razžagana, prodam. Možna dostava! ☎ (068)65-799. 9879

NOV 400-litrski hrastov sod in telico sivko, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ (068)42-498. 9916

DIATONIČNO HARMONIKO Zupan, duri c, f, b, prodam. ☎ (068)40-221. 9895

DOMAČE ŽGANJE - tropinovec po 500 SIT ter beli in rdeči most po 200 SIT/I prodam. ☎ (068)73-461. 9961

JABOLKA za ozimnico jonagold, goster in idared prodam. ☎ (068)73-209. 9950

GROZDJE iz Mevc, črnino, prodam. ☎ (068)73-136. 9927

OHRANJEN invalidski voziček zelo ugodno prodam. ☎ (068)44-553. 9992

KROMPIR za ozimnico, beli in rdeči, prodam po 25 SIT/kg. ☎ (068)45-125. 9955

ŽAMETNO ČRNINO in bel most prodam. ☎ (0608)80-214. 9991

JABOLKA, domača, neškropljena, sorte belokranjska reneta, kosmač, stanovitna, prodam po 30 SIT/kg. ☎ (068)50-338. 9946

RAZNO

RAZPRODAJA pohorskega kamna skril za oblogo! Plačate samo 30 % vrednosti! ☎ (068)76-122. 9878

V NAJEM oddamo cca 230 m² poslovnih prostorov v Metliki. Informacije vsak torek in četrtek od 8. do 11. ure na ☎ (068)58-517. 9939

ŽENSKO srednjih let za k invalidiki na vozičku iščem. Hrana, stanovanje in honorar zagotovljeno v hiši. ☎ (068)76-297. 9931

GOTOVINSKO posojilo do 3000 DEM, garancija čeki TR. ☎ (0609)630-013. 9925

SLUŽBO DOBI

ZA KAVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč honorarno ali redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 9625

AVTOHIŠA Novo mesto Servisno prodajni center d.o.o.

AVTOHIŠA NOVO MESTO, d.o.o. Pod Trško goro 83 Novo mesto

• Ugodna prodaja testnih vozil MEGANE CLASSIC RN 1.4

- Omejena količina vozil RENAULT še po starih cenah
- Menjava staro za novo
- Krediti že od TOM + 0% dalje

Tel.: 068/324-533

Robert Muhič

kot sedenje pri knjigah nama je bilo potepanje," pravi iskreno Muhič. Ko je šolsko torbo postavil v kot, se je kot lesni delavec zaposlil v črnomaljski Adrii. Tovarna je pozneje zamenjala nekaj imen in lastnikov, on pa je ostal zvest istim strojem dvanajst let in pol. Ko se je vrnil od vojakov, je od Zika dobil ponudbo za dokončanje osnovne šole. Vesel je bil, da se je nekdo spomnil na njegovo pomanjkljivo izobrazbo. Bil je zavzet učenec in spominja se, da je z lahkoto končal osnovno šolo. A spoznal je, da mu to ne zadostuje. Šolanje je želel nadaljevati v lesarski šoli, pa ni bilo dovolj prijav, zato se je odločil za trgovsko šolo. Preden jo je končal, je nadaljeval šolanje na ekonomsko-komercialni šoli.

Zastrašujoč je podatek, da je v Beli krajini med brezposelnimi brez izobrazbe več kot polovica ljudi, medtem ko si med zaposlenimi ni pridobil nikakršne izobrazbe vsak tretji. Tega se že precej časa zavedajo na črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik) in na različne načine spodbujajo ter prepričujejo ljudi, da bi opravili bodisi osnovno šolo, ali katero izmed tri- ali štiriletnih srednjih ali visokih strokovnih šol. Samo v letošnjem šolskem letu bo hodilo k njim po znanje na deset različnih šol več kot 600 slušateljev.

Seveda vsi niso uspešni. Nekateri obupajo že na začetku, drugim zmanjka moči tik pred koncem. Eni so zadovoljni, če končajo osnovno šolo, drugim zadostuje triletna srednja šola, malo pa je takšnih, ki bi prišli na Zik z nedokončano osnovno šolo, šolanje pa bi končali z diplomo visoke šole. A raje se tudi izjeme in ena izmed njih je Robert Muhič iz Črnoljca.

Robert je pri obveznem šolanju končal le pet razredov. Danes, ko pri devetindvajsetih letih gleda zrelo na življenje, samokritično priznava, da se mu v osnovni šoli ni ljubilo učiti. "Oče je delal v Nemčiji, mama je imela nočni shift v pekarni. Z bratom sva bila velikokrat sama doma in ljubše

Še preden mu je uspelo najti zaposlitev v trgovskem poklicu, je obupal, saj je spoznal, da delodajalci raje zaposlijo tiste, ki so prijavljeni na Uradu za zaposlovanje. Tako imajo namreč večje ugodnosti. Tu tiči tudi eden od razlogov, da se je odločil za šolanje na ekonomsko-komercialni šoli. Na tej pa zmore delati izpite, ker se je pred pol leta zaposlil na Danfossu in dela v štirih izmenah, predvsem pa zaradi zvrhane mere vztrajnosti, a tudi solidarnosti sošolcev. Do konca ima še nekaj izpitov, skoraj zadržano pa ve, da bo šolanje nadaljeval na visoki poslovni šoli. Robert priznava, da je njegov način življenja postalo učenje, h kateremu spodbuja tudi druge, a pravi, da žal nima prevelikega uspeha. "To, da so se s pomočjo Zika številne šole približale Belokranjcem, bi morali ljudje bolje izkoristiti. A mnogi se še premalo zavedajo, kakšna vrednota je znanje. Preveč samozadovoljni in premalo samokritični so. Predvsem pa jim marsikdaj zmanjka volje, posebno če je poleg študija še služba, družina in morda celo kmetija," pravi Robert, ki je pretekli teden za izjemne uspehe pri učenju in bogatstvu svojega znanja prejel priznanje Andraškoškega centra Slovenije.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Sevničan Štriclej samo 13 sekund za zlato kolajno

Z olimpijskih iger letalcev v Turčiji

ANKARA, SEVNICA - Med tekmovalci iz 61 držav sta na 1. Olimpijskih igrah letalcev v Turčiji v izredno močni konkurenci častno zastopala slovenske barve tudi Sevničana, člana Astronavično-raketnega kluba Vega Drago Perc in Igor Štriclej. V kategoriji raket s padalom se je Perc uvrstil v zaključni del tekmovalca, kjer pa se mu v odločilnih trenutkih ni odprlo padalo rakete, vendar je pristal še vedno na zelo dobrem 16. mestu. Zlato je osvojil Španec, ekipa Slovenije, v kateri je tekmoval tudi Drago, pa je osvojila 11. mesto.

Za slovensko zastopstvo je bilo na olimpiadi v okolici Ankare še bolj razburljivo v kategoriji raket s trakom, kjer se je Igorju Štricleju, še mladincu, nasmihala kolajna. Igor je dosegel s 527 sekundami svoj osebni rezultat, to pa je zadoščalo za še vedno odlično 5. mesto. Za zlato medaljo, ki je odšla v Rusijo, je Štriclej zaostal le za 13 sekund. V tej kategoriji je bil Perc 24. Reprezentanci Slovenije, za katero je v tej kategoriji poleg Perca in Štricleja nastopil še Jože Čuden iz ljubljanskega ARK Komarov, na odličnem 5. mestu, je bronasta kolajna ušla le za 31 sekund.

ARK Vega se ob tej priložnosti ponovno zahvaljuje sponzorjem, ki so omogočili sevniškima reprezentatoma pot na Olimpijske igre letalcev v Turčijo. Pomagali so: občina Sevnica, Pharmaco Ptuj, Instalomat Krško, Strojencje kož Kozmus, Kruh in Metelko Sevnica.

P. P.

RAZSTAVA NA GRADU MALA LOKA

MALA LOKA - V nedeljo, 12. oktobra, bodo ob 16. uri na gradu Mala Loka odprli prvo samostojno razstavo del slikarke Metke Gosar. Ustvarjalca se bo predstavila z deli, ki so nastala v obdobju njenega študija na Visoki strokovni šoli za risanje in slikanje, ter diplomsko delo. Otvoritve bosta popestrila violinist Rado Štehar in violončelist Igor Švarc.

KNJIGE IZ UVOZA

LJUBLJANA - Ta teden je Družba Markom v Narodni galeriji postavila veliko pregledno razstavo knjig iz uvoza, na kateri si lahko obiskovalci do sobote, 11. oktobra, ogledajo preko 6.000 naslovov več kot 150 tujih založb, med njimi predvsem knjižne novosti in založniške uspešnice z vseh strokovnih področij, poudarek pa je na družboslovju, ekonomiji in računalništvu.

REGIJSKO TEKMOVANJE CITRARJEV

BUKOŠEK PRI BREŽICAH - Zveza kulturnih društev Brežice in ZKO Slovenije prireja v soboto, 11. oktobra, ob 19. uri v gostišču Kmečki hram Tonija Hervola regijsko tekmovanje citrarjev Zasavja, Posavja, Dolenjske in Bele krajine. Tekmovalci bodo nastopili v šestih starostnih kategorijah.

ARS RAMOVŠ

Število vstopnic II. Festivala Brežice 1998 se je povečalo na 3356, ker bomo koncert ansambla Micrologus pripravili v Samostanski cerkvi v Kostanjevici. Vstopnice so že v prodaji, do konca oktobra pa še zbiramo naročila za zgoščenko letošnjega festivala. Vljudno vabljeni!

(061) 125 33 66

Nov avto, a brez vode in elektrike

27-letni Rom Silvo Jurkovič iz Kerinovega Grma pri Krškem je na srečko Slovenskega poletja zadel megana - S priložnostnimi deli preživlja ženo in tri otroke

KERINOV GRM PRI KRŠKEM - Te dni je bilo v romskem naselju sredi rodovitnega krškega polja, v Kerinovem Grmu, nadvse veselo. Ne le zaradi dveh 60-kilogramskih odojkov, pijače in ansambla, ki je prišel prav zaradi slavlja v Kerinov Grm celo iz Hrvaške - veselje je izzval nov avto Renault megan, ki ga je 27-letni Silvo Jurkovič zadel na srečko Slovenskega poletja.

Silvo je prišel v Kerinov Grm pred 15 leti iz drugega romskega naselja, iz Rimša. Tu je namreč spoznal svojo ženo Rajko Hudorovac, s katero ima tri od 4 do 9 let stare otroke. Pred dvema letoma so si postavili zidano hišo s kuhinjo in sobo. Silvo bi rad hišo dozdal, da bi imeli vsaj kopalnico, a kaj, ko Kerinov Grm nima ne elektrike ne vode.

Kljub temu da so si prve družine na prostoru današnjega nase-

lja začele delati domove, sprva le šotore, že pred štirimi desetletji, še vedno ni dorečena usoda tega romskega naselja, v katerem danes biva že okoli 200 Romov. Vsi poskusi, da bi naselje sredi najrodovitnejše privatne zemlje preselili, so padli v vodo. Romom je bilo dovolj čakanja in nenehnih obljub in začeli so graditi. Danes je v naselju že okoli 15 zidanih hiš. Pred vsako zimo zraste kakšna nova, čeprav nekateri še vedno bivajo pod šotorom.

In prav zaradi številnih težav, ki pestijo tamkajšnje prebivalce, je veselje pri Jurkovičevih toliko večje. Silvo, ki ima vozniški izpit 7 let, je zamenjal že nekaj stoenk,

pred tremi meseci pa si je kupil starega renaulta 9. In ker si je vedno želel imeti nov avto, je starega prodal, nekaj denarja pa mu je posodil brat, tako da je plačal tistih dobrih 300 tisočakov davka. Sicer pa pravi, da si služi kruh s priložnostnim delom, družina pa dobi še 70 tisoč tolarjev socialne pomoči na mesec.

Ker mu je edini komplet srečk, ki jih je kupil na ljubljanskem avtosejmu, prinesel tolikšno srečo, bo še poskušal z njo. Ne le on, tudi drugi Romi iz naselja so začeli množično staviti nanjo. Toliko v vednost, da ne bo čez kak mesec spet prevelikih preseceženj.

T. GAZVODA

NOVI MEGAN PRINESEL VELIKO VESELJA - Silvo in Rajka z otrokoma Klavdijo in Samom, najmlajši Viran pa se je med fotografiranjem potepal po vasi. (Foto: T. G.)

30. POPEVKA VESELE JESENI

MARIBOR - Vse je nared za tradicionalni narečni festival Popevka vesele jeseni, ki bo letos praznoval svoj 30. rojstni dan. Toliko festivalov se je doslej zvrstilo in obogatilo slovensko zabavno glasbeno sceno s stoterimi novimi melodijami in seveda narečnimi besedili. 30. narečni festival bo v soboto, 25. oktobra, v dvorani Tabor, začel pa se bo ob 19.45. Predstavilo se bo 16 izvajalcev s 16 novimi narečnimi popevkami.

RAZSTAVA MALIH ŽIVALI

DOBREPOLJE - Jutri, 10. oktobra, popoldne bodo člani Društva gojiteljev malih pasemskih živali Velike Lašče pripravljali razstavo malih živali, ki jo bodo odprli za obiskovalce naslednji dan ob 7. uri, odprta pa bo tudi v nedeljo, 12. oktobra, ko bodo rejcem podelili priznanja.

"DURCHMARSH" V PICERII

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov (DNS) začne koncertno sezono v petek, 10. oktobra, ob 22.30 v novomeški piceriji s koncertom domače zasedbe Durchmarsh iz Šentjerneja, ki so uspešno nastopili že lani. Skupina, ki je nastopila na Cvičkariji v Ljubljani in Rock Otočcu, bo tokrat predstavila novo zgoščenko.

GAUDEAMUS V ROCKOVSKI IZVEDBI

NOVO MESTO - Te dni bo v Studiju Luca steklo snemanje najnovejšega albuma skupine Društvo mrtvih pesnikov, za katerega člani skupine pripravljajo nove skladbe v modernem rockovskem slogu. Med skladbami bo tudi slovita maturantska pesem Gaudeamus, seveda v rock priredbi. Pesem bo izšla v okviru projekta ministrstva za šolstvo kot del akcije za promocijo mature v slovenskih šolah.

ZAZEVALA JE LUKNJA - Miha v ožini vhodnega brezna.

V Dobindolu u so se udrla tla

Zazijalo 25 metrov globoko brezno - Do podzemne Sušice se jamarjem še ni posrečilo prodreti

DOBINDOL - V Dobindolu se je pred kratkim za Blatnikovo domačijo odprlo brezno. Udori so za jamarje največkrat nezanimivi, saj se običajno končajo že nekaj metrov pod površjem v ozkih, neprehodnih zasipih. Tokratno sporočilo Blatnikovih pa je bilo obetavno: "Pridite pogledat, brezno je globoko vsaj 20 metrov".

Z Zdravkom sva hitro našla opremo in prišla do Blatnikovih, ki so nama pokazali vhod. Ta je na dvorišču stare domačije med gospodarskimi poslopji. Razširila sva vhodno ožino in obstala pred zagozdeno skalo, pod katero je padajoči kamen naznanjal zanimiv podzemski prostor. Šele nekaj dni kasneje smo z okrepljeno ekipo prodrli preko ožine. Številni domačini ob vhodu so z zanimanjem pričakovali novice z dna. Razočarani smo sprejeli Mihovo sporočilo, da se brezno konča v globini 25 metrov. Na dnu je podor in manjša dvoranica, nikjer pa ni čutiti preprih in videti možnosti nadaljevanja.

V globino, kjer se neke preta-ka podzemna Sušica, nam žal ni uspelo prodreti. Podzemski tok Sušice še naprej ostaja eden bolj zanimivih kraških problemov na Dolenjskem. Poskušali smo ga že razvozlati s kopanjem v njenih izvirih pod Dobindolom, v Zelencu in Kotlu, kjer visoke vode po dežju bruhajo, da je veselje. Uspešni smo bili le v Kotlu, kjer smo prodrli v zanimiv, okoli 30 metrov dolg podzemski rov. Žal se tudi ta konča z zarušenim sifonom, rovi pa so polni spolzkega blata. Bruča, ki po pripovedovanju domači-

nov tu neke prebiva, nismo našli, zato pa smo v jezercih podzemske vode prepoznali drobne podzemske prebivalce. V izvirih Sušice je bila že večkrat najdena človeška ribica, med jamskimi polži pa je najbolj znan drobn jamski polžek Sadleriana Schmidtii, ki je bila tu prvikrat opisana, tu so tudi jamski cevkar ter številni drobni rakci, skratka navdve zanimivo.

Jamarje seveda najbolj zanima, kje se skriva podzemna Sušica, kam izgine in od kod vse prihajajo vode do njenih izvirov. Pogled na karto izda, da prispevno območje obsega podolje med Ljubnom, Radoho in grebenom, ki poteka od Seča do Riglja. V reliefu je lepo prepoznavna suha dolina, ki sega od izvira pod Dobindolom do Gornjih Laz. Po njej je nekaj tekla Sušica, danes pa dolinsko dno zaznamuje pretrt vrtačast svet, pod katerim neke v globini teče potok.

Do podzemne Sušice se bomo verjetno spustili kdaj drugič. Mogoče se bo prav pri vas odprlo kraško podzemlje, takrat pokličite jamarje, še preden udor zasujete

ANDREJ HUDOKLIN
JK Novo mesto

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot
Slavka Klančičarja

"Strokovnjak"

Na koncu večdnevne ek-skurzije po Italiji so si novomeški gozdarji in novolesovci ogledali še topolovo plantažo neke v Furlanski nižini. Za prevajalca je bil inženir Marjan Šebenik z Zavoda za pogodovanje Krasa v Sežani, ki je zaradi tega posebej prišel tja. Lastnika je osebno poznal, kot sosed pa tudi tamkajšnje razmere. Po ogledu so obiskovalci postavljali še razna vprašanja. Tudi prisotnega vodiča turistične agencije je nekaj mučilo in se je oglašil:

"Vprašajte jih, kje dobijo seme!"

"Fantje, tako ga pa ne bomo srali, saj smo vendar gozdarji!" se je razburil prevajalec.

Seveda ni vedel, kdo je spravevalec in da zato nima pojma, da se topolove sadike vzgojijo iz podtaknjencev.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Vedra in zaboji na javnem parkirišču - Počitniška prikolica na pločniku - Ko se v Dolenjkini trgovini v Šmihelu zamenja poslovodja, prestavijo tudi vsa živila

Minuli četrtek je dežurni novinar sprejel manj telefonskih klicev kot ponavadi, verjetno je bila za to kriva tudi spremenjena (zgodnejša!) ura dežuranja, prav gotovo pa tudi obilica dela, ki te dni zadržuje ljudi zunaj od poznih večernih ur.

Prva naš je poklicala Mojca Kovač iz Šentjerneja, pripombo pa je imela nad postavljanjem veder in zabojev na parkirnem prostoru pred trgovino Sejalec na Rozmanovi v Novem mestu. "Včasih je bilo parkiranje ob cesti prepovedano, sedaj je dovoljeno in narisana so parkirna mesta, ki naj bi bila dostopna vsem oz. tistemu, ki prej pride. Moti pa me, da si je eno javno parkirno mesto prilastila trgovina Sejalec, saj kadar ni tam parkiran njihov kombi, postavijo vedro ali zaboj," je povedala Mojca, ki dvomi, da si lahko kdo zakupi parkirni prostor na javni površini.

V imenu krajanov Nad mlini je poklicala bralka in povedala, da je

na njihovem pločniku že nekaj tednov parkirana počitniška prikolica, ki pešcem onemogoča prehod. Prikolica ima očitno lastnika, saj ima pripeto registrsko tablico, zato bi bilo prav, da bi jo umaknil kam drugam, kjer ne bi spravljal v nevarnost pešcev.

T. T. iz okolice Novega mesta in še nekaj stalnih strank v samopostrežni trgovini Dolenjca v Šmihelu zanima, zakaj tako pogosto menjavajo prodajalke in poslovodje v tej trgovini. Ko se zamenja poslovodja, prestavijo tudi vsa živila na policah in ostale stvari.

Jože Jordan iz Kostanjevice se v imenu družine zahvaljuje podjetju Novak - pogrebne storitve iz Novega mesta, ki jim je v težkem trenutku z izjemno požrtvovalnostjo in spoštovanjem do pokojnika in žalujočih stalo ob strani. "Bil sem prav presenečen nad sočutnim odnosom, saj je sin umrl na Hrvaškem in je zato moral urediti kup potrebne dokumentacije."

V uredništvu pa se je oglašil eden izmed treh, omenjenih v vesti z naslovom Na delu "stari mački", in se potožil nad izjavo policije, ki ga bremeni vloma v trgovino na Seidlovi. Sam ima namreč kup dokazov, ki potrjujejo, da tam sploh ni bil in zato tega tudi ni storil, se je pa pritožil nad

samim postopkom policistov. Upa, da bo resnica prišla na dan in se bo dokazalo, da z omenjenim primerom nima nič.

J. D.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Število vstopnic II. Festivala Brežice 1998 se je povečalo na 3356, ker bomo koncert ansambla Micrologus pripravili v Samostanski cerkvi v Kostanjevici. Vstopnice so že v prodaji, do konca oktobra pa še zbiramo naročila za zgoščenko letošnjega festivala. Vljudno vabljeni!

(061) 125 33 66